

REPUBLIKA HRVATSKA
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 510-09/26-01/02
URBROJ: 2189-10/03-26-03

Virovitica, 7. svibnja 2026. godine

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
-ovdje-

**PREDMET: Izvješće o radu Zavoda za javno zdravstvo Sv. Rok
Virovitičko-podravske županije za 2025. godini
- dostavlja se -**

U privitku Vam dostavljam Izvješće o radu Zavoda za javno zdravstvo Sv. Rok Virovitičko-podravske županije za 2025. godinu.

Isto je usvojilo Upravno vijeće Zavoda za javno zdravstvo Sv. Rok Virovitičko-podravske na svojoj 11. sjednici održanoj 5.5.2026. godine temeljem odredbi Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o ustanovama.

Molim da predmetno Izvješće uvrstite u dnevni red sljedeće sjednice Županijske skupštine.

S poštovanjem.

Privitak: kao u tekstu

PRIMLJENO	06-05-2026
KLASA	ORG. JED.
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE	PRE. VRLJ.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO SVETI ROK

VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Lj. Gaja 21, Virovitica - HR; tel. +385 33 727031, fax. +385 33 781401

www.zzjzvpz.hr E-mail: zzjzvpz-uprava@zzjzvpz.hr

IZVJEŠĆE O RADU

ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

SVETI ROK

VIROVITIČKO PODRAVSKE ŽUPANIJE

ZA 2025. godinu

I Predgovor.....	3
II Uvod.....	4
III Izvješća po službama.....	7
1. Služba za javno zdravstvo.....	7
2. Služba za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti.....	17
3. Služba za školsku i sveučilišnu medicinu.....	45
4. Služba za epidemiologiju.....	49
5. Služba za mikrobiologiju.....	55
6. Služba za zdravstvenu ekologiju.....	60
IV Ekonomsko-financijsko poslovanje.....	77
V Zaključak.....	88

I PREDGOVOR

Zavod za javno zdravstvo 2025. godinu završio je negativnim rezultatom poslovanja, te je ostvario 62.334,96 eura manjka prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima. Prihodi od strane HZZO-a bili su veći nego prethodne godine, dok su vlastiti prihodi bili značajno manji. S druge strane, rashodi za zaposlene su se osjetno povećali na stavci plaća, dok su materijalni rashodi povećani zbog nove obveze knjiženja cjepiva. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine najvećim dijelom su se odnosili na dodatna ulaganja na građevinskim objektima, te na nabavku medicinske i laboratorijske opreme, koji su se financirali iz DEC sredstava. Tijekom 2025. godine imali smo jedan izdatak za otplatu zadnje glavnice i redovne kamate za kredit podignut za izgradnju nove zgrade Zavoda, koji je na taj način u cijelosti otplaćen.

Prema rezultatima obuhvata cijepljenih osoba s obzirom na tzv. Kalendar cijepljenja koji obuhvaća obvezna cijepljenja, nalazimo se u samom vrhu RH. Nakon završetka pandemije, pojačali smo aktivnosti i na provedbi nekih neobaveznih, preporučenih cijepljenja (sezonska gripa, pneumokok, HPV...), te smo postigli dobar rezultat u obuhvatu cijepljenih osoba protiv HPV-a (humanog papiloma virusa), čime smo se svrstali među županije sa zadovoljavajućim postotkom procijepljenosti u RH.

Nastavili smo s Nacionalnim preventivnim programom za rano otkrivanje karcinoma vrata maternice, koji je započeo prije više od dvije godine, kao i s programima ranog otkrivanja karcinoma dojke i debelog crijeva. Ponovo smo proveli javno zdravstvenu akciju vezanu uz Nacionalni preventivni program ranog otkrivanja karcinoma debelog crijeva u suradnji s učenicima Medicinskog usmjerenja, ovaj put na području općine Špišić Bukovica. Pojačali smo rad i suradnju s Klubovima liječenih alkoholičara na području čitave županije, koje smo uključili u zajednički projekt financiran od strane Ministarstva zdravstva.

U potpunosti smo opravdali značaj postojanja Zavoda kao institucije koja se bavi preventivnim radom koja se dokazala tijekom pandemije i nakon nje, te koja je povećala svjesnost o značaju prevencije u sustavu zdravstva.

II UVOD

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko podravske županije organizacijski se sastoji od sljedećih ustrojstvenih jedinica:

1. Ravnateljstvo i Služba za zajedničke poslove
2. Služba za epidemiologiju
3. Služba za javno zdravstvo
4. Služba za školsku i adolescentnu medicinu
5. Služba za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti
6. Služba za mikrobiologiju
7. Služba za zdravstvenu ekologiju

Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko podravske županije zdravstvena je ustanova za obavljanje stručnih i znanstveno-istraživačkih javno zdravstvenih djelatnosti iz okvira prava i dužnosti jedinica lokalne samouprave. Temeljem čl. 134 Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kao i čl. 46 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18, NN 33/23) definirane su nadležnosti županijskih zavoda za javno zdravstvo. Zavod obavlja sljedeće poslove na razini županije:

(1) Zavod za javno zdravstvo jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba jest zdravstvena ustanova za obavljanje javnozdravstvene djelatnosti na području jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba.

(2) Zavod za javno zdravstvo obavlja djelatnosti epidemiologije zaraznih bolesti te kroničnih nezaraznih bolesti, javnog zdravstva, promicanja zdravlja, zdravstvene ekologije, mikrobiologije, školske i adolescentne medicine, mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti na području jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba.

(3) Zavod za javno zdravstvo provodi specifičnu i preventivnu zdravstvenu zaštitu radnika i ocjenjivanje zdravstvene sposobnosti, praćenje zdravstvenog stanja radnika, mjere za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja radnika, organizirano provodi specifičnu zdravstvenu zaštitu radi preventive, sudjeluje u provođenju mjera i aktivnosti za prevenciju psihosocijalnih rizika i suzbijanje bolesti ovisnosti u radnoj populaciji, provodi mjere za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja sportaša i sportske populacije, sudjeluje u provedbi preventivnih programa vezano za kronične nezarazne bolesti radnika te provodi stručno osposobljavanje radnika iz područja medicine rada/medicine rada i sporta.

(4) Zavod za javno zdravstvo jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba obavlja sljedeće poslove:

- zdravstvenog prosvjećivanja s promicanjem zdravlja i prevencije bolesti
- provodi specifičnu i preventivnu zdravstvenu zaštitu djece i mladeži, osobito u osnovnim i srednjim školama te visokim učilištima na svom području
- prati, proučava, evaluira i izvješćuje o zdravstvenim potrebama i funkcionalnoj onesposobljenosti starijih ljudi te predlaže zdravstvene mjere za svoje područje

- prikuplja, kontrolira i analizira statistička izvješća iz područja zdravstva, uključujući bolesti ovisnosti, na razini jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba za potrebe Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo
- na zahtjev župana odnosno gradonačelnika prati i ocjenjuje zdravstveno stanje stanovništva na tom području
- kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite s epidemiološkom analizom stanja na području jedinice područne (regionalne) samouprave i po potrebi provodi protuepidemijske mjere te nadzire provođenje obveznih imunizacija
- provodi mjere gerontološke zdravstvene zaštite
- analizira epidemiološko stanje, planira, predlaže i sudjeluje u provođenju mjera i aktivnosti za sprječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje bolesti ovisnosti
- provodi zaštitu mentalnog zdravlja i izvanbolničko liječenje ovisnosti, što obuhvaća prevenciju i rano otkrivanje svih psihičkih poremećaja, dijagnostiku, liječenje i rehabilitaciju svih oblika ovisnosti, kao i mjere očuvanja mentalnog zdravlja u zajednici
- surađuje sa zdravstvenim i drugim ustanovama i zdravstvenim radnicima u provedbi dijagnostike i liječenja bolesti ovisnosti te rehabilitacije i društvene integracije ovisnika
- prati provedbu mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te provodi preventivne i protuepidemijske postupke dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije za područje jedinice područne (regionalne) samouprave
- obavlja mikrobiološku djelatnost od interesa za jedinicu područne (regionalne) samouprave
- prati, proučava, analizira i ocjenjuje zdravstvenu ispravnost vode za ljudsku potrošnju, vode za rekreaciju i fizikalnu terapiju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe te zdravstvenu ispravnost namirnica i predmeta opće uporabe za područje jedinice područne (regionalne) samouprave
- sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa zdravstvene zaštite u izvanrednim prilikama
- prati, analizira i ocjenjuje utjecaj okoliša i hrane na zdravstveno stanje stanovništva jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno
- sudjeluje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera promicanja tjelesnog, mentalnog i spolnog/reproduktivnog zdravlja
- sudjeluje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje kroničnih nezaraznih bolesti, uključujući bolesti ovisnosti
- obavlja raspodjelu obveznih cjepiva ordinacijama na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti na području jedinice područne (regionalne) samouprave
- može obavljati stručne poslove zaštite okoliša sukladno posebnim propisima vezano uz zaštitu okoliša i zaštitu zraka
- obavlja i ostale poslove za potrebe obavljanja javnozdravstvene djelatnosti sukladno posebnim propisima.

LJUDSKI POTENCIJALI

	VSS	VŠS	SSS	KV	NSS	Ukupno
Nezdravstveni						8
<i>Administrativni</i>	1	1	2	0	0	4
<i>Spremačice</i>	0	0	0	0	4	4
Zdravstveni						38
<i>Doktori med.</i>	10	0	0	0	0	10
<i>Med. sestre/tehničari</i>	1	3	1	0	0	5
<i>Mag.med. techn.</i>	1	0	0	0	0	1
<i>Dipl. psiholog</i>	1	0	0	0	0	1
<i>Dipl.ing. kemije</i>	1	0	0	0	0	1
<i>Ing.preh.tehnol.</i>	0	1	0	0	0	1
<i>Ing. med. techn.</i>	0	2	0	0	0	2
<i>Sanitarni ing.</i>	5	1	0	0	0	6
<i>Mag. med. biochemie</i>	1					1
<i>Kemijski tehničar</i>			1			1
<i>Laboratorijski tehničar</i>			6			6
<i>Sanitarni tehničar</i>			1			1
<i>Pripravnici</i>		2				2
Ukupno (nezdravstveni + zdravstveni)						46

III IZVJEŠĆA PO SLUŽBAMA

SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

OPĆI PODACI

- a) Broj korisnika kojima djelatnost osigurava zdravstvenu zaštitu: 70.660
- b) Broj medicinskih timova: 1 tim
- c) 1. Broj zaposlenih u Djelatnosti do 31.12.2025. : 2. zaposlenih
- VSS – 1 univ.mag.med.techn.
 - VSS- 1 specijalist javnozdravstvene medicine
- d) Pokazatelji iz medicinske dokumentacije i evidencije: Uredni
- e) Radno vrijeme: od 07:00 do 15:00
- f) Žalbe korisnika u posljednjih godinu dana: Nema upisanih primjedbi
- g) Stručni sastanci na nivou Djelatnosti: Da
- h) Stanje i problemi kompjuterskih uređaja, namještaja i opreme do 31.12.2025.:
Zadovoljavajuće
- i) Ostali nedostaci do 31.12.2025. za normalan rad Službe :
- Nedostatak mjesta za arhiviranje podataka, publikacija i ostalih stvari
 - Informatički sustav za potrebe NPP-a nije poboljšán, te su pružatelji usluga upoznati sa svim problemima
 - Opterećujući rad Službe zbog povećanog opsega poslova uvođenjem pilot projekta za rano otkrivanje raka vrata maternice
 - NPP ranog otkrivanja raka debelog crijeva se provodio u smanjenom opsegu zbog nedostatka testova

ZDRAVSTVENA STATISTIKA

- a) Broj PC statističkih programa: 9 (Nacionalni programi 2 i statistika 7)
- b) Broj statističkih obrazaca za upis:

Program	Broj obrazaca
BSO (bolničko liječenje i dnevna bolnica)	0
Prekidi trudnoće	0
Porodi	0

Obrasci NEO	U obradi
Obrasci ONKO	0
PZZ i SKZ	0

NAPOMENA: Neki podaci za 2025. se obrađuju i do kraja 6. mjeseca tekuće godine za prošlu godinu

Od 01.01.2017. godine JZ-BSO, JZ-POR, JZ-PER, JZ-POB, JZ-ONKO, JZ-PSIH uveden NAJS, te je za prikupljanje i obrada navedenih obrazaca nadležan Hrvatski zavod za javno zdravstvo

c) Broj obrade ostalih podataka: 3 (prijava smrti, preventivni starijih od 50 godina, statistika pilot projekta ranog otkrivanja raka vrata maternice)

d) Publikacije i predavanja:

- Prezentiranje i podjela publikacija i brošura iz Hzjz-a
- Objavljene korisne informacije na Internet stranici Zavoda pod Djelatnosti javnog zdravstva

NACIONALNI PROGRAMI RANOG OTKRIVANJA RAKA

Broj nacionalnih programa u tijeku: 3 (Rano otkrivanje raka dojke „MAMMA“, Rano otkrivanje raka debelog crijeva, Rano otkrivanje raka vrata maternice)

- III. ciklus započeo krajem 2011. godine i završio u svibnju 2014.
- IV. ciklus započeo svibnju 2014. i završio u listopadu 2016.
- V. ciklus započeo u studenom 2016. i trajao do veljače 2019.
- VI. ciklus započeo je u veljači 2019. i trajao do travnja 2021.
- VII ciklus započeo je u travnju 2021. i trajao do ožujka 2024.
- VIII ciklus započeo je u ožujku 2024. i trajao do 30.4.2025.
- IX ciklus započeo je u travnju 31.4.2025. i traje.

Provođenje „MAMMA“ od 01.01.2025. do 31.12.2025. godina:

Dio pacijentica je odsnimljen u ciklusu 8 , a dio u ciklusu 9. tijekom 2025. godine.

CIKLUS 8

Parametri izvješa:

23.02.2026

Redni broj ciklusa: Ciklus 8
Period od: 01.01.2025
Period do: 31.12.2025
Godište od:
Godište do:
Županija: Virovitiko-podravska
Mjesto:
Naselje:

Županija	Ukupno osoba	Pozvane osobe		Odazvane osobe		
		Broj	Udio	Broj	Udio 1	Udio 2
VIROVITIKO-PODRAVSKA	527	527	100.00	419	79.51	83.56
Ukupno RH	527	527	100.00	419	79.51	83.56

ZBROJENI IZVJEŠTAJ IZ NPP APLIKACIJE ZA RAK DOJKE (8 CIKLUS- trajao do 24.4.2025.) U 2025. GODINI:

Broj pozvanih 527.

Udio 2 odazvanih u tom vremenskom razdoblju od 1 godine je 83.56 % . On se može razlikovati od ukupnog odaziva u ciklusu.

CIKLUS 9

Parametri izvješa:

23.02.2026

Redni broj ciklusa: Ciklus 9
Period od: 01.01.2025
Period do: 31.12.2025
Godište od:
Godište do:
Županija: Virovitiko-podravska
Mjesto:
Naselje:

Županija	Ukupno osoba	Pozvane osobe		Odazvane osobe		
		Broj	Udio	Broj	Udio 1	Udio 2
VIROVITIKO-PODRAVSKA	7090	7090	100.00	2389	33.70	36.91
Ukupno RH	7090	7090	100.00	2389	33.70	36.91

Broj pozvanih 7.090.

Udio 2 odazvanih u tom vremenskom razdoblju od 1 godine je 36.91 % . On se može razlikovati od ukupnog odaziva u ciklusu.

Aktivnosti za provođenje NPP ranog otkrivanja raka dojke:

- Ispis rasporeda i dostava na odjel za radiologiju (po potrebi)
- Dostupnost na besplatnom telefonu
- Suradnja sa Citologijom, Patologijom, PZZ i Patronažom (Inicijativa Zavoda)
- O.Ž.B. Našice (Radiologija), počeli sa suradnjom 01.siječnja 2014. za žene svakog godišta iz općina Zdenaca, Crnca i grada Orahovice na mamografiju u sklopu Nacionalnog programa
- Suradnja sa O.B. Virovitica (Radiologija) je dobra
- Izrada mjesečnih izvješća za HZZO

Način provođenja Ranog otkrivanja raka debelog crijeva od 01.01.2025. do 31.12.2025. godine:

- II. ciklus započeo u listopadu 2013., trajao do 14. travnja 2016.
- III. ciklus trajao je od 2016. do 29.10.2018.godine
- IV. ciklus započeo je 02.11.2019. godine i trajao do 15 svibnja 2021.
- V. ciklus započeo je 15. svibnja 2021. i trajao do rujna 2024.
- VI ciklsu započeo je u rujna 2024. i traje i dalje

Obavještavanje odabranog liječnika PZZ pacijenata pozitivnih na okultno krvarenje i o terminu za kolonoskopiju

Termine za kolonoskopiju sa O.B. Virovitica i pozive za kolonoskopiju ugovaramo i šaljemo mi.

IZVJEŠTAJ IZ NPP APLIKACIJE ZA RAK DEBELOG CRIJEVA

1.1.2025 – 31.12.2025

Parametri izvješća:

Redni broj ciklusa: Ciklus 6
 Spol:
 Period od: 01.01.2025
 Period do: 31.12.2025
 Godište od:
 Godište do:
 Županija: Virovitičko-podravka
 Mjesto:
 Naselje:

Županija	Godište	Broj osoba ciljne populacije	Broj poslanih pozivnih pisama	Ukupan broj neodazvanih osoba	Udio neodazvanih osoba (%)	Ukupan broj odazvanih osoba	Odaziv 0 Udio odazvanih osoba (%)	Odaziv 1 Udio odazvanih osoba u ciljnoj populaciji (%)
----------	---------	------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	----------------------------	-----------------------------	-----------------------------------	--

VIROVITIČKO-PODRAVSKA

1949	2	2	1	50,00	1	50,00	100,00
1950	2	2	0	0,00	2	100,00	100,00
1951	7	7	1	14,29	6	85,71	100,00
1952	17	17	0	0,00	17	100,00	100,00
1953	21	21	1	4,76	20	95,24	100,00
1954	20	20	0	0,00	20	100,00	100,00
1955	36	36	1	2,78	35	97,22	100,00
1956	32	32	0	0,00	32	100,00	100,00
1957	43	43	1	2,33	42	97,67	100,00
1958	64	64	2	3,12	62	96,88	100,00
1959	69	69	0	0,00	69	100,00	100,00
1960	34	34	0	0,00	34	100,00	100,00
1961	36	36	0	0,00	36	100,00	100,00
1962	63	63	3	4,76	60	95,24	100,00
1963	18	18	0	0,00	18	100,00	100,00
1964	40	40	1	2,50	39	97,50	100,00
1965	6	6	0	0,00	6	100,00	100,00
1966	23	23	0	0,00	23	100,00	100,00
1967	27	27	0	0,00	27	100,00	100,00
1968	40	40	0	0,00	40	100,00	100,00
1969	28	28	0	0,00	28	100,00	100,00
1970	33	33	1	3,03	32	96,97	100,00
1971	5	5	0	0,00	5	100,00	100,00
1972	3	3	0	0,00	3	100,00	100,00

1 / 2

Županija	Godište	Broj osoba ciljne populacije	Broj poslanih pozivnih pisama	Ukupan broj neodazvanih osoba	Udio neodazvanih osoba (%)	Ukupan broj odazvanih osoba	Odaziv 0 Udio odazvanih osoba (%)	Odaziv 1 Udio odazvanih osoba u ciljnoj populaciji (%)
	1973	2	2	0	0,00	2	100,00	100,00
Ukupno za VIROVITIČKO-PODRAVSKA		671	671	12	1,79	659	98,21	100,00
Ukupno RH		671	671	12	1,79	659	98,21	100,00

Broj pozvanih 671.

Udio 2 odazvanih u tom vremenskom razdoblju od 1 godine je 98.21 % . On se može razlikovati od ukupnog odaziva u ciklusu.

Razlog visokog odaziva je manjak testova i uputa Nacionalne koordinatorice da se testovi pošalju onima koji su se dosad odazivali.

Broj pozvanih u odnosu na prijasnju je smanjen prema dostavljenim pozivnim pismima po godištima od Nacionalne kordinatorice.

Statistika prema unutarljivoj knjizi Zavoda:

ODAZIV 01.01.-31.12.2025.		
	BROJ	%
ODAZVANO	660	98,36%
NEODAZVANO	11	1,64%
UKUPNO URUČENO TESTOVA	671	100,00%

REZULTATI TESTIRANJA NA OKULTNO KRVARENJE		
	BROJ	%
NEGATIVAN TEST	651	98,64%
POZITIVAN TEST	9	1,36%
UKUPNO	660	100,00%

ODAZIV NA KOLONOSKOPIJU 01.01. DO 31.12.2025.		
	BROJ	%
NARUČENO NA KOLONOSKOPIJU	14	100,00%
ODAZVANO	13	92,86%

NEODAZVANO	1	7,14%
------------	---	-------

* +5 pacijenata testiranih tijekom 2024.god., termin 01/2025.

NALAZ KOLONOSKOPIJE		
	BROJ	%
UREDAN NALAZ	0	0,00%
ABNORMALAN NALAZ	13	100,00%
UKUPNO	13	100,00%
DIJAGNOSTICIRANA PATOLOŠKA STANJA		
N.HAEMORROHIDALES	10	38,46%
POLYPI	9	34,62%
DIVERTICULI	5	19,23%
CARCINOMA	0	0,00%
OSTALO	2	7,69%
UKUPNO	26	100,00%

ODAZIV 01.01.- 31.12.2025		
BRANITELJI		
	BROJ	%
ODAZVANO	84	42
NEODAZVANO	116	58
UKUPNO URUČENO TESTOVA	200	100
REZULTATI TESTIRANJA NA OKULTNO KRVARENJE		
	BROJ	%
NEGATIVAN TEST	84	100%

POZITIVAN TEST	0	0%
UKUPNO	84	100
Izvešće izradila: Maja Đurica Truhlaž univ.mag.med.techn.		
13.1.2026		

-Izrada mjesečnih izvješća za HZJZ, Ministarstvo i HZZO

Način provođenja Ranog otkrivanja raka vrata maternice od 01.01.2025. do 31.12.2025.:

- Nacionalni program ranog otkrivanja raka vrata maternice trajao je od studenog 2012. do lipnja 2016. godine
- Suradnja sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje područni ured Virovitica
- Suradnja sa 5 ordinacija Zdravstvene zaštite žena (Privatne ordinacije dr. Juraj Butorac, dr. Miodrag Bosanac, te 3 ambulante Doma zdravlja Virovitičko – podravske županije – Virovitica, Pitomača i Orahovica)
- Suradnja sa Općom bolnicom Virovitica, Jedinica samostalne djelatnosti za patologiju i kliničku citologiju
- Izrada mjesečnih izvješća za HZJZ, Ministarstvo i HZZO te podataka po potrebi
- Pilot projekt se provodio tijekom 2025 u redovnom opsegu,
- E –mail dopisi sa Nacionalnom koordinatoricom u vezi provedbe.

Javno prosvjeđivanje:

- Na Internet stranici Zavoda objašnjen način provedbe i rezultati programa
- Radio emisije

JAVNOZDRAVSTVENE AKCIJE I MEĐUSEKTORSKA SURADNJA I ČLANCI

- 29.11.2025
E- CIGARETE I ENERGETSKA PIĆA
Održana su edukativna predavanja za učenike prvih razreda srednje škole u Pitomači o štetnosti e-cigareta i energetskih pića, temeljena na medicini zasnovanoj na dokazima i preporukama Svjetske zdravstvene organizacije.
- 20.11.2025
Svjetski tjedan svjesnosti o antimikrobnoj rezistenciji
Povodom Svjetskog tjedna svjesnosti o antimikrobnoj rezistenciji održana je edukativna radijska emisija na Radio Slatini s naglaskom na razmjere i posljedice otpornosti na antibiotike.

- 13.11.2025
Djeca – mete e-cigareta i energetske pića
U Osnovnoj školi Ivane Brlić-Mažuranić u Orahovici održano je predavanje učenicima sedmih razreda o štetnosti e-cigareta i energetske pića u sklopu Mjeseca borbe protiv ovisnosti.
- 29.10.2025
Nastavak suradnje Službe za javno zdravstvo i OŠ Davorin Trstenjak Čađavica u projektu „Mama, budi zdrava“
U okviru nacionalnog projekta „Mama, budi zdrava“ u OŠ Davorin Trstenjak Čađavica organizirano je predavanje za majke s ciljem promicanja zdravlja i prevencije bolesti.
- 27.10.2025
Javnozdravstvena akcija u COOR- u Virovitica
U Centru za odgoj, obrazovanje i razvojnu podršku u Virovitici održana je akcija „Bolnica za medvjediće“ s ciljem smanjenja straha djece od liječnika kroz igru i edukaciju.
- 27.10.2025
„Mama, budi zdrava“ – održano predavanje o prevenciji raka dojke u Čačincima
U Hrvatskom domu u Čačincima održano je predavanje o prevenciji, simptomima i liječenju raka dojke u sklopu nacionalne inicijative „Mama, budi zdrava“.
- 14.10.2025
„Sve za nju“, „Sve za njega“ – obilježavanje mjeseca borbe protiv karcinoma dojke i karcinoma prostate
Najavljena je javnozdravstvena akcija u Virovitici s ciljem podizanja svijesti o važnosti prevencije raka dojke i prostate.
- 29.09.2025
Služba za javno zdravstvo sudionik na Sportskom selu
Na manifestaciji Sportsko selo predstavljena je uloga javnog zdravstva kroz mjerenje tlaka i promociju šaha kao alata za očuvanje mentalnog zdravlja.
- 29.09.2025
NASTAVAK SURADNJE SLUŽBE ZA JAVNO ZDRAVSTVO S UDRUGOM DISTROFIČARA VIROVITICA
Na sastanku udruga distrofičara predložena je jača međužupanijska suradnja i pružena stručna podrška u izradi i provedbi projekata.
- 25.07.2025
Pričajmo o zdravlju na Radio Slatini
U radijskoj emisiji slušatelji su educirani o najčešćim simptomima kroničnih nezaraznih bolesti i važnosti javljanja liječniku.
- 01.07.2025
Radionica u Udruzi distrofičara Virovitica
Održana je radionica o mentalnom zdravlju i strategijama samopomoći za osobe oboljele od mišićne distrofije i njihove asistente.
- 13.06.2025
Suradnja udruge Vretenac i Zavoda za javno zdravstvo Sveti Rok
Članovi udruge Vretenac sudjelovali su u rekreativnim i promotivnim aktivnostima u fitnes parku Zavoda s ciljem poticanja zdravih navika.
- 09.06.2025
HUMANITARNA UTRKA OD NOVE BUKOVICE DO MILJEVACA

Služba za javno zdravstvo sudjelovala je i sponzorirala humanitarnu utrku usmjerenu na promociju zdravlja, kretanja i solidarnosti.

- 02.06.2025
HEALTH4EUKIDS Smart Family – uključivanje javnog zdravstva u inovativan europski program
Sudjelovanjem na radnom sastanku započelo je uključivanje javnog zdravstva u međunarodni program promicanja zdravih obiteljskih navika.
- 08.05.2025
Održan otvoreni brzopotezni šahovski turnir „Braniteljski potez za zdravlje“
Povodom obljetnice Zavoda organiziran je šahovski turnir s ciljem promicanja mentalnog zdravlja i zajedništva branitelja i njihovih obitelji.
- 18.04.2025
Obilježen Svjetski dan zdravlja: naglasak na zdravlju majki i djece
U radijskoj emisiji istaknuta je važnost preventivnih pregleda trudnica i unapređenja neonatalne skrbi.
- 10.04.2025
Bolnica za medvjediće u Katoličkoj osnovnoj školi u Virovitici povodom Svjetskog dana zdravlja
Održane su radionice u kojima su djeca kroz igru učila o zdravlju i medicinskoj skrbi liječeći svoje plišane igračke.
- 12.03.2025
Sastanak županijskih koordinatora NPP (dojka)
Na sastanku su predstavljeni prijedlozi za unapređenje nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke, uključujući IT sustav i proširenje dobnih skupina.
- 04.03.2025
Sudjelovanje doktora Beneša na sjednici Savjeta za socijalnu skrb
Kao predstavnik Zavoda, doktor Beneš sudjelovao je u izradi Socijalnog plana VPŽ dostavljanjem relevantnih statističkih podataka.
- 04.03.2025
Suradnja s Obiteljskim centrom
Održano je predavanje o prehrani starijih osoba čime je započeta suradnja Službe za javno zdravstvo s Obiteljskim centrom u području edukacije i promocije zdravlja.

MEDIJSKA PROMOCIJA

Sve navedene akcije medijski su popratili ili ICV, Plava TV, radio Slatina, Radio Pitomača i gradski medijski forumi, ili su objavljene na internet stranici Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok „ Virovitičko- podravske županije.

SUDJELOVANJE U UOBLIČAVANJU JAVNOZDRAVSTVENIH PRIORITETA U ZAJEDNICI

Sudjelovanje u :

- radu Povjerenstva za nadzor nad radom mrtvozornika na području Virovitičko-podravske Županije
- rad u Etičkom povjerenstvu Zavoda
- LIGI ZA RAK Virovitičko -podravske županije

2) SLUŽBA ZA MENTALNO ZDRAVLJE, PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE OVISNOSTI

Usluge koje Služba provodi propisane su od strane Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Ova Služba od siječnja 2023. godine, ima svoj Odjel za prevenciju i mentalno zdravlje čiji je voditelj Siniša Brlas, prof. psiholog, klinički psiholog.

U Tablici 1 navedene su vrsta i broj usluga provedenih tijekom 2025. godine unutar Službe (uključivši i Odjel za prevenciju i mentalno zdravlje).

Tablica 1. Broj izvršenih usluga Službe za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti tijekom 2025. godine

Šifra usluga	Opis usluga	Broj usluga
	Individualni tretmani	
11021	Prva ambulantna psihijatrijska obrada	115
11022	Ponovni ambulantni psihijatrijski pregled	939
99001	Intervju - psiholog	26
99004	Individualni savjetovanišni tretman ovisnika	170
H0002	Savjetovanje osoba s rizicima po zdravlje (pušenje, pijenje, eksperimentiranje s psihoaktivnim tvarima, drugi oblici ovisnosti i dr.)	419
99002	Rad na modifikaciji ponašanja	96
19211	Kraći psihodijagnostički intervju	267
19212	Prikupljanje podataka s psihološkim dijagnostičkim postupcima i metodama-kategorije A	14
99006	Savjet telefonom bolesniku ili članu obitelji stručnog sadržaja	474
99008	Pomaganje u rješavanju zdravstvenih potreba ovisnika	427
97420	Savjet s bolesnikom ili članom obitelji	208
22586	Testiranje urina na prisutnost droga i njihovih metabolita	352
25570	Testiranje iz kapilarne krvi na HIV, HCV, HBV i sifilis	12
	Obitelj	
99005	Obiteljski savjetovanišni tretman ovisnika	263

Psihoterapija		
96400	Grupna psihoterapija/po osobi	167
96190	Individualna psihoterapija ponašanja	1057
Obrada podataka i izrada mišljenja		
99615	Izveštaji za Centar za socijalnu skrb, Općinsko državno odvjetništvo, sudove, kaznonice, Prekršajni sud i povjereniku Suda za zaštitni nadzor	48
99007	Ispunjavanje Pampidou upitnika	37
91401	Izdavanje potvrde o nalazu testiranja	62
H0009	Izveščivanje po posebnim zahtjevima	4
H0012	Izrada opširnog izvješća	1
Preventivne aktivnosti - Tribina/okrugli stol/predavanje		
H0018	Predavanje (za mlade, radno stanovništvo, starije) - broj predavanja	57
H0020	Tribine/okrugli stolovi (za mlade, radno stanovništvo, starije) - broj tribina/okruglih stolova	23
H0022	Edukativni seminari/radionice (za mlade, radno stanovništvo, starije) - broj seminara/radionica	7
Medijske aktivnosti		
H0037	Sudjelovanje u radijskim, TV emisijama - broj sudjelovanja	22
H0039	Usmeno i pisano priopćenje za medije – broj priopćenja	36

U Tablicama 2 do 5 prikazani su podaci o ovisnicima, konzumentima i korisnicima usluga Službe za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti tijekom 2025. godine te njihov trend u odnosu na 2024. godinu.

Tablica 2. Trend kretanja ukupnog broja ovisnika, konzumenata i korisnika usluga zaštite mentalnog zdravlja koji su bili korisnici usluga Službe za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti tijekom 2025. godine usporedno s 2024. godinom

Godina	Ukupan broj ovisnika (bez MZ)	THC, THCK2	Opijati, MTD, BUP	Alkohol	AMP, MDMA, BZO, KOK, HAL	Kockanje	MZ (mentalno zdravlje)
U 2024.	93	6	24	53	6	4	104
U 2025.	110	8	25	60	10	7	142
Trend kretanja u %	18,3	33,3	4,2	13,2	66,7	75,0	36,5

Tablica 3. Podaci o ovisnicima i konzumentima ostalih droga (bez alkohola i kockanja) koji su bili korisnici usluga Službe za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti tijekom 2025. godine

Dobna struktura (godine)	Opijatski ovisnici koji su bili u tretmanu Službe tijekom godine		Ovisnici i konzumenti ostalih droga koji su bili u tretmanu Službe tijekom godine bez alkohola		Novopridošli opijatski ovisnici tijekom godine		Novopridošli ovisnici i konzumenti ostalih droga bez alkohola	
	muškarci	žene	muškarci	žene	muškarci	žene	muškarci	žene
do 17	0	0	0	0	0	0	0	0
18-29	0	0	6	4	0	0	2	2
30-39	1	1	3	1	0	0	0	0
40-49	12	2	4	0	1	0	3	0
50-59	8	0	0	0	0	0	0	0
60 i više	1	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	22	3	13	5	1	0	5	2

SVEUKUPNO OVISNIKA I KONZUMENATA (bez alkohola i kockanja)	43
---	----

Tablica 4. Podaci o ovisnicima, konzumentima i korisnicima usluga zaštite mentalnog zdravlja Službe za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti tijekom 2025. godine

Dobna struktura (godine)	OPIJATI/ MTD/BUP		THC		COC		BZO/ BAR/ TRA		AMP/ MDMA/ LSD		ALKOHOL		KOCKANJE		MENTALNO ZDRAVLJE	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
do 17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2/0	0	0	0	1/1	0
18-29	0	0	4/1	2/1	2/1	0	0	0	0	2/1	4/2	0	4/3	0	10/5	18/12
30-39	1/0	1/0	1/0	0	1/0	0	0	0	1/0	1/0	5/1	1/0	1/0	0	11/5	16/7
40-49	12/1	2/0	1/1	0	1/0	0	2/2	0	0	0	19/10	2/1	1/1	0	7/3	19/12
50-59	8/0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14/4	1/0	0	0	5/4	19/11
60 i više	1/0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12/5	0	1/0	0	5/3	31/22
UKUPNO	22	3	6	2	4	0	2	0	1	3	56	4	7	0	39	103
NOVOPRIDOŠLI H	1	0	2	1	1	0	2	0	0	1	22	1	4	0	21	64

Legenda:

THC – tetrahidrokanabinol (marihuana, hašiš)

AMP – amfetamini (speed i sl.)

COC – kokain

MDMA – metamfetamini (ecstasy)

BZO – benzodiazepini

LSD/HAL – halucinogene droge

BAR – barbiturati

MTD - metadon

TRA – tramadol

BUP – buprenorfin

Tablica 5. Broj ovisnika, konzumenata i korisnika usluge zaštite mentalnog zdravlja po spolu u 2025.

	Muških	Ženskih	Ukupno
OVISNIKA, KONZUMENATA I KORISNIKA USLUGA ZAŠTITE MENTALNOG ZDRAVLJE	137	115	252
OSTALIH KORISNIKA	79	68	147
Ukupno	216	183	399

Aktivnosti koje se provode u Službi su sljedeće: psihijatrijski pregled, savjetovanje osoba i članova obitelji osoba koje imaju problem ovisnosti o alkoholu, nikotinu, drogama, kockanju i/ili klađenju, internetu; testiranje urina na prisutstvo droga; testiranje zaposlenika na prisutstvo droga na zahtjev poslodavca; testiranje kapilarne krvi na hepatitis B i C te HIV; izvanbolničko liječenje ovisnika o alkoholu; provođenje supstitucijskih programa kod ovisnika o opijatima; terapija osoba s poremećajima raspoloženja, s anksioznim poremećajima, te terapija osoba s reakcijom na stres i poremećajima prilagodbe; psihoterapijski rad s pojedincem, obitelji i malim grupama; priprema osoba za odlazak u terapijsku zajednicu.

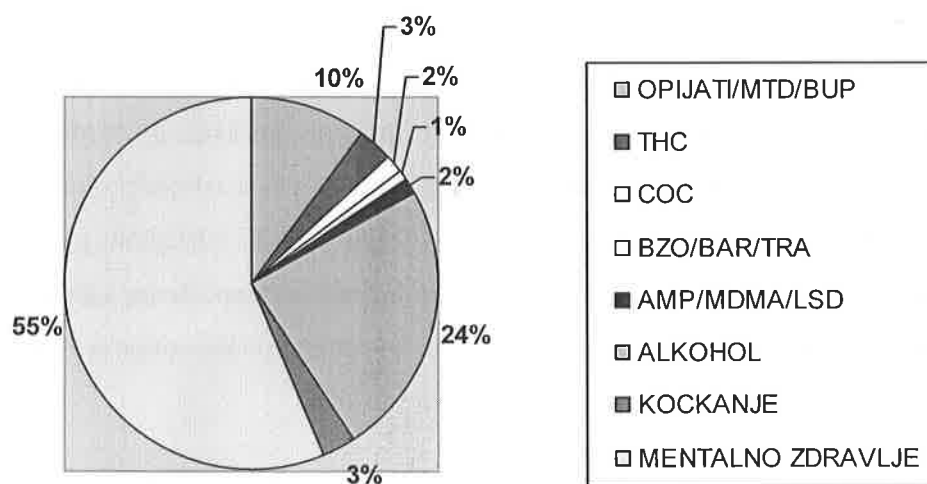
Rad Službe usmjeren je i na druge aktivnosti: organizaciju i sudjelovanje u javnozdravstvenim aktivnostima s ciljem promicanja mentalnog zdravlja, organizaciju edukativnih radionica za djelatnike u školama, roditelje i učenike, sudjelovanje u zdravstvenom informiranju javnosti putem medija i slično, podrška radu Klubova liječenih alkoholičara. U Službi za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti obavlja se **testiranje urina na prisutnost droga pomoću DOA MultiGnost testova** kojima se testira prisutnost slijedećih droga u urinu: amfetamini, metamfetamini, ecstasy, kokain, marihuana/hašiš, barbiturati, benzodiazepini, opijati, tramadol. Pouzdanost testa veća je od 99%. Rezultati testiranja gotovi su za desetak minuta, nakon čega se izdaje potvrda o obavljenom testiranju s rezultatima testa. Novost je testiranje prisutnosti alkohola unatrag tri dana u organizmu putem testiranja urina testom ETG. Testiramo i prisutnost alkohola u izdahnutom zraku na alkometar tvrtke DRÄGER.

Testiranje provodimo:

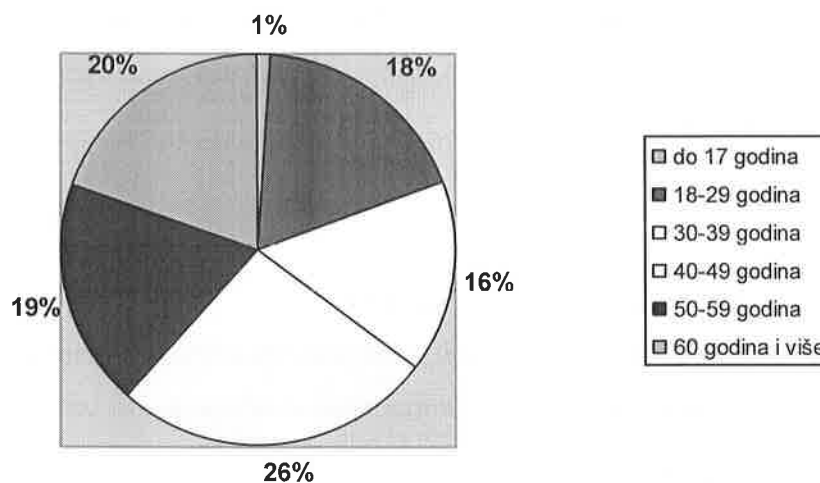
1. u svrhu izdavanja potvrde na zahtjev poslodavca
2. na zahtjev liječnika obiteljske medicine u svrhu praćenja uzimanja supstitucijske terapije
3. na zahtjev roditelja koji imaju saznanje ili sumnjaju na konzumiranje sredstava ovisnosti kod svog djeteta
4. na zahtjev same osobe ili neke od institucija (npr. Sud) u svrhu praćenja održavanja apstinencije.

U slučaju pozitivnog rezultata na bilo koje sredstvo ovisnosti, osobama dajemo upute i savjetujemo što dalje poduzeti. Bilo koja vrsta testiranja koja se provodi na vlastiti zahtjev ostaje anonimna. U nastavku su grafički prikazi podataka o ovisnicima, konzumentima i korisnicima usluga zaštite mentalnog zdravlja tijekom 2025. godine prema sredstvu ovisnosti, usluzi, dobi i dijagnozi.

6. Grafički prikaz podataka o ovisnicima, konzumentima i korisnicima usluga zaštite mentalnog zdravlja Službe za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti tijekom 2025. godine prema sredstvu ovisnosti i usluzi zaštite mentalnog zdravlja

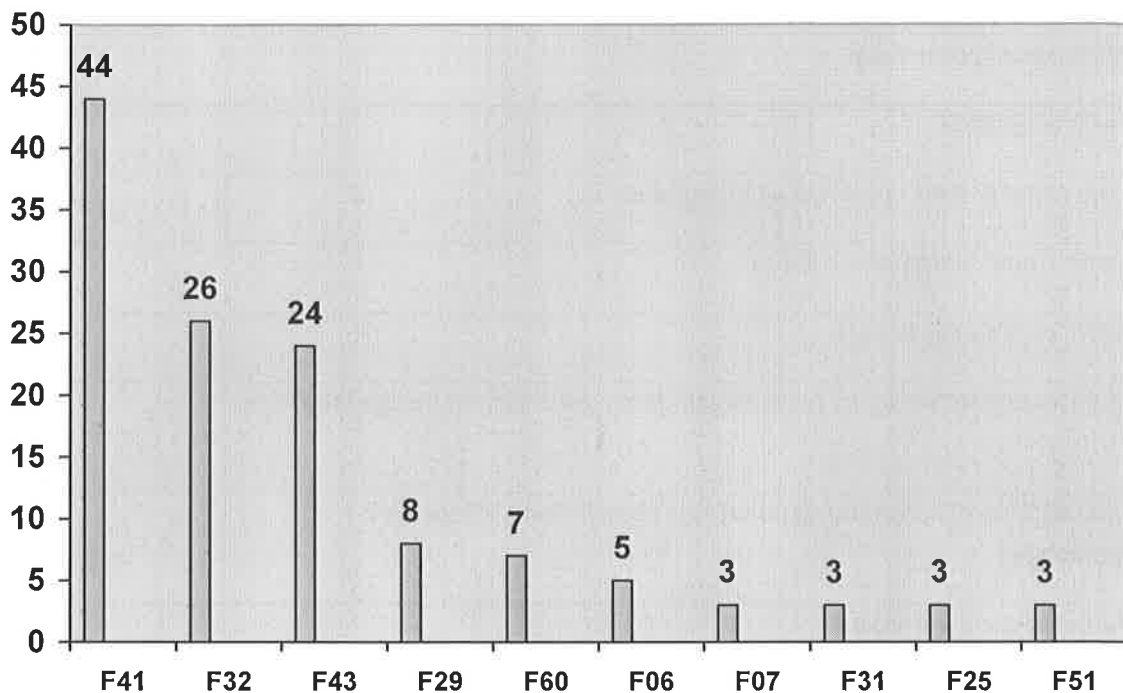
7. Grafički prikaz podataka o ovisnicima, konzumentima i korisnicima usluga zaštite mentalnog zdravlja Službe za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti tijekom 2025. godine prema dobi

8. Podaci o korisnicima usluga u skupini mentalnog zdravlja Službe za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti prema dijagnozama tijekom 2025. godine.

Dijagnoza	Broj korisnika
F41 Ostali anksiozni poremećaji	44
F32 Depresivne epizode	26
F43 Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe	24
F29 Nespecificirana neorganska psihoza	8
F60 Specifični poremećaji ličnosti	7
F06 Ostali duševni poremećaji izazvani oštećenjem i disfunkcijom mozga i fizičkom bolešću	5
F07 Poremećaji ličnosti i poremećaji ponašanja zbog bolesti, oštećenja i disfunkcije mozga	3
F31 Bipolarni afektivni poremećaj	3
F25 Shizoafektivni poremećaji	3
F51 Neorganski poremećaji spavanja	3
F42 Opsesivno-kompulzivni poremećaj	3
F20 Shizofrenija	2
F33 Povratni depresijski poremećaj	2
F00 Demencija kod Alzheimerove bolesti	1
F01 Vaskularna demencija	1
F03 Nespecificirana demencija	1
F23 Akutna i prolazna mentalna oboljenja	1
F45 Somatoformni poremećaji	1
F48 Ostali neurotički poremećaji	1
F50 Poremećaj hranjenja	1
F70 Blaga mentalna retardacija	1
F84 Pervazivni razvojni poremećaj	1
UKUPNO	142

9. Grafički prikaz podataka o korisnicima usluga u skupini mentalnog zdravlja Službe za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti prema 10 najčešćih dijagnoza tijekom 2025. godine

SURADNJA SA SUDOVIMA

Služba za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti njeguje dugogodišnju suradnju sa sudovima u smislu provođenja sudski izrečenih mjera obveznog liječenja. Tijekom 2025. godine Služba je provodila 25 sudski izrečene mjere obveznog liječenja od alkoholne ovisnosti ili ovisnosti o drogama (Tablica 10).

Tablica 10. Broj zaštitnih mjera obveznog liječenja od ovisnosti upućenih od sudova

	Alkohol	Droge	Ostalo	Ukupno
Započete u 2025.	22	2	1	25
Završene u 2025.	19	4	1	24

*Napomena – zaštitne mjere mogu trajati i više od godinu dana. U statistici su prikazane koje su završile u izvještajnoj godini bez obzira na godinu početka.

SURADNJA S KLUBOVIMA LIJEČENIH ALKOHOLIČARA

Služba daje podršku radu u Klubovima liječenih alkoholičara u Virovitici, Slatini i Pitomači na način da prosljeđuje ovisnike o alkoholu koji su u tretmanu u Službi na sastanke Kluba koji se održavaju jednom tjedno. Osim toga supervizira rad terapeuta, a medicinski tehničar i psihijatar i sami odlaze održavati sastanke u KLA Pitomača. Osim toga sudjelujemo u aktivnostima klubova i izvan sastanaka. Služba je sudjelovala u organizaciji skupštine Zajednice Klubova liječenih alkoholičara Virovitičko-podravske županije.

Svaki prvi četvrtak u mjesecu djeluje **Savjetovalište za alkoholom uzrokovane poremećaje u Orahovici** u prostorima ispostave Zavoda.

PSIHOSOCIJALNI TRETMANI U GRUPI

Svaki utorak od 16.15. do 17.45 sati održava se **grupna terapija za osobe s anksiozno depresivnim poremećajem**, a po principima psihodinamski orijentirane suportivne terapije u maloj grupi. Grupa trenutno broji deset članova.

Svaki drugi četvrtak u mjesecu u 16 h održava se **grupa podrške za članove obitelji ovisnika**.

Odjel za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje

Od 2023. godine odlukom Upravnog vijeća Zavoda za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije Djelatnost za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja preimenovana je u Službu za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, s Odjelom za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje kao unutarnjom ustrojstvenom jedinicom Službe.

Stručni tim Odjela za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje:

1. Siniša Brlas, profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije, voditelj Odjela
2. Tomislav Šokec, medicinski tehničar

Preventivne aktivnosti Odjela unutar univerzalne i selektivne prevencije ovisnosti i zaštite mentalnog zdravlja: predavanja, tribine i radionice

Radionica za učenike osnovne škole

- U četvrtak 06. ožujka 2025. godine održana je ogledna radionica o suzbijanju vršnjačkog nasilja za učenike sedmoga razreda Osnovne škole Franje Krežme u Osijeku.
- U petak 14. ožujka 2025. godine održana je radionica o suzbijanju vršnjačkog nasilja za učenike osmoga razreda Osnovne škole Ivana Gorana Kovačića Gornje Bazje.
- U srijedu 10. prosinca 2025. godine u Osnovnoj školi „Davorin Trstenjak“ u Čađavici interaktivno predavanje za učenike pod nazivom „Važnost organizacije slobodnog vremena za rast i razvoj mladih“.

Predavanje za učitelje osnovne škole

- U petak 03. siječnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Stres i mentalno zdravlje ili kako malim koracima do cilja“ za učitelje Osnovne škole Vladimir Nazor Virovitica.
- U utorak 25. veljače 2025. godine predavanje na temu „Nove ovisnosti; rizici za mlade, izazovi za sve“ učiteljima Osnovne škole Eugena Kumičića Slatina.
- U četvrtak 06. ožujka 2025. godine predavanje o suzbijanju vršnjačkog nasilja za učitelje na Učiteljskom vijeću Osnovne škole Franje Krežme u Osijeku.
- U utorak 29. travnja 2025. godine predavanje na temu „Novo vrijeme i nove ovisnosti novi su rizici za mlade, a izazovi za roditelje“ roditeljima učenika Osnovne škole Eugena Kumičića Slatina.

Radionica za djelatnike osnovnih škola

- U utorak 25. ožujka 2025. godine u Poreču je održan državni stručni skup i savjetovanje za ravnateljice i ravnatelje, tajnice i tajnike te voditeljice i voditelje računovodstva u hrvatskim osnovnim školama na kojemu je održano predavanje na temu „Stres u radu: Kako ostati normalan i sačuvati mentalno zdravlje?“.

Predavanje za roditelje učenika osnovne škole

- U srijedu 14. svibnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Emocije ili čuvstva i kako se nositi s “teretom” koji nose“ za roditelje učenika Osnovne škole Vladimira Nadzora Nova Bukovica.

Predavanje za učenike srednje škole

- U srijedu 22. siječnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (prva skupina učenika).
- U četvrtak 23. siječnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (druga skupina učenika).
- U srijedu 29. siječnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (treća skupina učenika).
- U srijedu 29. siječnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (četvrta skupina učenika).
- U četvrtak 06. veljače 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (peta skupina učenika).
- U srijedu 12. veljače 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Srednje škole Stjepana Sulimanca u Pitomači u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“.
- U petak 14. veljače 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Katoličke klasične gimnazije s pravom javnosti u Virovitici u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“.
- U petak 21. veljače 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Srednje škole „Stjepan Ivšić“ Orahovica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“.
- U srijedu 05. ožujka 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Industrijsko-obrtničke škole Slatina u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (prva skupina učenika).
- U srijedu 05. ožujka 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Industrijsko-obrtničke škole Slatina u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (druga skupina učenika).
- U petak 07. ožujka 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (prva skupina učenika).
- U srijedu 12. ožujka 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (druga skupina učenika).
- U srijedu 12. ožujka 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (treća skupina učenika).
- U srijedu 26. ožujka 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Gimnazije Petra Preradovića Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (prva skupina učenika).
- U četvrtak 27. ožujka 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Gimnazije Petra Preradovića Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (druga skupina učenika).

- U petak 28. ožujka 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Srednje škole Marka Marulića Slatina u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (prva skupina učenika).
- U petak 28. ožujka 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Srednje škole Marka Marulića Slatina u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (druga skupina učenika).
- U srijedu 02. travnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Droge i ovisnost - gdje se kriju opasnosti?“ za učenike prvoga razreda Katoličke klasične gimnazije s pravom javnosti u Virovitici u okviru programa „Zdrav za 5“.
- U petak 04. travnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Srednje škole Marka Marulića Slatina u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (treća skupina učenika).
- U utorak 08. travnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike osmoga razreda Osnovne škole prof. Franje Viktora Šignjara Virje u okviru predavljanja programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ u Koprivničko-križevačkoj županiji.
- U četvrtak 10. travnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (četvrta skupina učenika).
- U srijedu 16. travnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Droge i ovisnost - gdje se kriju opasnosti?“ za učenike prvoga razreda Srednje škole Stjepana Sulimanca u Pitomači u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).
- U srijedu 16. travnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Droge i ovisnost - gdje se kriju opasnosti?“ za učenike prvoga razreda Srednje škole Stjepana Sulimanca u Pitomači u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).
- U srijedu 30. travnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Droge i ovisnost - gdje se kriju opasnosti?“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).
- U srijedu 30. travnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Droge i ovisnost - gdje se kriju opasnosti?“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).
- U utorak 06. svibnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Gimnazije Petra Preradovića Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (treća skupina učenika).
- U srijedu 07. svibnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Droge i ovisnost - gdje se kriju opasnosti?“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (treća skupina učenika).
- U četvrtak 15. svibnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Industrijsko-obrtničke škole Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (prva skupina učenika).
- U četvrtak 15. svibnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Industrijsko-obrtničke škole Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (druga skupina učenika).
- U utorak 20. svibnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (peta skupina učenika).
- U četvrtak 05. lipnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Droge i ovisnost - gdje se kriju opasnosti?“ za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“.

-U srijedu 17. prosinca 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (prva skupina učenika).

-U petak 19. prosinca 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (druga skupina učenika).

-U petak 19. prosinca 2025. godine predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugog razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ i Nacionalnog programa „Zdrav za pet“ (treća skupina učenika).

-U srijedu 3. prosinca 2025. godine u Novoj Gradiški je predstavljen preventivni program „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ uz prigodno predavanje učenicima osnovnih i srednjih škola.

Predavanje za nastavnike srednje škole

-U četvrtak 20. veljače 2025. godine predavanje na temu „Nove ovisnosti; rizici za mlade, izazovi za sve“ nastavnicima Tehničke škole Virovitica.

-U ponedjeljak 24. veljače 2025. godine predavanje na temu „Nove ovisnosti; rizici za mlade, izazovi za sve“ nastavnicima Katoličke klasične gimnazije s pravom javnosti u Virovitici.

-U utorak 11. ožujka 2025. godine predavanje na temu „Nove ovisnosti; rizici za mlade, izazovi za sve“ nastavnicima Srednje strukovne škole Marko Bobić u Vukovaru.

Predavanje za studente

-U srijedu 08. siječnja 2025. godine predavanje o prevenciji i suzbijanju ovisnosti te skrbi o mentalnom zdravlju studentima psihologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

-U četvrtak 11. prosinca 2025. godine predavanje o prevenciji i suzbijanju ovisnosti te skrbi o mentalnom zdravlju studentima psihologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku.

Predavanje za stručnjake

-U petak 07. veljače 2025. godine u Osijeku je na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti održan znanstveno-stručni skup pod nazivom „Psihološke intervencije u školstvu i zdravstvu“ na kojemu je održano predavanje za stručnjake na temu „Psihološke intervencije u prevenciji i suzbijanju vršnjačkog nasilja i ovisnosti te zaštiti mentalnog zdravlja djece i mladih“.

-U utorak 01. travnja 2025. godine predavanje pod nazivom „Liječenje alkoholičara i prevencija alkoholizma u zajednici koja podržava“ na 2. travanjском sastanku stručnjaka i terapeuta klubova liječenih alkoholičara koji je održan u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije u Slavanskom Brodu.

-U petak 17. listopada 2025. godine u Belišću on-line predavanje polaznicima specijalističke edukacije iz medicine rada.

-U subotu 18. listopada 2025. godine na Sveučilištu Sjever u Varaždinu predavanje o prevenciji ovisnosti i predstavio svoju knjigu „Prevencija ovisnosti“.

-U petak 7. studenoga 2025. godine u Splitu je na 32. godišnjoj konferenciji hrvatskih psihologa uz prigodno predavanje o metodologiji u prevenciji ovisnosti javnosti predstavljena nova knjiga „Prevencija ovisnosti“.

-U srijedu 12. studenoga 2025. godine u Splitu je na Drugoj regionalnoj konferenciji o ovisnostima uz prigodno predavanje o metodologiji u prevenciji ovisnosti javnosti predstavljena nova knjiga „Prevencija ovisnosti“.

-U petak 21. studenoga 2025. godine u Virovitici na okruglom stolu o nasilju u obitelji održano je predavanje „Mjesto i uloga Zavoda za javno zdravstvo u prevenciji i suzbijanju nasilja“.

-U srijedu 26. studenoga 2025. godine u Virovitici u okviru predstavljanja rezultata Ankete o ovisnostima održano je predavanje „Važnost istraživanja u prevenciji ovisnosti“.

-U četvrtak 27. studenoga 2025. godine u Zagrebu je održan stručni skup „Dan psihičkog zdravlja u zatvorskom i probacijskom sustavu” na kojemu je održano predavanje „Prevenција ovisnosti u suradničkom kontekstu”.

-U petak 5. prosinca 2025. godine u Slavonskom Brodu je održana edukacija dionika prevencije ovisnosti u Brodsko-posavskoj županiji „Osnaživanje kapaciteta odgojnoobrazovnih ustanova za djelotvorne intervencije u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Brodsko-posavskoj županiji” sa predavanjem „Nove ovisnosti; rizici za mlade, izazovi za sve”, predavanjem o metodologiji izrade preventivnih projekata i programa, kao i radionicom o razvoju vještina u području izrade preventivnih projekata i programa.

Predavanje za hrvatske branitelje

-U četvrtak 27. ožujka 2025. godine u prostorijama Općine Čađavica održano interaktivno predavanje za hrvatske branitelje pod nazivom „Ratna trauma i mentalno zdravlje branitelja”.

-U petak 10. listopada 2025. godine u Belišću predavanje o ratnoj traumi i mentalnom zdravlju branitelja povodom Svjetskog dana mentalnog zdravlja.

Predavanje i predstavljanje knjige za javnost

-U četvrtak 09. listopada 2025. godine u Gradskoj knjižnici i čitaonici Virovitica uz prigodno predavanje javnosti je predstavljena nova knjiga profesora psihologije i specijaliste kliničke psihologije Siniše Brlasa „Psihologija u suprotstavljanju stigmati mentalnih teškoća i poremećaja”

Suradnja, projekti i programi, javnozdravstveno djelovanje, obilježavanje značajnih datuma i izdavačke aktivnosti Odjela

Objavljen tekst u medijima o uspješnoj provedbi prve godine programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost”

Nakon što je Ministarstvo zdravstva odobrilo Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok” Virovitičko-podravske županije provedbu novog preventivnog programa pod nazivom „Kako ne prokockati mladost i budućnost”, s provedbom u Virovitičko-podravskoj županiji od 2024. do 2026. godine. Program je usmjeren na prevenciju kockanja i navike prekomjernog i rizičnog korištenja interneta među mladima te uključivanje problematičnih i patoloških kockara u sustav podrške i samopomoći u odvikavanju. Globalni cilj programa je osnažiti samozaštitne kapacitete mladih u Virovitičko-podravskoj županiji u prevenciji ovisnosti (osobito ponašajnih ovisnosti) i afirmaciji zdravlja te osnažiti kapacitete indicirane prevencije ponašajnih ovisnosti. U prvoj su godini provedbe stvoreni uvjeti za učinkovitu realizaciju aktivnosti koje će uslijediti u preostale dvije godine provedbe. Provedena je edukacija dionika u programu, kreirani su publikacija i plakat „Kako ne prokockati mladost i budućnost”, objavljeno je i izmijenjeno, 16. po redu izdanje vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji”, a na kraju je godine kreirana i publikacija o prvoj godini provedbe u kojoj su opisane sve provedene aktivnosti u 2024. godini. Tako se stvoreni uvjeti za početak specifične edukacije mladih koja će uslijediti tijekom 2025. i 2026. godine. Zavod za javno zdravstvo koji je nositelj programa u mrežu suradnje uključio je kao suradnike istaknute hrvatske stručnjake pojedince i voditelje školskih preventivnih programa u osnovnim i srednjim školama naše županije te klubove liječenih alkoholičara iz Virovitice, Pitomače i Slatine kao partnere u programu.

Zavod za javno zdravstvo započeo s provedbom edukacije mladih o rizicima kockanja i videoigara u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“

U srijedu 22. siječnja 2025. godine održano je interaktivno predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugoga razreda Tehničke škole Virovitica. Ovo je predavanje označilo početak sustavne edukacije učenika u odgojno obrazovnim ustanovama u Virovitičko-podravskoj županiji u okviru novog preventivnog programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“. Nakon što je Ministarstvo zdravstva odobrilo Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije provedbu ovog preventivnog programa od 2024. do 2026. godine, kreirani su publikacija i plakat pod istim nazivom kao i program, a koncem 2024. godine provedena je i edukacija dionika u programu, sve kako bi se stvorili preduvjeti za početak edukacije mladih. Program je usmjeren prevenciji kockanja i navike prekomjernog i rizičnog korištenja interneta među mladima, ali ima za cilj potaknuti i uključivanje problematičnih i patoloških kockara u sustav podrške i samopomoći u odvikavanju. Edukaciju će u školama provoditi educirani voditelji školskih preventivnih programa te stručnjaci Zavoda za javno zdravstvo. Ulaganje u prevenciju rizičnih ponašanja mladih jedna je od ključnih aktivnosti u očuvanju njihova zdravlja, a dosadašnja uspješna provedba preventivnih projekata i programa u našoj županiji pokazatelj je također i dobre međusektorske suradnje utemeljene na „Protokolu međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji“, u Republici Hrvatskoj jedinstvenom modelu suradnje dionika u prevenciji i suzbijanju ovisnosti.

Učenicima i studentima podijeljeno 16. izdanje vodiča o slobodnom vremenu djece i mladih „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“

Nakon što je koncem prethodne godine objavljeno šesnaesto, izmijenjeno i dopunjeno izdanje vodiča za pomoć u osmišljavanju slobodnog vremena djece i mladih „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“, ono će uskoro biti i podijeljeno učenicima i studentima. Na sastanku voditelja školskih preventivnih programa koji je u petak 24. siječnja 2025. godine održan u Velikoj vijećnici Virovitičko-podravske županije osnovnim su školama uručeni tiskani primjerci vodiča namijenjeni učenicima 7. razreda, a u Veleučilištu u Virovitici bit će podijeljeni studentima 1. godine.

Već gotovo dva desetljeća stručnjaci iz Virovitičko-podravske županije uspješno razvijaju u našoj zemlji jedinstveni projekt „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“ kojemu je cilj pomoći mladima da osvijeste važnost organizacije vlastitog slobodnog vremena. Ishodište projekta je istraživanje o rizičnim ponašanjima mladih koje je tijekom deset godina provedeno među učenicima osnovnih i srednjih škola u Virovitičko-podravskoj županiji, potom i među studentima, a novi val ovoga istraživanja upravo ponovno započinje u našoj

županiji. Vodič se ciljano u tiskanom obliku uvijek dijeli učenicima sedmoga razreda u osnovnim školama i studentima prve godine Veleučilišta u Virovitici, a svima ostalima besplatno je dostupan u elektroničkom obliku na internetskoj stranici Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije (https://www.zzjzvpz.hr/hr/sadrzaj/knjiznica/knjige/iskoristi_dan_u_vpz_2024.pdf).

Započela provedba velikog istraživanja o rizičnim ponašanjima i ovisnosti mladih u Virovitičko-podravskoj županiji

U petak 24. siječnja 2025. godine u Velikoj vijećnici Virovitičko-podravске županije održan je sastanak voditelja školskih preventivnih programa u odgojno-obrazovnim ustanovama Virovitičko-podravске županije na kojemu je dogovoren niz aktivnosti u osnaživanju preventivnih aktivnosti u našoj županiji, a kojima prethodi novi val velikoga istraživanja o ovisnosti i rizičnim ponašanjima mladih. Kvaliteta i učinkovitost preventivnih aktivnosti ovisi o postavljanju ostvarivih ciljeva, a odabir ciljeva ovisi o rezultatima prethodno provedenih istraživanja. Stoga Povjerenstvo za suzbijanje ovisnosti Virovitičko-podravске županije u suradnji s odgojno-obrazovnim ustanovama (osnovnim i srednjim školama i Veleučilištem u Virovitici) upravo kreće u provedbu novog vala istraživanja o rizičnim ponašanjima mladih u Virovitičko-podravskoj županiji. Radi se o Anketi o ovisnostima koja je u prethodnom valu u našoj županiji provedena tijekom deset školskih godina (2004./05.-2014./15.), a ovoga puta će se primjenjivati u proširenom obliku, s dodatnim pitanjima koja se odnose i na nove i na ponašajne ovisnosti kako bi se došlo do pokazatelja i o novim oblicima rizičnih ponašanja mladih.

Istraživanje će u odgojno-obrazovnim ustanovama tijekom veljače 2025. godine provoditi voditelji školskih preventivnih programa i koordinator za provedbu u Veleučilištu u Virovitici, a koordinativno tijelo će na županijskoj razini biti Povjerenstvo za suzbijanje ovisnosti. Po završetku anketnog dijela istraživanja pristupit će se statističkoj obradi i analizi odgovora ispitanika te će dobiveni pokazatelji biti temelj za provedbu preventivnih aktivnosti u narednom višegodišnjem razdoblju. Na ovaj će način Virovitičko-podravska županija i nadalje imati na rezultatima istraživanja utemeljene preventivne aktivnosti (među malobrojnim u Republici Hrvatskoj), što je osnovni preduvjet učinkovite prevencije.

Prigodnim tekstom u medijima obilježen Hrvatski dan nepušenja (Dan bez duhanskog dima): kako u Virovitičko-podravskoj županiji odgovaramo na izazove u novim trendovima pušenja mladih

U Republici Hrvatskoj već se niz godina obilježava Hrvatski dan nepušenja - Dan bez duhanskog dima. To je uvijek prvoga dana korizme, a ove godine je to srijeda 05. ožujka. Dan bez duhanskog dima osmišljen je kako bi se pušače upravo u korizmi potaknulo na donošenje odluke o prestanku pušenja i odricanju od ove nezdrave i

štetne navike, a svakako da barem na ovaj dan ne puše. Nepušačima je to prigoda da učvrste svoj stav o nepušenju kao zdravom načinu življenja.

Pušenje duhanskih proizvoda rizično je ponašanje, osobito za mlade. Osim što je izvor iznimnih rizika za njihovo zdravlje, pušenje uvodi mlade i u svijet zloupotrebe ostalih sredstava ovisnosti koja se zloupotrebljavaju pušenjem, kao što je to slučaj s marihuanom, najviše zloupotrebljavanom drogom među mladima, zatim sintetskim kanabinoidima, ali i novim oblicima „pušenja“ (elektroničkim ili e-cigaretama). Upravo e-cigarete pokazuju kako se trendovi u štetnoj zloupotrebi mijenjaju. Radi se ustvari o tekućini s visokom koncentracijom nikotina, jednog od najsnažnijih otrova koji i vrlo brzo dovodi do ovisnosti. Tekućina se u ovim proizvodima zagrijava te ju korisnici inhaliraju, zajedno sa svim štetnim tvarima u njoj. Dakle, tehnički se ne radi o pušenju, nego o inhaliranju. Za mlade ovakvo ponašanje predstavlja najčešće tzv. nikotinsku inicijaciju, odnosno uvođenje u svijet štetne zloupotrebe sredstava i proizvoda koji sadrže nikotin i samo je pitanje vremena kada će ovo njihovo rizično ponašanje prerasti u naviku i možebitnu ovisnost o nikotinu.

Istraživanje koje je tijekom 2023. godine provedeno u Gimnaziji Petra Preradovića u Virovitici pokazuje kako se mijenjaju trendovi štetne zloupotrebe među učenicima jer ih više „puši“ e-cigarete (15,4 %) u odnosu na one koji puše duhanske proizvode (13,6 %). Kada se ovi rezultati usporede s rezultatima istraživanja od prije 35 i 40 godina, također provedenoga među virovitičkim gimnazijalcima, može se uočiti trend prema kojemu je prije četiri desetljeća duhanske proizvode pušilo oko 29 % učenika, prije 35 godina njih nešto više od 18 %, dok ih 2023. godine o pušenju izvještava navedenih 13,6 %. Ovi podaci pokazuju kako se trendovi u pušenju kao rizičnom ponašanju mladih mijenjaju, ali pušenje kao rizično ponašanje i štetna navika koje mogu odvesti u ovisnost ustvari je stalno prisutno rizično ponašanje mladih. Javnozdravstvenom akcijom obilježavanja Dana bez duhanskog dima želi se skrenuti pažnja javnosti na veliki javnozdravstveni problem štetne upotrebe duhanskih i ostalih sličnih štetnih proizvoda, ohrabriti nepušače u nepušenju i potaknuti pušače na prestanak pušenja.

Radionice o vršnjačkom nasilju – aktivan doprinos koordinaciji suzbijanja nasilja među djecom i mladima u Virovitičko-podravskoj županiji

Slijedom Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima koji je donijela Vlada Republike Hrvatske, nadležna tijela odgoja i obrazovanja, socijalne skrbi, pružatelja zdravstvene zaštite i policije imenovala su koordinate u svakoj županiji i Gradu Zagrebu za aktivnosti vezane uz problematiku nasilja među djecom i mladima. Koordinator je, kako je to propisano navedenim Protokolom, zadužen za aktivnosti međuresorne suradnje vezane uz nasilje među djecom i mladima, i to na način da, između ostaloga, sudjeluje u preventivnim aktivnostima međuresorne suradnje vezano uz suzbijanje nasilja među djecom i mladima.

Model prevencije i suzbijanja vršnjačkog nasilja koji se pod nazivom „Kroz život bez nasilja“ u Virovitičko-podravskoj županiji provodi od 2010. godine jedinstven je u državi, pa i u regiji, a uključuje psihološke intervencije u prevenciji i suzbijanju vršnjačkog nasilja, prevenciji ovisnosti i zaštiti mentalnog zdravlja djece i mladih. Ove su intervencije usmjerene dokidanju veza između rizičnih činitelja i nepovoljnih (razvojnih) ishoda, ali i osnaživanju veza između zaštitnih činitelja i poželjnih ishoda, a povezane su s ovim očekivanim ishodima: usvajanje specifičnih znanja o rizičnim i samozaštitnim ponašanjima, poticanje na altruizam i empatiju u vršnjačkim odnosima (usvajanje aktivne nenasilne uloge) i pomoć u razvijanju komunikacijskih vještina za nenasilno rješavanje nesporazuma i konflikata. Dakle, sve su to aktivnosti u širem kontekstu skrbi o mentalnom zdravlju, uključujući i prevenciju ovisnosti djece i mladih.

Kao alati za provedbu intervencija među mladima i odraslima koriste se izvorne publikacije kojih je izdavač Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije:

- Slikovnica za djecu „Pružam ti ruku“ iz 2011. godine, didaktički i metodički oblikovana za rad s djecom.
- Vodič za učenike „Kroz život bez nasilja – deset protunasilnih poruka“ iz 2010. godine, koristi se u provedbi radionica s učenicima u školama.
- Vodič za odgajatelje, učitelje, nastavnike i roditelje „Kroz život bez nasilja – vodič za prevenciju vršnjačkog nasilja kao rizika za mentalno zdravlje i ovisnost mladih“ iz 2024. godine, namijenjen specifičnoj edukaciji odraslih.

Zavod za javno zdravstvo i u ovoj godini u Virovitičko-podravskoj županiji nastavlja s provedbom programa „Zdrav za pet“ među mladima

Edukacijom učenika u Katoličkoj klasičnoj gimnaziji s pravom javnosti u Virovitici u srijedu 2. travnja 2025. godine nastavljena je provedba nacionalnog preventivnog programa „Zdrav za pet“ u Virovitičko-podravskoj županiji i ove godine. Predavanje za učenike prvoga razreda pod nazivom „Droge i ovisnost - gdje se kriju opasnosti?“ održao je profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije Siniša Brlas.

Program „Zdrav za pet“ provodi se na nacionalnoj razini od 2013. godine, a od tada se već drugo desetljeće provodi i u odgojno-obrazovnim ustanovama u Virovitičko-podravskoj županiji. Radi se o preventivnom programu kojim se u formi predavanja i radionica za učenike nastoje prevenirati rizična ponašanja djece i mladih. Ulaganje u prevenciju rizičnih ponašanja mladih jedna je od ključnih aktivnosti u očuvanju njihova zdravlja i jako je važno da su aktivnosti koje se među njima provode dosljedne i kontinuirane kako bi bile i učinkovite.

Osim predavanja o štetnosti djelovanja droga koja se održavaju u prvom razredu srednjih škola, Zavod za javno zdravstvo u suradnji sa školama u okviru ovoga programa provodi i predavanja u osmom razredu osnovnih škola o štetnom djelovanju alkohola, te u drugom razredu srednjih škola o rizicima kockanja i videoigara.

Provedbu nacionalnog programa „Zdrav za pet“ Zavod za javno zdravstvo nadopunjuje i provedbom vlastitih preventivnih programa i projekata usmjerenih prevenciji rizičnih ponašanja mladih, ali i odraslih, tako da su sve ove aktivnosti uklopljene u jedan cjeloviti okvir proaktivne skrbi o zdravlju naših građana. Sinergijskim djelovanjem preventivnih aktivnosti postižu se ujedno i bolji preventivni rezultati, a prevencija ovisnosti i ostalih rizičnih ponašanja na ovaj je način i učinkovitija.

Obilježen Svjetski dan zdravlja prigodnim tekstom o četvrt stoljeća kontinuiranog tretmana i izvanbolničkog liječenja ovisnika u Virovitičko-podravskoj županiji

Svake se godine 7. travnja obilježava Svjetski dan zdravlja. Ove se godine to podudara s obilježavanjem 25 godina od početka sustavnog izvanbolničkog tretmana ovisnika u Virovitičko-podravskoj županiji. U rano proljeće 2000. godine u Virovitičko-podravskoj županiji s radom je započeo Centar za sprječavanje i suzbijanje ovisnosti, prvi takav oblik izvanbolničkog tretmana i liječenja ovisnika u našoj županiji. Centar je 19. travnja 2000. godine osnovalo tadašnje Povjerenstvo za suzbijanje ovisnosti, a dežurstva stručnih timova u Centru u Virovitici započela su 25. travnja iste godine, i to utorkom od 18 do 20 sati u prostorijama Zavoda za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije. Centar je iste godine proširio djelovanje i na Slatinu u kojoj su dežurstva timova započela tijekom rujna te godine, a dežurstva su bila četvrtkom od 18 do 20 sati u prostorijama Doma zdravlja Slatina. Od konca 2003. godine Centar je postao sastavnim dijelom Zavoda, ali je rad i nadalje bio u obliku dežurstava stručnih timova. Takvo je stanje potrajalo do kraja 2006. godine jer je početkom 2007. godine rad u Centru profesionaliziran zapošljavanjem profesora psihologije Siniše Brlasa kao prvog stručnjaka stalno zaposlenog u ovome Centru odnosno u županijskom Zavodu za javno zdravstvo na poslovima prevencije i suzbijanja ovisnosti. Profesor Brlas od početka je rada 2000. godine jedini stalni član stručnoga tima koji je u kontinuitetu ustrajao u radu s ovisnicima i do današnjih dana. Tijekom tih prvih godina

stručnjaci su se prilično često izmjenjivali u stručnome timu, a brojali su između dva i tri člana. Bili su tu uključeni psihijatri, ostali liječnici različitih profila, psiholozi, pedagog, medicinska sestra, ustvari mnoštvo stručnih osoba iz različitih resora. To su ujedno bili i prvi oblici ozbiljnijeg interdisciplinarnog i međusektorskog povezivanja dionika u borbi protiv ovisnosti u našoj županiji. I upravo slijedom toga Virovitičko-podravska županija dobila je 2007. godine među prvima (ako ne i prva) u Republici Hrvatskoj protokol međusektorske suradnje pod nazivom „Protokol postupanja i suradnje nadležnih tijela u Virovitičko-podravskoj županiji u slučaju saznanja o osobama koje su u doticaju sa sredstvima ovisnosti“, a koji je i danas temelj uspješne suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji. Slijedom mijena i novih javnozdravstvenih izazova, 2010. godine Centar za sprječavanje i suzbijanje ovisnosti postaje Djelatnost za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja. Iz samoga se naziva naslućuje kako je do promjene došlo pridruživanjem (proaktivne) skrbi o mentalnom zdravlju prevenciji i suzbijanju ovisnosti, a ova se promjena dogodila slijedom Nacionalne strategije zaštite mentalnog zdravlja za razdoblje od 2011. do 2016. godine. Od 2023. godine odlukom Upravnog vijeća Zavoda Djelatnost za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja preimenovana je u Službu za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, s Odjelom za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje kao unutarnjom ustrojstvenom jedinicom Službe. U ovom obliku i danas djeluje.

Stručni posjet Udruzi za borbu protiv ovisnosti „Ne-ovisnost“ u Vrbici i Osijeku

U petak 11. travnja 2025. godine članovi Povjerenstva za suzbijanje ovisnosti Virovitičko-podravske županije posjetili su Udrugu za borbu protiv ovisnosti „Ne-ovisnost“. Prvi dio posjeta uključivao je obilazak Terapijske zajednice u Vrbici u blizini Đakova, dok su u drugome dijelu članovi posjetili Stambenu Zajednicu, dnevni boravak, savjetovalište i Socijalnu Zadrugu „NEOS“ u Osijeku. Udruga „Ne-ovisnost“ nastala je 2003. godine na inicijativu rehabilitiranih ovisnika i bavi se svim oblicima borbe protiv ovisnosti. Danas je jedan od najvažnijih dionika psihosocijalne rehabilitacije ovisnika o drogi, kockanju i alkoholu u našoj zemlji. Ovim stručnim obilaskom osnaženi su unutarnji kapaciteti županijskog Povjerenstva za suzbijanje ovisnosti za bolje razumijevanje cjelovite skrbi o (liječnim) ovisnicima te je osnažena mreža međusektorske suradnje koja je nužna pretpostavka učinkovite borbe protiv ovisnosti i u lokalnoj, ali i u široj društvenoj zajednici.

Sudjelovanje u javnozdravstvenoj akciji povodom obilježavanja 30-te godišnjice Zavoda za javno zdravstvo

U ponedjeljak 12. svibnja 2025. godine u centru Virovitice provedena je javnozdravstvena akcija (štand) Službe povodom obilježavanja 30-te godišnjice Zavoda za javno zdravstvo na kojoj su ispred Odjela za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje sudjelovali profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije Siniša Brlas (voditelj Odjela) i medicinski tehničar Tomislav Šokec.

Uspješno završena edukacija mladih o rizicima kockanja i videoigara u programu „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ u ovoj nastavnoj godini

Predavanjem pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugoga razreda Strukovne škole Virovitica, u utorak 20. svibnja 2025. godine završena je edukacije učenika u ovoj nastavnoj godini u Virovitičko-podravskoj županiji u okviru preventivnog programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“. Edukacija je započela 22. siječnja 2025. godine i obuhvatila je do sada sve razredne odjele drugoga razredu svih srednjih škola u Virovitičko-podravskoj županiji sa ukupno 24 predavanja na kojima je nazočilo više od 550 učenika.

Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije preventivni program „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ provodi od 2024. godine, a provedba će trajati do konca 2026. godine, što znači da će i u sljedećoj nastavnoj godini učenici nove generacije biti educirani o rizicima kockanja i videoigara mladih te o izazovima korištenja interneta (istovremeno i voditelji školskih preventivnih programa u osnovnim i srednjim školama provode edukaciju učenika o rizicima u internetskom prostoru). Za provedbu ovih aktivnosti kreirani su publikacija i plakat pod istim nazivom kao i program, a koncem 2024. godine provedena je i edukacija dionika u programu, sve kako bi se stvorili preduvjeti za učinkovitu edukaciju mladih. Program je usmjeren prevenciji kockanja i navike prekomjernog i rizičnog korištenja interneta među mladima, ali ima za cilj potaknuti i uključivanje problematičnih i patoloških kockara u sustav podrške i samopomoći u odvikavanju. Ulaganje u prevenciju rizičnih ponašanja mladih jedna je od ključnih aktivnosti u očuvanju njihova zdravlja. Dosadašnja uspješna provedba preventivnih projekata i programa u našoj županiji, osobito onih kojih je već dulji niz godina bio nositelj županijski Zavod za javno zdravstvo, pokazatelj je ujedno i učinkovite međusektorske suradnje utemeljene na „Protokolu međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji“, u Republici Hrvatskoj jedinstvenom modelu suradnje dionika u prevenciji i suzbijanju ovisnosti.

Obilježen Europski tjedan mentalnog zdravlja tekstem o suzbijanju ispitne tjeskobe učenika i studenata u funkciji zaštite njihovog mentalnog zdravlja

U Hrvatskoj se između 19. i 25. svibnja 2025. godine obilježava Europski tjedan mentalnog zdravlja. Poznato je da polovina od ukupnog broja mentalnih poremećaja svoj začetak ima prije nastupanja punoljetnosti, a to samo pokazuje koliko je važna rana identifikacija i pravovremena intervencija s djecom i mladima koji su u riziku za mentalno zdravlje. No, od svega je ipak najvažnija prevencija jer se njome nastoji spriječiti da rizični činitelji dovedu do nepovoljnih ishoda za mentalno zdravlje, a istovremeno se nastoje osnažiti zaštitni činitelji za mentalno zdravlje. Stručnjaci za mentalno zdravlje u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije stoga već dulji niz godina nastoje preventivno djelovati u smjeru redukcije rizika za mentalno zdravlje mladih, a jedan od primjera za to je i vodič „Kako prevladati ispitnu tjeskobu“ kojega su autori psiholozi Siniša Brlas i Ivana Martinušić. Anksioznost kao kompleksno tjeskobno emocionalno stanje uzrokovano poznatim ili nepoznatim uzrocima za učenike i studente može imati nepovoljne učinke; kako za obrazovno postignuće, tako i za mentalno zdravlje općenito. Istraživanje iz 2024. godine (izvor je Hrvatski zavod za javno zdravstvo) pokazuje kako 8,2% mladih navodi da je u posljednjih tjedan dana bilo umjereno anksiozno, a njih gotovo 2% čak vrlo anksiozno (pri čemu su djevojke više anksiozne nego dječaci).

Povodom Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama objavljen tekst „Zašto je važno ne započeti kada su u pitanju ovisnička ponašanja - 15 uspješnih godina knjige „Važno je ne započeti““

Svima koji se bave ovisničkom problematikom jasno je kako je izuzetno važno učiniti sve da se ovisničko ponašanje ne pretoči u ovisnost kao kroničnu recidivirajuću bolest mozga. Ustvari, još je važnije niti ne započeti s ovisničkim ponašanjem, jer ono osobito kod mladih višestruko povećava rizik od razvoja ovisnosti u odnosu na odrasle (kod kojih također postoji visoki rizik, da ne bude zabune). Važno je to dodatno osvijestiti upravo i ovih dana u kontekstu obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama.

Ovisničko ponašanje ne vodi nužno u ovisnost, ali je takvo ponašanje rizično za razvoj ovisnosti. Međutim, iako ovisničko ponašanje ne mora završiti ovisnošću (može se svesti samo na eksperimentiranje sredstvima

ovisnosti ili njihovo povremeno uzimanje), ovisnost svakako uključuje ovisničko ponašanje osobe koja uzima sredstva ovisnosti (drogu). Važna odrednica ovisničkog ponašanja, posebno u podmaklom ovisničkom stažu, jest tvrdokornost toga ponašanja i otpornost na promjene. Ovisnici naime usvajaju navike koje uključuju aktivnosti usmjerene pronalaženju i zlouporabi droge i koje je navike zbog adiktivnosti djelovanja droge koju zlorabljavaju vrlo teško, a ponekad i nemoguće mijenjati. U kriminološkom pristupu ovisničko ponašanje opisuje se kao niz kriminalnih radnji povezanih s nabavom, distribucijom i štetnom zloupotrebom droge“. Ovisničko ponašanje kao temelj ovisnosti u središtu je interesa psihologije ovisnosti, područja primijenjene psihologije koje se bavi psihološkom podlogom i psihičkim procesima koji su u osnovi ovoga problema. Edukacija voditelja školskih preventivnih programa provedena na inicijativu Povjerenstva za suzbijanje ovisnosti posredno osnažuje i kapacitete našega Zavoda

Akcijskim planom djelovanja na području prevencije i suzbijanja ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji za razdoblje od 2024. do 2026. godine koji je na prijedlog Povjerenstva za suzbijanje ovisnosti prihvatila Skupština Virovitičko-podravške županije predviđeno je i trajno stručno usavršavanje dionika međusektorske suradnje u području prevencije i suzbijanja ovisnosti.

Na tome je tragu u srijedu 3. rujna 2025. godine, na početku nove školske godine, u Velikoj vijećnici Virovitičko-podravške županije na prijedlog Povjerenstva i u organizaciji Virovitičko-podravške županije održana edukacija voditelja školskih preventivnih programa u odgojno obrazovnim ustanovama Virovitičko-podravške županije. Teme su obuhvatile rizična ponašanja djece i mladih te izazove za njihovo mentalno zdravlje kao rizike i za razvoj ovisničkih ponašanja mladih. Ovakva je edukacija posredno važna i našem Zavodu za javno zdravstvo jer su voditelji ŠPP-a među najvažnijim suradnicima Zavodu u provedbi preventivnih aktivnosti, projekata i programa već dulji niz godina. Stoga je profesor Brlas inicijativom za održavanjem ove edukacije kroz Akcijski plan nastojao djelovati u smjeru osnaživanja kapaciteta dionika suradnje, a time ujedno posredno osnažiti i kapacitete našega Zavoda za daljnje učinkovito preventivno djelovanje kroz međusektorsku suradnju u provedbi projekata i programa.

Nastavak suradnje s vodećim hrvatskim stručnjacima za ovisnosti: predstavljanje nove knjige kriminalista Dubravka Klarića

Nacionalna strategija djelovanja na području ovisnosti jasno ističe nužnost vertikalne i horizontalne suradnje dionika, a u ovom najvažnijem strateškom dokumentu piše: „provedba javnih politika u ovom području treba se temeljiti na integriranom, uravnoteženom i multidisciplinarnom pristupu“. Stoga je svaka suradnja stručnjaka našega Zavoda za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravške županije sa stručnjacima u različitim resorima ustvari implementacija Nacionalne strategije kao temeljnog strateškog okvira za prevenciju i suzbijanje ovisnosti u našoj zemlji, ali i našeg županijskog Akcijskog plana. Jedan od oblika suradnje jest i suradnja u publiciranju, a jedan od vodećih i najplodnijih domaćih autora je naš poznati stručnjak i kriminalist Dubravko Klarić. Promocija nove knjige Dubravka Klarića održana je u Policijskoj akademiji u Zagrebu u utorak 9. rujna 2025. godine. Knjigu su, uz autora, predstavili recenzenti, a skupu se obratio i načelnik Policijske akademije.

Ususret zimskom odmoru učenika objavljeno 17. izdanje vodiča o slobodnom vremenu djece i mladih „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“

Upravo je objavljeno sedamnaesto, izmijenjeno i dopunjeno izdanje vodiča za pomoć u osmišljavanju slobodnog vremena djece i mladih "Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji". Tako se prigodno obilježava i završetak Mjeseca borbe protiv ovisnosti u našoj županiji, ali i skori početak zimskog odmora učenika tijekom kojega mladi imaju više slobodnog vremena nego inače. Već gotovo dva desetljeća razvija se u našoj zemlji jedinstveni projekt „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“ kojemu je cilj pomoći mladima da osvijeste važnost organizacije vlastitog slobodnog vremena. Ishodište projekta je istraživanje o pušenju, alkoholu, kockanju, drogama i slobodnom vremenu koje je tijekom deset godina provedeno među mladima Virovitičko-podravskoj županiji. Rezultati su ukazali na važnost kvalitetnije organizacije slobodnog vremena djece i mladih te su stoga stručnjaci Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije, članovi Povjerenstva za suzbijanje ovisnosti Virovitičko-podravske županije i suradnici iz pojedinih škola pokrenuli ideju izrade vodiča koji informira mlade o mogućnostima uključivanja u raznolike sportske, društvene, vjerske i ine sadržaje u svim gradovima i općinama naše županije. Slobodno vrijeme mladih može biti i zaštitni i rizični činitelj tijekom njihova rasta i razvoja, a osobito ako to slobodno vrijeme mladi neodgovarajuće provode u rizičnim aktivnostima. Tada je ono za njih izvor nezadovoljstva, frustracije i stresa, što može nepovoljno djelovati na mentalno zdravlje mladih, ali dovesti i do novih rizičnih ponašanja poput pijenja alkohola, zloupotrebe droga ili vršnjačkog nasilja. Slobodno vrijeme djece i mladih stoga je važno u proaktivnoj skrbi o njihovom zdravlju. S obzirom da je prevencija skup složenih postupaka usmjerenih dokidanju veza između rizičnih činitelja i rizičnih ponašanja, te istovremeno osnaživanju veza između zaštitnih činitelja i samozaštitnih ponašanja, cjelokupni koncept skrbi o slobodnom vremenu mladih važna je sastavnica preventivnog djelovanja. Ovo je jedinstveni vodič u Republici Hrvatskoj i kao primjer dobre prakse predstavljen je više puta diljem naše zemlje, pa i u inozemstvu. U realizaciji izmijenjenih i dopunjenih izdanja vodiča aktivno sudjeluju škole, savjeti mladih te udrugu u Virovitičko-podravskoj županiji, a javnim je pozivom u izradu dopunjenih izdanja uključena i šira javnost. Iako je namijenjen svima, vodič se ciljano dijeli učenicima sedmoga razreda u osnovnim školama u Virovitičko-podravskoj županiji i studentima prve godine Veleučilišta u Virovitici.

Sudjelovanje na stručnim, znanstvenim i ostalim skupovima

1. Višestruko aktivno sudjelovanje psihologa na međunarodnom skupu o prevenciji

Od 8. do 10. veljače 2024. godine u Osijeku je održan X. međunarodni skup „Osnaživanje potencijala za preventivne aktivnosti u zajednici“. Suorganizatori su Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Osijeku, Društvo psihologa Osijek, Hrvatsko psihološko društvo i Hrvatska psihološka komora. Ovo je jedini tematski skup u regiji posvećen prevenciji, održava se svake druge godine i jako je poželjno da svi koji se bave prevencijom mogu na ovome skupu predstaviti svoja postignuća.

Profesor Brlas stručnoj je javnosti predstavio projekt „Suradnjom do trijeznog suživota“ koji je tijekom 2022. i 2023. godine proveden u Virovitičko-podravskoj županiji.

2. Profesor Siniša Brlas u Banjoj Luci psiholozima iz Bosne i Hercegovine održao predavanje o mentalnom zdravlju

Od 18. do 20. travnja 2024. godine u Banjoj Luci (BiH) je održan Kongres psihologa Bosne i Hercegovine. Ovo je najvažniji skup psihologa susjedne države na kojemu svoja postignuća mogu predstaviti i psiholozi izvan BiH. Na ovome je skupu aktivno sudjelovao i profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije Siniša Brlas, predavanjem o mentalnom zdravlju.

3. Sudjelovanje na stručnom sastanku i okruglom stolu klubova liječenih alkoholičara

U subotu 25. svibnja 2024. godine u Virovitici su održani regionalni susreti klubova liječenih alkoholičara sjeverozapadne Hrvatske u okviru kojih je održan i stručni skup (sastanak i okrugli stol) terapeuta i stručnjaka iz klubova.

- 4. Stručni suradnici hrvatskih učeničkih domova educirani o novim ovisnostima i suzbijanju vršnjačkog nasilja prema preventivnom modelu koji provodi Zavod za javno zdravstvo**
U ponedjeljak 1. srpnja 2024. godine u Zagrebu je održan stručni skup Međužupanijskog stručnog vijeća stručnih suradnika učeničkih domova iz cijele Hrvatske na kojemu je kao predavač gostovao profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije Siniša Brlas. Profesor Brlas održao je dva predavanja i moderirao dvije radionice. Prvi set (predavanje i radionica) odnosio se na nove ovisnosti među mladima, a drugi je set bio posvećen modelu suzbijanja vršnjačkog nasilja koji se pod nazivom „Kroz život bez nasilja“ već 15-tak godina uspješno provodi u Virovitičko-podravskoj županiji u kojoj je i razvijen. Tom je prigodom stručnim suradnicima u hrvatskim učeničkim domovima predstavljena i nova knjiga profesora Brlasa „Kroz život bez nasilja - vodič za prevenciju vršnjačkog nasilja kao rizika za mentalno zdravlje i ovisnost mladih“ (izdavač je Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravške županije) koja je u veljači predstavljena hrvatskoj javnosti.
- 5. Na državnom skupu Agencije za odgoj i obrazovanje predstavljen model prevencije vršnjačkog nasilja koji provodi Zavod za javno zdravstvo**
U srijedu 3. srpnja 2024. godine na Hrvatskom katoličkom sveučilištu u Zagrebu održan je državni stručni skup za učitelje i nastavnike u odgojno-obrazovnom sustavu. Skup su zajednički organizirali Sveučilišni odjel za komunikologiju Hrvatskog katoličkog sveučilišta i državna Agencija za odgoj i obrazovanje. Profesor Brlas održao je predavanje o modelu prevencije i suzbijanja vršnjačkog nasilja koji se pod nazivom „Kroz život bez nasilja“ već godinama uspješno provodi u Virovitičko-podravskoj županiji u kojoj je i razvijen.
- 6. Nastavljena aktivna suradnja Zavoda za javno zdravstvo s Agencijom za odgoj i obrazovanje u području prevencije vršnjačkog nasilja i skrbi o mentalnom zdravlju mladih**
U utorak 27. kolovoza 2024. godine u Osnovnoj školi Ivane Brlić-Mažuranić Virovitica održan je Međužupanijski stručni skup za učitelje razredne nastave u odgojno-obrazovnom sustavu pod nazivom „Razvoj emocionalne otpornosti i mentalno zdravlje“. Skup je organizirala državna Agencija za odgoj i obrazovanje i on je dio redovitog stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika. Profesor Brlas održao je predavanje o modelu prevencije i suzbijanja vršnjačkog nasilja „Kroz život bez nasilja – prevencija vršnjačkog nasilja kao rizika za mentalno zdravlje, emocionalni razvoj i ovisnost djece i mladih“. Ovaj se model već godinama uspješno provodi u Virovitičko-podravskoj županiji u kojoj je i razvijen.
- 7. Na Sveučilištu Sjever u Varaždinu predstavljen model prevencije vršnjačkog nasilja iz Virovitičko-podravške županije**
Profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije Siniša Brlas, voditelj Odjela za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravške županije, održao je 12. listopada 2024. godine na Sveučilištu Sjever u Varaždinu predavanje o vršnjačkom nasilju pod nazivom „Kroz život bez nasilja“ u okviru Psihošpancira, jednog od najprestižnijih i najznačajnijih stručnih skupova psihologa i ostalih suradničkih struka u našoj zemlji.
- 8. Sudjelovanje na Nacionalnoj konferenciji o ovisnostima u Šibeniku**
Od 16. do 18. listopada 2024. godine u Šibeniku je u organizaciji Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo održana Nacionalna konferencija o ovisnostima na kojoj je ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravške županije sudjelovao profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije

Siniša Brlas, voditelj Odjela za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje. Konferencija je okupila oko 140 stručnjaka različitih profila stručnosti koji se u našoj zemlji bave problematikom ovisnosti, kao i pojedine inozemne stručnjake. Kroz plenarna predavanja i niz tematskih panela stručnjaci su raspravljali o aktualnom trenutku prevencije i suzbijanja ovisnosti u našoj zemlji i u okruženju te o idejama i smjernicama za djelovanje u narednom razdoblju.

9. Na državnom stručnom skupu profesor Siniša Brlas educirao hrvatske pedagoge o županijskom modelu prevencije i suzbijanja vršnjačkog nasilja

Od 22. do 23. listopada 2024. godine u Brelima je u organizaciji državne Agencije za odgoj i obrazovanje održan državni stručni skup namijenjen pedagogima pod nazivom „Odgoj i obrazovanje za izazove budućnosti“. Predavanje pod nazivom „Kroz život bez nasilja – primjena alata za neposredan rad u suzbijanju vršnjačkog nasilja i skrbi o mentalnom zdravlju djece i mladih“ bilo je usmjereno prikazu modela prevencije i suzbijanja vršnjačkog nasilja te alata koji se u odgojno-obrazovnom procesu mogu koristiti u području ovog važnog javnozdravstvenog izazova za djecu i mlade, ali i njihove roditelje, učitelje i nastavnike. Ovaj je model prije 15-tak godina razvijen u Virovitičko-podravskoj županiji u kojoj se od tada ustrajno i provodi, ali se sve češće kao primjer dobre prakse pokazuje i drugdje.

10. Profesor Siniša Brlas na Institutu za hrvatski jezik prikazao kako je nastao rječnik ovisnosti kojega je autor

U četvrtak 24. listopada 2024. godine na Institutu za hrvatski jezik u Zagrebu održan je važan stručni i znanstveni skup pod nazivom „Hrvatska terminologija u europskome kontekstu: postignuća i planovi“. Skup su organizirali Znanstveno vijeće za antropologijska istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Institut za hrvatski jezik i Hrvatsko antropološko društvo.

Profesor Brlas održao je predavanje pod nazivom „Razvojni put jednog rječnika“ i na taj način predstavio svoj „Terminološki opisni rječnik ovisnosti“, jedini rječnik ovisnosti u Republici Hrvatskoj, ali i u regiji. Kao pozvani izlagač na ovome skupu govorio je o metodologiji nastanka i razvoja svih dosadašnjih izdanja ovoga rječnika kojega je autor.

11. Na konferenciji psihologa u Opatiji posterom je prikazan model suzbijanja vršnjačkog nasilja osmišljen u Zavodu za javno zdravstvo

Od 06. do 09. studenoga 2024. godine u Opatiji je održana 31. godišnja konferencija hrvatskih psihologa. Glavna tema konferencije bila je „Suvremeni izazovi mentalnog zdravlja u različitim radnim okruženjima“. Na konferenciji je aktivno poster prezentacijom sudjelovao i profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije Siniša Brlas, voditelj Odjela za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije. Poster je opremljen i QR kodovima kojima se jednostavno pristupa elektroničkim verzijama navedenih publikacija koje se na ovaj način mogu preuzeti i besplatno koristiti u radu s djecom i mladima, što značajno doprinosi transferu znanja i iskustava.

12. U Opatiji na konferenciji psihologa održan okrugli stol na temu ratne traume i mentalnog zdravlja branitelja te predstavljeni projekt i publikacija iz Virovitičko-podravske županije

U okviru 31. godišnje konferencije hrvatskih psihologa koja je od 06. do 09. studenoga 2024. godine održana u Opatiji, u petak 08. studenoga 2024. godine organiziran je okrugli stol pod nazivom „Ratna trauma i mentalno zdravlje branitelja“. Ovaj se okrugli stol sasvim uklopio u glavnu temu konferencije „Suvremeni izazovi mentalnog zdravlja u različitim radnim okruženjima“. Ovaj je okrugli stol ujedno i senzibiliziranje stručne javnosti za problematiku vezanu uz mentalno zdravlje hrvatskih

branitelja, i to ususret obilježavanja Dana sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dana sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje.

13. Model prevencije i suzbijanja vršnjačkog nasilja razvijen u našem Zavodu predstavljen na simpoziju o ovisnostima u Slavanskom Brodu

Profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije Siniša Brlas, voditelj Odjela za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije, predstavio je 21. studenoga 2024. godine stručnoj javnosti model prevencije vršnjačkog nasilja, prevencije ovisnosti i proaktivne skrbi o mentalnom zdravlju mladih pod nazivom „Kroz život bez nasilja“. Predavanje profesora Brlasa je u okviru 12. broskog simpozija o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima koji je održan u Slavanskom Brodu. Ovo je jedan od najznačajnijih stručnih skupova o ovisnostima koji se održava u našoj zemlji, a često ima i međunarodna obilježja budući da na njemu povremeno gostuju i stručnjaci iz okolnih zemalja.

Ova je aktivnost ujedno i novi doprinos obilježavanju Mjeseca borbe protiv ovisnosti koji se svake godine obilježava između 15. studenoga i 15. prosinca.

14. U Virovitici održan prvi simpozij o ovisnostima u Virovitičko-podravskoj županiji

U srijedu 4. prosinca 2024. godine u Tehnološko-inovacijskom centru Virovitica održan je prvi simpozij o ovisnostima u Virovitičko-podravskoj županiji.

Povjerenstvo za suzbijanje ovisnosti Virovitičko-podravske županije ciljano je organizirao ovaj simpozij upravo u Mjesecu borbe protiv ovisnosti, a tematski je bio vezan uz predstavljanje Akcijskog plana djelovanja na području ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji za razdoblje od 2024. do 2026. godine. Povjerenstvo za suzbijanje ovisnosti pod predsjedanjem profesora psihologije i specijaliste kliničke psihologije Siniše Brlasa na Akcijskom je planu intenzivno radilo od imenovanja novoga saziva u travnju 2024. godine, nakon čega je Akcijski plan usvojila Skupština Virovitičko-podravske županije u listopadu 2024. godine. Usporedno je Povjerenstvo radilo i na razvijanju vizualnog identiteta i prepoznatljivosti u lokalnoj zajednici, kako bi bilo aktivnije prisutno i prepoznatljivo u zajednici, a ovaj simpozij prvi je korak ka toj boljoj prepoznatljivosti.

Cilj ovoga simpozija, koji je po prvi puta na ovaj način organiziran u Virovitičko-podravskoj županiji, bio je upoznati dionike prevencije i suzbijanja ovisnosti s planiranim aktivnostima u području borbe protiv ovisnosti u sljedeće tri godine, još snažnije povezati ove dionike u mrežu međusektorske suradnje, ali i dodatno senzibilizirati javnost o važnosti prevencije i suzbijanja ovisnosti u lokalnoj zajednici.

15. Na Institutu društvenih znanosti u Zagrebu predstavljeni rezultati istraživanja o stanju ovisnosti u općoj populaciji

U ponedjeljak 09. prosinca 2024. godine na Institutu društvenih znanosti „Ivo Pilar“ u Zagrebu predstavljeni su rezultati istraživanja o stanju ovisnosti u općoj populaciji. Radi se o istraživanju koje je u Republici Hrvatskoj provedeno koncem 2023. godine, a županijski zavodi za javno zdravstvo koordinirali su provedbu istraživanja na terenu.

16. U Zavodu za javno zdravstvo provedena edukacija dionika u programu „Kako ne prokockati mladost i budućnost“

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije u razdoblju od 2024. do 2026. godine provodit će novi preventivni program pod nazivom „Kako ne prokockati mladost i budućnost“.

Nakon što su kreirani publikacija i plakat pod nazivom „Kako ne prokockati mladost i budućnost“, u Zavodu za javno zdravstvo je 13. prosinca 2024. godine provedena i edukacija dionika u ovome programu. Edukaciji su nazočili voditelji školskih preventivnih programa u Virovitičko-podravskoj županiji koji su suradnici Zavoda u provedbi aktivnosti, te predstavnici klubova liječenih alkoholičara iz Virovitice, Pitomače i Slatine kao partneri u programu. Edukatori su bili vrsni domaći stručnjaci u području ponašajnih ovisnosti: prof. dr. sc. Neven Ricijaš, doc. dr. sc. Davor Bodor, prof. psih. i mr. spec. klin. psih. Ljiljana Lukačević i dipl. ing. sigurnosti Tomislav Mišetić. Oni su sudionike edukacije kapacitali znanjima koja su potrebna za učinkovite preventivne intervencije među mladima provedba kojih će započeti 2025. godine.

Medijska promocija i praćenje rada Odjela

17. Medijska promocija na internetskim portalima

Brojni internetski portali i radijske postaje u Virovitičko-podravskoj i ostalim županijama objavljivali su tijekom godine vijesti o aktivnostima Odjela za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje Službe za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

18. Objavljen tekst u „Glasu Slavonije“ od 9. siječnja 2024. godine

Preventivni projekti i programi koje provodi Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije prepoznati su kao primjeri dobre prakse i izvan granica Virovitičko-podravske županije u kojoj se mahom provode. Jasan pokazatelj toga su i tekstovi koji se objavljuju u tisku ili na internetskim portalima izvan naše županije, poput teksta u „Glasu Slavonije“ koji je pod nazivom „Ne utopiti život u alkoholu“ objavljen 9. siječnja 2024. godine. Ovakvim se tekstovima promoviraju aktivnosti Zavoda u području prevencije ovisnosti, ali se ujedno promoviraju i javnozdravstveno djelovanje te zdravlje.

19. Sudjelovanje psihologa u emisiji Pitomog radija

Profesor psihologije Siniša Brlas gostovao je u petak 26. siječnja 2024. godine u radijskoj emisiji na Pitomom radiju u Pitomači. Tema emisije bila je vezana uz ovisničku problematiku, ali i uz izazove vezane za očuvanje mentalnog zdravlja, osobito mladih. Profesor Brlas govorio je o ovisničkom ponašanju, prevenciji i tretmanu, novim oblicima ovisnosti, ali i o važnosti očuvanja mentalnog zdravlja. U emisiji je naglašena i važnost prevencije kao složenog sklopa mjera kojima je cilj dokinuti veze između rizičnih činitelja i usvajanja ovisničkog ponašanja, ali istovremeno i osnažiti veze između zaštitnih činitelja i usvajanja samozaštitnih ponašanja, pa je profesor Brlas slušatelje upoznao s preventivnim projektima i programima koje je Zavod za javno zdravstvo provodio u 2023. godini, kao i o planovima za nastavak preventivnog djelovanja u Virovitičko-podravskoj županiji.

20. Sudjelovanje psihologa u radijskoj emisiji o mentalnom zdravlju i rizičnim ponašanjima mladih

Profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije Siniša Brlas gostovao je u četvrtak 05. rujna 2024. godine u radijskoj emisiji na Radiju Marija (emisija je emitirana 06. rujna). Tema emisije bila je

- vezana uz početak nove nastavne i akademske godine, osobito uz izazove vezane za očuvanje mentalnog zdravlja i rizična ponašanja učenika i studenata.

21. Sudjelovanje psihologa u radijskoj emisiji o mentalnom zdravlju „Šiza kriza“

Profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije Siniša Brlas gostovao je u srijedu 16. listopada 2024. godine u 17 sati u radijskoj emisiji „Šiza kriza“. Emisija je emitirana na <https://radio92.eu/>, a naknadno je objavljena i na YouTube kanalu <https://www.youtube.com/@sizakriza6167>.

„Šiza kriza“ građanska je inicijativa za mentalno zdravlje i dobrobit zajednice, a ujedno je i radijska emisija.

Tema ove emisije vezana je uz obilježavanje Svjetskog dana mentalnog zdravlja i projekt o mentalnom zdravlju i psihosocijalnoj prilagodbi branitelja kojega profesor Siniša Brlas provodi u suradnji s Udrugom HVIDR-a Slatina. Profesor Brlas govorio je o ratnoj traumi i mentalnom zdravlju hrvatskih branitelja, suočavanju sa stresom, psihosocijalnoj prilagodbi i prevenciji rizičnih ponašanja branitelja, organizaciji slobodnog vremena branitelja te o knjigama i publikacijama kojih je on autor.

22. Sudjelovanja psihologa u radijskoj emisiji „Govorimo o zdravlju“ povodom Mjeseca borbe protiv ovisnosti

Profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije Siniša Brlas gostovao je u radijskoj emisiji „Govorimo o zdravlju“ Radija Slatina.

Tema ove emisije vezana je uz početak obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji. Profesor Brlas govorio je o vršnjačkom nasilju kao riziku za razvoj ovisnosti mladih, upoznao je slušatelje s aktivnostima koje Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravške županije poduzima u smjeru prevencije i suzbijanja vršnjačkog nasilja i ovisnosti te o cjelokupnom konceptu skrbi o mentalnom zdravlju mladih kojim se on kao psiholog profesionalno bavi dulji niz godina. Predstavljene su i publikacije koje se koriste kao alati u interaktivnoj specifičnoj edukaciji djece, mladih i stručnjaka u ovome području.

23. Sudjelovanja psihologa u u televizijskoj emisiji „Zajedno“ Plave televizije

Profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije Siniša Brlas gostovao je 3. prosinca 2024. godine u televizijskoj emisiji „Zajedno“ Plave televizije.

Tema ove emisije vezana je uz organizaciju prvog simpozija o ovisnostima koji će se 4. prosinca 2024. godine održati u Virovitici, a kao prilog obilježavanju Mjeseca borbe protiv ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji.

Profesor Brlas govorio je radu Povjerenstva za suzbijanje ovisnosti, o Akcijskom planu djelovanja na području ovisnosti u našoj županiji te o aktivnostima koje se u Virovitičko-podravskoj županiji provode u smjeru prevencije i suzbijanja ovisnosti. U emisiji je sudjelovala i Melita Sirovica, zamjenica predsjednika Povjerenstva za suzbijanje ovisnosti i pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo, branitelje i socijalnu skrb u Virovitičko-podravskoj županiji.

Zaključno i ukratko o radu Odjela za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje

Aktivnosti u Odjelu osmislio je, koordinirao i provodio uglavnom psiholog, uz povremenu suradnju s ostalim članovima stručnoga tima i suradnicima iz drugih dionika, i to na svim razinama preventivnog djelovanja,

uključujući i neposredni rad s klijentima. Ističe se značajno povećanje broja preventivnih aktivnosti u zajednici (predavanja, tribina, radionica, istraživanja), rad na izradi novih publikacija namijenjenih različitim populacijskim skupinama te usporedni rad i suradnja u više preventivnih projekata i programa.

Rezultati rada prezentirani su na domaćim i međunarodnim skupovima, internetskim portalima te u mnogim radijskim i televizijskim emisijama u kojima je tijekom godine sudjelovao voditelj Odjela. Sudjelovanja na različitim skupovima izvan Virovitičko-podravske županije dodana su vrijednost preventivnim aktivnostima koja se na ovaj način kao primjeri dobre prakse prikazuju diljem Hrvatske, pa i u inozemstvu. Time se dodatno promovira zdravlje, afirmira se interdisciplinarna i međusektorska suradnja na nacionalnoj i regionalnoj razini te doprinosi ugledu i prepoznatljivosti ovoga Zavoda kao važnoga dionika u području prevencije i suzbijanja ovisnosti i proaktivne skrbi o mentalnom zdravlju.

3) SLUŽBA ZA ŠKOLSKU I SVEUČILIŠNU MEDICINU

Služba za školsku i sveučilišnu medicinu Zavoda, prema važećoj Mreži javno zdravstvene službe ima pravo na ugovaranje četiri tima. Navedeni broj timova školske medicine Zavod može ugovoriti sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, a temelji se na normativu broja djece koji dolaze na jedan tim i koji iznosi 3.000 školske djece. S obzirom da je ukupan broj školske djece na području naše županije u trenutku ugovaranja i donošenja mreže bio ugovoren na bazi oko 12.000 – 13.000 školske djece, te da imamo u skrbi i određen broj studenata Veleučilišta u Virovitici, dobili smo mogućnost ugovaranja tolikog broja timova.

Svaki tim školske medicine sastoji se od 1 liječnika – specijaliste školske medicine i 1 više medicinske setre/prvostupnice sestrinstva. To znači da, prema važećoj mreži, u Zavodu imamo pravo i mogućnost zaposliti 4 tima, odnosno 4 specijalista školske medicine. Na žalost, zbog objektivnih razloga nedostatka doktora medicine općenito, a posebice nedostatka specijalista odgovarajuće grane specijalnosti, u Zavodu od prošle godine, kada je jedna specijalistica školske medicine otišla iz Zavoda, imamo popunjen i ugovoren samo jedan tim. Već od ranije, kada smo umjesto moguća četiri imali ugovorena svega dva tima, bilo je izrazito teško organizirati službu. Sada, nakon odlaska nositelja jednog tima, kada smo ostali na samo jednom ugovorenom timu, rad službe jedino je bilo moguće organizirati uz pomoć vanjskih suradnika, specijalista školske medicine iz susjednih zavoda za javno zdravstvo. Tako nam u određenim terminima dolaze po dvije specijalistice školske medicine iz Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije i jedna s područja Bjelovarsko-bilogorske županije. Na taj način, uz jedan naš tim, prema pravilima HZZO-a možemo ugovoriti još jedan zahvaljujući vanjskim suradnicima.

S obzirom na opisano stanje uzrokovano objektivnim poteškoćama, Služba školske medicine nije u mogućnosti provesti u potpunosti sve predviđene i propisane poslove tijekom godine, unatoč golemom trudu i radu i izvan radnog vremena. Dobar dio poslova obavlja se terenski, u matičnim školama koje su zbog zemljopisne specifičnosti naše županije udaljene od sjedišta Zavoda, jednako kao što su i područne škole udaljene od svojih matičnih škola.

Kao ilustracija može poslužiti podatak da se na Službi tijekom prošle godine opet utrošilo 156 sati samo za putovanje po terenu, kao i godinu dana ranije (u 2022. 200 sati, u 2023. 152 sata, u 2024. 156 sati).

Tijekom 2025. godine mjerama specifične i preventivne zdravstvene zaštite (NN 30/02 - Plan i program mjera zdravstvene zaštite iz osnovnog zdravstvenog osiguranja) obuhvaćeno je 7.779 učenika osnovnih i srednjih škola, odnosno studenata Veleučilišta u Virovitici (u 2023. bilo ih je 8.491, a u 2024. 7.832). Vidljiv je kontinuirani pad broja učenika unatrag nekoliko godina, uz napomenu kako se to smanjenje počelo usporavati. S obzirom da se navedena služba ugovara s HZZO-om prema broju djece u skrbi, sredstva nam se svake godine smanjuju, unatoč i dalje jednakom broju zaposlenih, kao i određenim dodatnim poslovima koje se provode na službi.

Sljedeće tablice pokazuju vrstu pregleda kao i broj pregledane djece, te vrstu cijepljenja kao i broj cijepljene djece na području naše županije tijekom 2025. godine i usporedbu sa 2024. godinom.

Tablica 1. Sistematski pregledi djece i učenika na području Virovitičko-podravske županije u 2025. i 2024. godini

Redni broj	Vrsta pregleda	Broj pregledane djece u 2024.	Broj pregledane djece u 2025.
1.	- sistematski pregled prije upisa u prvi razred osnovne škole	698	731
2.	-sistematski pregled u 5. razredu (praćenje psihofizičkog razvoja)	670	290
3.	-sistematski pregled u 8. razredu (profesionalna orijentacija)	755	599
	UKUPNI BROJ PREGLEDA	2.123	1.620

Tablica 2. Ostali preventivni pregledi učenika i studenata na području Virovitičko-podravske županije u 2025. i 2024. godini

Redni broj	Vrsta pregleda	Broj pregledane djece u 2024.	Broj pregledane djece u 2025.
1.	- kontrolni pregledi nakon preventivnih pregleda	225	419
2.	- pregled djece za sudjelovanje na sportskim natjecanjima	808	455
3.	- pregled za smještaj u studentski dom	38	33
4.	- pregled na zahtjev druge ustanove (upis na fakultet)	32	29
5.	- namjenski pregled prema indikaciji (potrebe vještačenja, praćenje redovnog programa tjelesnog...)	73	210
6.	- pregled i izdavanje potvrde za upis u srednju školu	132	242
	UKUPNI BROJ PREGLEDA	1.308	1.388

Tablica 3. Broj cijepljenih učenika protiv određenih zaraznih bolesti propisanih Kalendarom cijepljenja za 2025. i 2024. godinu

Redni broj	Vrsta pregleda	Broj cijepljene djece u 2024.	Broj cijepljene djece u 2025.
1.	-1. razred osnovne škole na sistematskom pregledu; cijepljenje protiv ospica, rubeole i zaušnjaka	591	584
2.	-1. i 8. razred osnovne škole tijekom školske godine; cijepljenje protiv dječje paralize	781	591
3.	-4. i 8. Razred osnovne škole; cijepljenje protiv difterije i tetanusa, te hripavca	781	1.051
4.	-cjepivo protiv HPV-a	988	1.053
	UKUPNI BROJ DOZA CJEPIVA	3.141	3.279

Uz poslove navedene u gornjim tablicama, na djelatnosti su provedeni još i sljedeći postupci sa brojem pregledanih učenika, odnosno obuhvatom osoba:

- Samostalni skriningzi za čitavu populaciju
 - vida za 3. razred O.Š. 376 (2024. g. 818)
 - vida na boje za 3. razred O.Š. 376 (2024. g. 818)
 - hiperkolesterolemija (polaznici u školu) 582 (2024. g. 522)
 - kontrolni pregled po utvrđenom slučaju (nevezano uz preventivni) 30 (2024. g. 30)
- Pregledi za potrebe zdravstvene i tjelesne kulture
 - pregled i praćenje učenika koji iz zdravstvenih razloga ne mogu pratiti redovni program 210 (2024. g. 298)
- Nadzor nad higijensko-sanitarnim standardom u školama
 - obilazak školskih kuhinja i sanitarnog čvora svih škola 90 (2024. g. 90)
- Savjetovanišni rad
 - tijekom čitave školske godine radilo je Savjetovanište za djecu, roditelje i nastavnike (problemi u učenju i ponašanju, kronične bolesti, reproduktivno zdravlje) 1.417 (2024. g. 1.089)

- Zdravstveni odgoj	
-predavanja po školama za učenike i nastavnike (obuhvat osoba)	548 (2024. g. 128)
- Utvrđivanje psihofizičke sposobnosti i primjerenog oblika obrazovanja	
-pregled	169 (2024. g. 138)
-ekspertiza	178 (2024. g. 248)
-timska sinteza	119 (2024. g. 248)

4) SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU

UVOD:

Opis poslova i djelokrug rada ove Službe određen je pojedinim zakonima i pravilnicima. To su na prvom mjestu:

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti
- Pravilnik o načinu provođenja cijepljenja, seroprofilakse i kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti
- Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba koje su kliconoše ili se sumnja da su kliconoše određenih zaraznih bolesti
- Pravilnik o načinu stjecanja osnovnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica
- Kalendar obveznog cijepljenja
- Kalendar preporučenog neobveznog cijepljenja

Služba za epidemiologiju predstavlja djelatnost Zavoda koja je zbog specifičnosti svoga rada teritorijalno razmještena po cijeloj županiji, pa tako osim Službe u sjedištu Zavoda u Virovitici, postoje i epidemiološke ispostave u Slatini i Orahovici.

Prema važećim normativima od ranije (jedan epidemiološki tim na 40.000 stanovnika), s obzirom na broj stanovnika naše županije, postoje dva epidemiološka tima ugovorena sa HZZO-om. U sastav svakog pojedinačnog epidemiološkog tima ulazi doktor medicine specijalist epidemiolog, sanitarni inženjer (VŠS) i sanitarni tehničar (SSS). S obzirom na promjene temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti koje su se dogodile tijekom 2017. i 2018. godine, a kojima se smanjio obuhvat i sadržaj poslova na slobodnom tržištu (tzv. „Sanitarne iskaznice“ i tzv. tečaj „Higijenskog minimuma“), u navedenoj službi nismo imali zaposlenih dodatnih djelatnika koji nisu bili ugovoreni sa HZZO-om kao dio tima. Tijekom 2020., 2021. i 2022. godine, zbog pandemije COVID-19 to se pokazalo kao potpuno nedostatno, pa smo već tada morali dodatno zapošljavati radnike sanitarnog profila zbog ogromnog pritiska tijekom tih godina, sve u svezi već spomenute pandemije.

S obzirom na pandemijska iskustva, kao i nove zadaće koje se stavljaju pred ovu službu (prevencija i suzbijanje kroničnih nezaraznih bolesti, kontinuirana potencijalna opasnost od nastanka novih epidemija, sudjelovanje u provedbi nacionalnih preventivnih programa, promocija zdravlja, nadzor nad legionelom...) prije dvije godine izrađena je i usvojena nova Mreža javne zdravstvene službe. Prema njoj Zavod je dobio mogućnost ugovaranja još jednog epidemiološkog tima, pa tako sada možemo ugovoriti sa HZZO-om ukupno tri epidemiološka tima. Nakon raspisanog natječaja za specijalističko usavršavanje iz epidemiologije, zaposlili smo jednog doktora medicine i početkom 2025. godine ga uputili na specijalizaciju, te zaposlili jednu magistru sanitarnog inženjerstva kao djelomičnu popunu tog trećeg tima do povratka doktora medicine sa specijalističkog usavršavanja kada bi se taj tim u potpunosti formirao i ugovorio s HZZO-om.

CIJEPLJENJA:

Služba je tijekom protekle godine provodila:

- nabavu i distribuciju cjepiva za provedbu obaveznog cijepljenja koje se provodi prema Kalendaru cijepljenja za tekuću godinu
- savjetovanja i nadzor nad provedbom cijepljenja
- evaluaciju provedenog cijepljenja
- izvješće o provedenom cijepljenju za Hrvatski zavod za javno zdravstvo
- izvješće o potrošnji cjepiva
- cijepljenja obaveznim i neobaveznim cjepivima

Od neobaveznih provodila su se sljedeća cijepljenja:

- **hepatitis B** (cjepivom HBVAXPRO)
 - za zdravstvene djelatnike 8 doza (2024. 37 doza)
 - zaštita ili priprema - transplantacija 8 doza (2024. 15 doza)
 - za Odjel hemodijalize 19 doza (2024. 31 doza)
 - za ostale 32 doza (2024. 17 doza)

ukupno 67 doza (2024. 100 doza)
- **krpeljni meningoencefalitis** (cjepivom FSMEImmun-Inject): cijepljenje protiv virusne upale mozga i moždanih ovojnica za određene grupe pod povećanim rizikom (djelatnici Hrvatskih šuma, Hrvatske elektroprivrede, djelatnici komunalnih poduzeća, privatne osobe koje su zbog svojih slobodnih aktivnosti izložene ubodu krpelja). Ukupno je potrošeno **400 doza (2024. 260 doza)**
- **Gripa:** kampanjsko cijepljenje koje započinje u listopadu/studenom i provodi se do početka epidemije gripe. Na samoj Službi za epidemiologiju aplicirano je ukupno **792 doze trovalentnog cjepiva (2024. 698 doza četverovalentnog)**
- **S. Pneumoniae** (cjepivom Pneumo 23, Synflorix, Prevenar 13): za osobe koje su splenektomirane ili smještene u domovima za starije osobe, djeca koja zbog određenih kroničnih bolesti imaju indikaciju za cijepljenje. Potrošeno je ukupno **114 doza (2024. 199 doza)**
- **Mantoux test** ili testiranje na tuberkulozu, za osobe u kontaktu s oboljelim, za osobe koje obavljaju pretrage zbog sumnje na tbc, za osobe prije primjene imunobiološke terapije te kod nekih kroničnih nerazjašnjenih bolesti: ukupno **45 doza (2024. 29 doza)**
- **DtaP, 17 doza (2024. 19 doza)** za zaštitu osoba s transplantiranom koštanom srži
- **Cjepivo protiv infekcije meningokokom: 12 doza (2024. 9 doza)**
- **Cjepivo protiv žute groznice: 4 doze (2024. 3 doze)**
- **Cjepivo protiv difterije i tetanusa: 8 doza (2024. 6 doza)**
- **Cjepivo protiv HPV-a: 79 doza (2024. 27 doza)**
- **Cjepivo protiv vodenih kozica: 8 doza (2024. 3 doze)**
- **Cjepivo protiv dječje paralize: 6 doza (2024. 4 doze)**
- **Cjepivo protiv hepatitisa A: 13 doza (2024. 3 doze)**
- **Cjepivo protiv bjesnoće (preekspozicijski): 8 doza (2024. 11 doza)**
- **Cjepivo protiv hemofilusa influence: 2 doze (2024. 6 doza)**

- Cjepivo protiv tetanusa: 2 doze (2024. 1 doza)
- Cijepljenje osoba koje putuju u egzotične krajeve: 14 doza (2024. 14 doza)
- Cijepljenje protiv COVID-19: 406 osoba (2024. 427 osoba)

Ukupno je tijekom 2025. godine na Službi za epidemiologiju primljeno i distribuirano ili utrošeno 26.699 doza cjepiva.

ANTIRABIČNA STANICA:

Posebno je potrebno istaknuti rad Antirabične stanice u kojoj se pregledavaju osobe ugrížene ili na neki drugi način ozlijeđene od životinje, divlje ili domaće, kao i osobe koje su bile u kontaktu sa nepoznatom ili na bjesnoću sumnjivom životinjom. Pregledano je 128 osoba (2024. 110 osoba), od kojih je cijepljeno 25 osoba ili 19,5% (2024. 16 osoba ili 14,5%). Ukupno je aplicirano 100 doza (2024. 64 doze) cjepiva protiv bjesnoće, s tim da niti jedna osoba nije morala primiti i antirabijesni imunoglobulin uz cjepivo. Vidljivo je da je došlo do određene stagnacije i stabilizacije u broju primijenjenih doza cjepiva protiv bjesnoće u odnosu na prethodne godine. Do toga je došlo zbog promjene u određenom dijelu pravilnika o cijepljenju, a koje su nastale zbog proglašenja Republike Hrvatske od strane ECDC-a, zemljom slobodnom od bjesnoće.

Grupa	Broj pregledanih	Vakcina	Vakcina+serum	Ukupno
A	0	0	0	0
B	0	0	0	0
C	41	23	0	23
D	87	2	0	2
Ukupno	128	25	0	25

Tablica 1. Broj pregledanih i cijepljenih osoba protiv bjesnoće u 2025. godini

EPIDEMIOLOŠKI IZVIDI:

Epidemiološki izvidi vršeni su ukoliko su se pojavila pojedina zarazna oboljenja kod kojih je potreban obilazak na terenu kako bi se vidjeli uvjeti stanovanja, pronašao izvor zaraze i dali savjeti vezani uz sprječavanje širenja bolesti. Tako su izvršeni izvidi:

- salmonelozno trovanje hranom 13
- alimentarna intoksikacija 2
- hemoragijska groznica 4
- lyme borelioza 2
- giardiazia 4

SPECIJALISTIČKI PREGLEDI:

Na Službi za epidemiologiju je tijekom protekle godine izvršeno 1.200 specijalističkih pregleda (2024. 986 specijalističkih pregleda) zbog raznih potreba. Najčešće su to bili kontakti osoba oboljelih od zaraznih bolesti, konzultacije u vezi provođenja Programa obveznih cijepljenja ili u vezi cijepljenja protiv COVID-19. Također su provedeni pregledi, pretrage i konzultacije nakon ubodnih incidenata zdravstvenih radnika kojih je bilo 28, prethodne godine 20. Pregledane su i cijepljene osobe koje trebaju primiti cjepivo van Kalendara obveznih cijepljenja. U Službi se također vode registri oboljelih od hepatitisa B i njihovih kontakata, registar oboljelih od tuberkuloze i njihovih kontakata, registar oboljelih od meningoencefalitisa/encefalitisa. Također je izvršena provjera cjepnog kartona za 226 osoba, prethodne godine za 142 osobe.

EPIDEMIJA COVID-19

Tijekom 2025. godine, s obzirom da je u svibnju 2023. proglašen službeni kraj pandemije, došlo je do gotovo potpunog smanjenja intenziteta i cijepljenja, a posebice testiranja na COVID-19. Služba za epidemiologiju aplicirala je ukupno 406 doza cjepiva protiv COVID-a (2021. 27.655 doza, 2022. 5.092 doze, 2023. 344 doze, 2024. 427 doza), od toga je 339 doza primijenjeno u timu Virovitica (2021. 20.222 doze, 2022. 3.256 doza, 2023. 257 doza, 2024. 361 doza), a 67 doza u timu Slatina (2021. 7.433 doze, 2022. 1.836 doza, 2023. 87 doza, 2024. 66 doza). Cjepivo smo preuzimali sami u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i/ili u tvrtki Medoka-Lučko u Zagrebu, što je bilo dodatno opterećenje. S obzirom na spomenuto izrazito smanjenje interesa za cijepljenje, kako bismo što je moguće više smanjili rasap cjepiva, odredili smo termine za cijepljenje. Tako smo tijekom godine uglavnom cijepili u Virovitici utorkom i četvrtkom, a u Slatini srijedom, ali smo se prilagođavali ukoliko bi bilo nekih drugih opravdanih zahtjeva. S obzirom na daljnje smirivanje situacije, uveli smo jedan ili dva termina mjesečno, uz naručivanje za cijepljenje iz razloga dodatnog smanjenja rasapa cjepiva.

Od COVID-a su u 2025. godini oboljele 92 osobe (2021. 6.158 osoba, 2022. 4.813 osoba, 2023. 828 osoba, 2024. 330 osoba), bez smrtnih ishoda (2021. 153 osobe umrle, 2022. 60 osoba, 2023. 4 osobe, 2024. 2 osobe). Za svakog oboljelog kao i njihove kontakte provedena je epidemiološka anketa kako bismo pokušali utvrditi izvor zaraze i moguće putove širenja zaraze. Svakom oboljelom, kao i njegovim kontaktima date su upute o ponašanju, načinu izoliranja od ukućana te im je određeno trajanje izolacije. Svi oboljeli upisani su u „platformu“ za praćenje oboljelih i u sustav prijava zaraznih bolesti.

Sanitarne inženjerke i tehničar sa Službe sudjelovali su u uzimanju uzoraka briseva za brze antigenske testove (BAT), pojedinačno, samo na zahtjev s obzirom da se cjelokupna situacija s pandemijom izrazito smirila, te su takvi zahtjevi uglavnom povezani uz potrebu testiranja prilikom hospitalizacije.

HIGIJENSKI MINIMUM:

U skladu s Pravilnikom o načinu stjecanja osnovnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica, a u cilju poboljšanja rada osoba koje rade s namirnicama, tijekom 2025. godine provedeni su tečajevi tzv. Higijenskog minimuma kojima je obuhvaćeno 1.043 osoba (2023. godine 1.015 osoba, 2024. 1.018 osoba) kroz ukupno 42 grupe (2023. godine 41 grupa, 2024. 54 grupe). Tečajevi se održavaju u ispostavama Zavoda u Slatini, Orahovici i naravno u Virovitici. Vidljivo je daljnje ujednačavanje u obuhvatu takvih osoba koje prema pravilniku podliježu obvezi provedbe tečajeva u odnosu na prethodne godine, zbog potpunog povratka na uvjete iz predpandemijskog razdoblja.

ZDRAVSTVENI NADZOR:

Provodi se kontinuirano nad osobama koje su u kontaktu sa namirnicama (kuhari, ugostitelji, trgovci, mesari, slastičari, i sl.), radi pravodobnog otkrivanja eventualnih kliconoša, osoba koje bi svojim radom mogle prenijeti zarazu na zdrave osobe. Pregledi se obavljaju i kod osoba koje svojim radom pružaju određene usluge stanovništvu (frizeri, kozmetičari i sl.). Ukupno su obavljena 4.514 zdravstvena pregleda (2023. godine 3.942 zdravstvena pregleda, 2024. godine 3.555), i to u sljedećim grupama:

	Kuhari, ugostitelji, trgovci...	Frizeri, kozmetičari...
Zdravstvenih pregleda	4.337	177

Tablica 2. Broj zdravstvenih pregleda u 2025. godini

PRIJAVE ZARAZNIH BOLESTI

Tijekom cijele godine prikupljeni su i obrađivani podaci o prijavama zaraznih bolesti. Na temelju tih prijava imamo uvid u kretanje zaraznih bolesti na području naše županije, te nam omogućuju ranu intervenciju u cilju sprječavanja nastanka i širenja epidemije. S obzirom da iste podatke prosljeđujemo u HZJZ na temelju njih se može dobiti slika stanja u cijeloj RH. Tako je tijekom 2025. godine pristigla 1.661 prijava oboljenja i 15 prijava smrti od zaraznih bolesti (2023. godine 1.404 prijava oboljenja i 15 umrlih, 2024. godine 1.278 prijava oboljenja i 7 prijava smrti).

DDD:

Svake godine Služba za epidemiologiju donosi Plan i program provođenja obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije za područje županije, a koji se operativno provodi putem jedinica lokalne samouprave. Ukupno je izrađeno 16 Planova za jedinice lokalne samouprave te jedan za Županiju.

Nadzor nad provođenjem preventivne sistematske deratizacije vršen je u 16 općina i 3 grada. Ukupno je izvršen 31 izlazak na teren radi provođenja stručnog nadzora, devet više od prethodne godine.

IMPLEMENTACIJA I REVIZIJA HACCP-a

HACCP je preventivni sustav koji identificira biološke, kemijske i fizičke opasnosti koje mogu utjecati na zdravstvenu ispravnost hrane. Taj sustav utvrđuje mjere kojima se rizik proizvodnje i nastanka potencijalno opasne hrane uklanja ili svodi na prihvatljivu razinu.

U skladu sa zakonskim odredbama (Zakon o hrani NN 81/13; 14/14; 30/15; 115/18; 18/23 i Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu NN 81/13; 115/18; 83/22) i potrebama subjekata koji posluju s hranom, Zavod za javno zdravstvo pruža svoje usluge u smislu potpore za uvođenje HACCP sustava.

Tijekom 2025. godine, jednako kao i 2024. u 2 objekta implementiran je HACCP sustav. Također je izvršeno 3 revizije HACCP sustava, dok je godinu ranije bilo 9 revizija.

MONITORING INVAZIVNIH VRSTA KOMARACA

Monitoring je proveden u potpunosti kao i godinu ranije, izlaganjem ovipozicijskih lovki na zaklonjenim mjestima, na način opisan u „Protokolu za provedbu nacionalnog sustava praćenja invazivnih vrsta komaraca“, u vremenu od 01.05.2025. godine do 15.11.2025. godine, kada je zbog hladnijeg vremena i smanjene brojnosti komaraca monitoring završen.

Kao ovipozicijske lovke korištene su male, tamne, plastične posude s malom količinom ulivene vode (cca 3 dcl) te umetnutom lesonitnom pločom.

Odabrano je 20 lokacija širom županije, što predstavlja ukupno 20 postavljenih lovki. Pri odabiru lokacija nastojali smo obuhvatiti mjesta intenzivnog zadržavanja teretnih vozila, vulkanizerska dvorišta i većih vodenih i zelenih površina u blizini naselja za sve Općine i Gradove u županiji.

Dinamika zamjene lesonitnih daščica bila je jednom u dva tjedna ili jednom mjesečno, ovisno o mogućnostima zamjene. Pločice su redovito slane, isti ili sljedeći dan kad su zamijenjene, u Službu za DDD, Zavoda za javno zdravstvo Osječko – baranjske županije na determinaciju i indentifikaciju. Konačni rezultati monitoringa utvrdili su i nadalje prisutnost *Aedes albopictus* vrste na svim navedenim lokacijama u nekom periodu provedbe monitoringa, dok se i nadalje *Aedes japonicus* na našem području nije determinirao.

PROCJENA RIZIKA KUĆNE VODOOPSKRBNE MREŽE

Legionelle su patogene bakterije široko rasprostranjene u prirodi; nalaze se u vodenom ekosustavu, površinskim i podzemnim vodama, a mogu biti prisutne i u vlažnoj zemlji. Bolesti izazvane bakterijama roda *Legionella* nazivaju se legioneloze, a posebna pozornost pridaje se *Legionelli pneumophili* koja je uzročnik ozbiljne plućne infekcije (Legionarska bolest) najčešće kod osoba u riziku. *Legionelle* se prenose inhalacijom sitnih kapljica vode (aerosola) kontaminiranih bakterijama pa je udisanje prilikom kupanja i tuširanja glavni put prijenosa, a rizična temperatura za njihov razvoj kreće se između 20°C i 40°C. Iz navedenih je razloga na snagu stupio izmijenjen *Zakon o vodi za ljudsku potrošnju* kao i *Pravilnik o kontroli parametara kućne vodoopskrbne mreže potrošača i drugih sustava od javnozdravstvenog značaja te planu i programu edukacije svih dionika*, primarno vezan za smještajne objekte s 20 i više korisnika (domovi za starije, hoteli, učenički i studentski domovi,...). Zakonom je utvrđena obveza implementacije Procjene rizika kućne vodoopskrbne mreže za sve prioritetne objekte definirane *Pravilnikom*.

Tijekom 2025. godine izrađeno je 14 takvih elaborata. Opisana aktivnost nova je na Službi za epidemiologiju i provodi se u suradnji sa Službom za zdravstvenu ekologiju temeljem gore navedenih zakonskih odredbi.

ZDRAVSTVENO PROSVJEĆIVANJE:

U okviru poslova koje obavljaju djelatnici epidemiologije, nalazi se i zdravstveno prosvjećivanje stanovništva. Ono je vršeno gotovo svakodnevnom prisutnošću u medijima, putem članaka u javnim glasilima, edukativnim kontakt emisijama na radio postajama. Tijekom prošle godine održan je Hrvatski epidemiološki kongres s međunarodnim sudjelovanjem, kao i Kongres sanitarnih profesija na kojima su djelatnici sa Službe sudjelovali putem usmenih prezentacija i poster sekcija. Stručni članci, a isto tako i rezultati našeg rada mogu se naći na web stranici Zavoda (www.zzjzvpz.hr).

5) SLUŽBA ZA MIKROBIOLOGIJU

Služba za mikrobiologiju kontinuirano obavlja obradu kliničkih uzoraka uzetih od pacijenata iz primarne zdravstvene zaštite (ugovor sa HZZO-om) i sekundarne razine zdravstvene zaštite (OB Virovitica - izvan ugovora sa HZZO-om) u cilju pravovremenog otkrivanja uzročnika zaraznih bolesti i određivanja njihove osjetljivosti/rezistencije na antimikrobne lijekove te posljedične primjene adekvatne terapije.

U cilju prevencije širenja zaraznih bolesti obavlja se utvrđivanje kliconoša kod klinički zdravih osoba i kontrola uspješnosti postupka sterilizacije, te probir za rano otkrivanje raka debelog crijeva i karcinoma vrata maternice.

Obavlja se kontrola sterilizacije za sve zdravstvene ustanove na području županije, kontrola sterilnosti krvi i krvnih pripravaka, kirurškog materijala i pribora, te kontrola ispravnosti vode i pripravaka za hemodijalizu. Također se preventivno i prema epidemiološkim indikacijama obavlja bakteriološka kontrola žive i nežive sredine s ciljem otkrivanja izvora infekcije.

Osim toga obavlja se i kontrola na kliconoštvo osoba koje rade na pripremi i distribuciji hrane.

Tablica 1. Prikaz ukupno obrađenih uzoraka u Službi za mikrobiologiju u razdoblju od 2023.-2025. godine.

Dijagnostika	Broj uzoraka u 2023. god.	Broj uzoraka u 2024. god.	Broj uzoraka u 2025. god.
Klinička mikrobiologija	41.261	41.261	44.702
Javnozdravstvena mikrobiologija	5.130	8.406	5.823
Ukupno	46.391	49.667	50.525

Tablica 2. Prikaz ukupno obrađenih uzoraka prema vrsti uzoraka u Službi za mikrobiologiju u razdoblju od 2023.-2025. godine

Broj uzoraka	Broj uzoraka u 2023. god.	Broj uzoraka u 2024. god.	Broj uzoraka u 2025. god.
Crijevne infekcije	6.386	6.956	7.066
Respiratorne infekcije	4.307	4.831	4.500
Urogenitalne infekcije	17.623	19.589	19.808
Anaerobne bakterije	344	396	331
Infekcije središnjeg živčanog sustava	44	26	25
Dijagnostika sepse	1.223	1.231	1.171
Bakteriološka serologija	344	180	162
Parazitologija	4.573	5.015	5.112
Mikologija	2.534	2.880	2.318
Enteralni virusi	865	1.388	1.616
Dijagnostika tuberkuloze	831	666	495
Respiratorni virusi	4.511	307	206
Ostalo	2.806	6.202	1.892
Ukupno	46.391	49.667	44.702

Tablica 3. Prikaz pregledanih uzoraka stolice na okultno krvarenje u Službi za mikrobiologiju u razdoblju od 2023.- 2025. godine

Broj uzoraka u 2023. god.			Broj uzoraka u 2024. god.			Broj uzoraka u 2025. god.		
pozitivnih	negativnih	ukupno	pozitivnih	negativnih	ukupno	pozitivnih	negativnih	ukupno
4	2.138	2.142	27	3.046	3.073	9	651	660

U svrhu provođenja Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka debelog crijeva u 2025. godini obrađeno je 660 uzoraka stolice na okultno krvarenje, od kojih je 9 ili 1,36% bilo pozitivno, dok je u 2024. godini obrađeno 3.073 uzoraka stolice na okultno krvarenje, od kojih je 27 bilo pozitivno (0,88%). Razlozi smanjenja uzoraka objašnjeni su na Službi za javno zdravstvo koja provodi navedeni nacionalni program.

U 2025. godini obrađena su 72 QFT (Quantiferonska testa) na TBC, dok je u 2024. obrađeno njih 78.

Služba za mikrobiologiju 01. veljače 2021. g. počela je s radom molekularne dijagnostike detektiranja SARS-CoV-2 virusa detektirajući 3 sekvence poznatih gena PCR dijagnostikom iz uzoraka oro- i nazofarinksa.

PCR dijagnostikom dokazivanja bolesti COVID – 19 u 2023. godini obrađeno je 4.486 uzoraka, od čega je 15 (0,33%) bilo pozitivno, dok je brzim antigenskim testovima (BAT) obrađeno 25 uzoraka od kojih je 3 (12,0%) bilo pozitivno. PCR dijagnostikom dokazivanja bolesti COVID – 19 u 2024. godini obrađen je 301 uzorak, od čega je 4 (1,33%) bilo pozitivno, dok je brzim antigenskim testovima (BAT) obrađeno 6 uzoraka – niti jedan BAT pozitivan. Tako je PCR dijagnostikom dokazivanja bolesti COVID – 19 u 2025. g. obrađeno 39 uzoraka, niti jedan rezultat nije bio pozitivan, dok je brzim antigenskim testovima (BAT) obrađeno 167 uzoraka, od kojih je 6 bilo pozitivno. Vidljivo je očekivano značajno smanjenje kako ukupnih uzoraka, tako i pozitivnih na COVID-19.

Novost je uvođenje BAT testova za influenzu A i B i RSV (respiratorni sincicijski virus). Ukupno je provedeno 403 testiranja, od kojih je 91 bilo pozitivno na gripu A, 21 pozitivno na gripu B i 2 pozitivna na RSV.

Tablica 4. Prikaz obrađenih uzoraka u dokazivanju respiratornih bolesti brzim antigenskim testovima (BAT): COVID -19, Influenza A i B, RSV u 2025. g.

Broj COVID -19 uzoraka			Broj uzoraka na gripu A			Broj uzoraka na gripu B			Broj uzoraka na RSV			Ukupno
+	-	ukupno	+	-	ukupno	+	-	ukupno	+	-	ukupno	
0	167	167	91	145	236	21	215	236	2	165	167	403

Iz obriska cerviksa automatiziranom PCR metodom (Polimerase chain reaction) obrađeno je 925 uzoraka na spolno prenosive bolesti: *Chlamydiae trachomatis*, od kojih je 26 bilo pozitivno (2,81 %), na *Naisseriae gonorrhoeae* 1 pozitivan uzorak, , *Mycoplasma genitalium* 7 pozitivnih uzorka, i *Trichomonas vaginalis* 1 pozitivan uzorak.

Također je PCR metodom u 2025.g. obrađen 293 uzoraka na uzročnika HPV (Humani papiloma virus): HPV-16, HPV-18 i HPV-HR (31, 33, 35, 39, 45, 51, 52, 56, 58, 59, 66, 68)., od kojih je HPV -16 pozitivnih bilo 38, HPV-18 pozitivnih je bilo 10 i HPV-HR bilo je 87 pozitivnih. Pozitivitet HPV-a u odnosu na ukupan broj testiranih uzoraka iznosi oko 15,46 %.

Uključeni smo u Nacionalni program otkrivanja karcinoma vrata maternice te je u protekloj 2025.godini obrađeno 999 uzorka.

Detektiranje *Bordetellae pertusis* (uzročnika hripavca) iz obriska nazofarinksa u padu je u odnosu na prethodnu godinu, te je u protekloj 2025.godini obrađeno svega 7 uzoraka i niti jedan od njih nije bio pozitivan.

Za potrebe pacijenata OB Virovitica u kojih je zbog kolitisa, posljedično nakon uzimanja antibiotske terapije testirano je 447 uzoraka na *Clostridium difficile* od kojih je 42 bilo pozitivno, odnosno 13,17 %.

U Službi za mikrobiologiju svake godine provodi se kontrola kvalitete tehnološko- mikrobiološkog ispitivanja:

1. Vanjska kontrola:
 - a) UK NEQAS - The United Kingdom National External Quality Assessment Service
 - b) EARS - The European Antimicrobial Resistance Surveillance
 - c) QCMD - Quality Control for Molecular Diagnostics – u molekularnoj dijagnostici HPV i Chlamydiae
2. Međulaboratorijska kontrola od strane Referalnog centra za praćenje rezistencije bakterija na antibiotike.
3. Unutarnja kontrola – testiranje ATCC sojevima pri rutinskom radu u laboratoriju pri izradi antibiograma.

Mikrobiološki laboratorij uključen je i u:

1. EARS - Europski projekt praćenja otpornosti bakterijskih izolata iz primarno sterilnih materijala, EARSS, od 2010. godine u sklopu Europskog centra za prevenciju i kontrolu bolesti, ECDC.
2. Projekt Praćenje rezistencije bakterija na antibiotike u Republici Hrvatskoj pri Akademiji medicinskih znanosti Hrvatske, Kolegij javnog zdravstva od 2001.godine.
Prema vrsti bakterijskih izolata prati se rezistencija na antibiotike zadnja tri mjeseca u godini, odnosno čitavu godinu. Rezultati se godišnje objavljuju u publikaciji Osjetljivost i rezistencija bakterija na antibiotike u RH u papirnatom i elektronskom obliku na www.iskra.bfm.hr ili www.hdkm.hr.

Zaposleni:

U Službi za mikrobiologiju ZZJZ VPŽ zaposleno je 2 specijalista mikrobiologije. Jedan mikrobiolog je član Povjerenstva za bolničke infekcije Opće bolnice Virovitica. Na specijalizaciji iz medicinske mikrobiologije s parazitologijom je od 01.03.2022.g. jedan doktor medicine. U Službi za mikrobiologiju zaposleno je : 1 mag.med.lab.dijagnostike, 2 bacc.med.lab.dijagnostike i 5 medicinsko-laboratorijskih tehničara.

Od 01.10.2024.g. jedna je pripravnica, mag. med.lab.dijagnostike odradila dio pripraničkog staža prema predviđenom programu i pravilniku koji se odnosi za mikrobiologiju, trenutačno se nalazi na porodiljnom dopustu, te po završetku istoga nastavlja dio staža, do 01.10.2026. nakon čega priprema stručni ispit.

U Službi za mikrobiologiju od 03.11.2025.g. na pripraničkom stažu je jedna pripravnica zdravstveno-laboratorijskog usmjerenja (mag.med. medicinsko-laboratorijske dijagnostike) koja prema važećem Pravilniku o pripraničkom stažu i stručnim ispitima zdravstvenih radnika (NN 6/91) obavlja pripranički staž i priprema stručni ispit. Predviđeni dio pripraničkoga staža iz Službe za epidemiologiju ZZJZ odradilo je dvoje djelatnika

zdravstvenog usmjerenja: jedna osoba je po zanimanju san.bacc, a druga - jedan liječnik medicine specijalizant epidemiologije.

Tijekom kolovoza 2025. g. u sklopu ljetne praktične nastave dvije su osobe odradile praktični dio, jedna studentica Sveučilišta Josip Juraj Strossmayer iz Osijeka, Odjel za biologiju, te dio strukovne prakse za program srednje škole učenica iz medicinske škole Bjelovar, smjer medicinsko - laboratorijski tehničar.

Edukacije

17.01.2025. u svrhu saznanja o novim mogućnostim i metodama rada u molekularnoj dijagnostici prezentiran nam novi uređaj „Gene Xpert“ pomoću kojeg su PCR metode znatno brže, a postoji mogućnost rada na jednom ili više uzoraka paralelno, kao i mogućnost višekanalnih pretraga (istodobna realizacija više analitičkih parametara/pretraga) što znatno ubrzava proces finaliziranja nalaza. Također je istoga dana predstavljen i uređaj Molecular Mouse, vrlo mali, jednostavan uređaj koji u vrlo kratkom periodu može identificirati uzročnika sepse (uzorci hemokulture). Oba uređaja spajaju se na LIS, putem pripadajućeg informatičkog sustava (laptop). Ovakve edukacije nas drže u koraku s vremenom i spoznajom koje sve metode znatno ubrzavaju , pojednostavljuju protokol rada, visokom osjetljivošću, specifičnošću i preciznošću. U budućnosti treba težiti ovakvom pristupu rada sukladno financijskim mogućnostima.

18.02.2025. pod temom „Higijena ruku“ u suradnji s DV „Cvrčak“ iz Virovitice realizirana je radionica i predavanje s djecom niže dobne skupine (3 g.) prilikom kojega su posjetili Zavod, a i laboratorij Službe za mikrobiologiju gdje su proučavali otiske svojih ruku na krvnom agaru i uočili broj poraslih mikroorganizama kod nečistih ruku.

20.05.2025. u posjetu ZZJZ Službi za mikrobiologiju bili su učenici 5. razreda srednje Medicinske škole u Virovici smjer: medicinska sestra/tehničar u svrhu obavljanja praktične nastave iz područja mikrobiologije i upoznavanja s načinom rada, smjernicama i tehnološkim procesima u mikrobiološkom laboratoriju.

21.05.2025. praktični dio nastave obavljale su učenice srednje Industrijsko-obrtničke škole smjer: kozmetičarka, u čiji dio programa Kurikulumom spada i područje mikrobiologije. Praktični dio nastave obuhvatio je način uzimanja uzoraka, njihovu obradu, identifikaciju različitim vrstama testiranja, mikroskopiranje i očitavanje antibiograma. Također su prethodno educirani iz područja sterilizacije, autoklaviranja te kontrole sterilnosti.

25.09.2025. u sklopu obvezne trajne edukacije strukovnog razreda za laboratorijsku dijagnostiku kao članovi HKZR, predavanje je održala Helena Eškinja, mag.mld, ispred Službe za mikrobiologiju ZZJZ VPŽ pod nazivom : „Dijagnostika i značaj infekcije uzrokovane bakterijom *Clostridium difficile*, namijenjeno svim djelatnicima medicinsko-laboratorijske djelatnosti na području VPŽ.

Nabava nove opreme i medicinskih uređaja tijekom 2025. g.:

- 1.Vortex V1 Plus (mali shaker) za pripremu inokuluma ili reagensa ,
- 2.Densimat za određivanje McFarland standarda inokuluma,
- 3.Inoculator Retro C 80, za aplikaciju inokuluma na antibiogramske ploče,
- 4.Eppendorf MixMate uređaj (veliki shaker) za pripremu, tj. obradu uzoraka na TBC pretrage.

Nabavljeni su i novi hladnjak za pohranu uzoraka, jedno PC računalo, monitor i laboratorijska ergonomska stolica.

6) SLUŽBA ZA ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU

Služba za zdravstvenu ekologiju osposobljena je prema:

1) Zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025:2007 za ispitivanja hrane, voda i mikrobiološko ispitivanje objekta; Uzorkovanje hrane i voda. Akreditacija obuhvaća postupke navedene u Prilogu Potvrdu o akreditaciji br. 1246 (HAA: KLASA: 383-02/14-30/012; URBROJ: 569-02/2-18-14; Zagreb 25.07.2018.)

Služba za zdravstvenu ekologiju je ovlaštena prema:

2) Rješenju Ministarstva poljoprivrede (KLASA:UP/I-310-26/14-01/08; URBROJ:525-10/1308-14-5; Dana 20.listopada 2014.) za službeni laboratorij kontrole hrane

3) Rješenju Ministarstva zaštite okoliša i energetike (KLASA:UP/I-325-07/19-02/08; URBROJ: 517-07-1-2-1-19-3; Zagreb 4. lipnja 2019.) o ispunjavanju posebnih uvjeta za obavljanje djelatnosti uzimanja uzoraka i ispitivanja površinskih (rijeke i jezera), podzemnih i otpadnih voda

4) Rješenju Ministarstva zaštite okoliša i prirode (KLASA:UP/I 351-02/14-08/49; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2; Dana 10.travnja 2014.) za praćenje sastavnica okoliša

5) Rješenju Ministarstva zaštite okoliša i prirode (KLASA:UP/I 351-02/14-08/36; URBROJ: 517-06-2-2-2-14-4; Dana 10.lipnja 2014.) za izradu posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša

6) Rješenje Ministarstva zdravstva (KLASA:UP/I-541-02/18-03/05; URBROJ: 534-07-2-1-3/2-18-8; Zagreb, 13. srpnja 2018.) o ispunjenju uvjeta za obavljanje analiza u svrhu provođenja monitoringa i drugih službenih kontrola vode za ljudsku potrošnju te ispitivanja zdravstvene ispravnosti vode ljudsku potrošnju u građevinama prije izdavanja uporabne dozvole

1. PREGLEDANI UZORCI HRANE I BRISEVA

1.1. Higijenska i zdravstvena ispravnost hrane

Tijekom 2025. godine ispitano je ukupno je 899 uzoraka hrane. Od toga je izvršena 691 bakteriološka pretraga i 229 kemijskih pretraga.

Iz područja kemije hrane ispitivala se energetska vrijednost, nutritivna vrijednost, sadržaj soli u pekarskim proizvodima, sadržaj vode u rabljenom jestivom ulju, alkohol, ukupni i slobodni SO₂, ukupne kiseline, masti, proteini, mineralni ostatak, sol, suha tvar, električna vodljivost, sadržaj vode i HMF u medu i dr.

Iz područja mikrobiologije hrane ispitivali su se mikroorganizmi iz područja kriterija sigurnosti hrane- *Salmonella* spp, *Listeria monocytogenes*, Koagulaza pozitivni stafilokok i *Escherichia coli*. Iz područja kriterija higijene u procesu proizvodnje osim navedenih mikroorganizama ispitivali su se Aerobne mezofilne bakterije, Aerobne sporogene bakterije, Enterobacteriaceae, Kvasci, Plijesni, Sulfitreducirajuće klostridije, *Bacillus cereus*, *Enterococcus* spp i dr.. Primjenjivao se Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu (NN

83/2022).), Vodič za mikrobiološke kriterije za hranu (3. izmijenjeno izdanje, ožujak 2011., MP), Zakon o hrani (NN 18/2023) i Uredba komisije (EZ-a) br.2073/2005 od 15. studenog 2005. o mikrobiološkim kriterijima za prehrambene proizvode, uključujući sve izmjene i dopune.

Državni inspektorat republike Hrvatske (sanitarna inspekcije) dostavio je 45 uzoraka hrane s jednom I pet elementarnih jedinica na bakteriološku analizu u Službu za zdravstvenu ekologiju kao ovlaštenu službeni laboratorij Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“.

Tablica 1. Prikaz analiziranih uzoraka dostavljenih od Državnog inspektorata Republike Hrvatske tijekom 2025. godine .

Naziv uzorka	Ukupno	Suklado	Nije sukladno
Gotova jela	6	6	0
Pakirano rezano sušeno i dimljeno meso (trajne kobasice i proizvodi)			
Gotova jela-pojedini sastojci nisu term obrađeni (salate,hladna predjela,dresinzi,sendviči i dr.)	1	1	0
Mljeveno meso i mesni pripravci ne-peradi (S/10 g)	5	5	0
Pakirano rezano sušeno i dimljeno meso (trajne kobasice i proizvodi)	3	3	0
Polutrajne kobasice (tirolska,šunk. i dr.)obarene kobasice,polutrajni suhom.proiz.i sl.proizvodi	3	3	0
Porcionirano meso i meso u malim komadima	1	1	0
Sladoledi,smrznuti desertni i slični proizvodi	7	7	0
Slastice (slastičarski kolači) s punjenjem i gotove kreme	12	12	0
Trajne kobasice i drugi trajni suhomesnati proizvodi	4	4	0
Usitnjeno meso,oblikovano usit. meso,kobasice za pečenje,iznutrice,soljena crijeva i sl. Proizvodi	3	3	0
UKUPNO	45	45	0

U Službi za zdravstvenu ekologiju akreditirano je prema zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025:2017 iz područja mikrobiologije hrane 8 metoda, iz područja kemije hrane (matriks med) 1 metoda, za uzimanje s površina u proizvodnji i prometu hrane 1 metoda, za mikrobiološko uzorkovanje hrane 1 metoda, iz područja mikrobiologije voda 7 metoda, iz područja kemije voda 7 metoda, iz područja uzimanja uzoraka voda 5 metoda

(uzimanje uzoraka vode za ljudsku potrošnju i bazensku vodu, uzimanje podzemne vode, uzimanje površinske vode tekućice, uzimanje površinske vode stajaćice, i uzimanje otpadne vode.). Potvrdu o akreditaciji je izdala Hrvatska akreditacijska agencija i vrijedi do 13. srpnja 2025. godine. Jednom u godini ili godini i pol dana ocjenitelji Hrvatske akreditacijske agencije provode nadzor rada tijekom izdanog razdoblja ovlaštenja.

Dana 20. listopada 2014. Ministarstvo poljoprivrede ovlastilo je Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije za **službeni laboratorij** za kontrolu službenih uzoraka uzetih od strane Sanitarne inspekcije. Ovlaštenje vrijedi za uzorke hrane i vode za ljudsku potrošnju i vrijedi do izdavanja novog rješenja.

Tablica 2. Pregledani uzorci hrane razvrstane po grupama tijekom 2025. godine

Naziv uzorka	Ukupno	Sukladno	Nije sukladno
Aktivitet vode (aw) u hrani	2	2	0
Alkoholno piće	2	2	0
Bacillus cereus u ostaloj hrani	67	67	0
Bjelančev.proizvodi biljnog podrijetla (na bazi soje,drugih uljarica,žita,kvasca i dr.)	1	1	0
Bob protein, Mokri škrob, Škrobno mlijeko	2	0	2
Dimljena i sušena riba	9	8	1
Drugi pčelinji proizvodi i proizvodi na bazi meda (med s dodacima i slični proizvodi)	1	1	0
Gotova jela	220	218	2
Gotova jela-pojedini sastojci nisu term obrađeni (salate,hladna predjela,dresinzi,sendviči i dr.)	16	16	0
Gotovi obroci	2	2	0
Hlađena i smrznuta tijesta	1	1	0
Jestive biljne i životinjske masti i ulja	4	4	0
Kiselo mliječni fermentirani proizvodi,kiselo vrhnje	1	0	1
Kruh	2	2	0
Kuhinjska sol i pojačivači aroma (glutaminat,inozinat,granilat i dr.)	1	1	0
Led	2	1	1
Med	10	7	3
Med i pčelinji proizvodi	189	184	5
Meki (svježi)sirevi od sirovog mlijeka	2	1	1
Mesni pripravci iz proizvodnje (smjesa za ćevape, pljeskavice i sl.)	2	2	0
Mesni proizvod	1	1	0
Mljeveno meso i mesni pripravci ne-peradi (S/10 g)	5	5	0
Nepasterizirano pivo	14	10	4
Pakirano rezano sušeno i dimljeno meso (trajne kobasice i proizvodi)	3	3	0
Paprika slatka	1	1	0
Paster. proizvodi od voća,povr. i gljiva,konc. od povr i kuh žel. voćni proiz.(marm.pekmez,džem.i sl	2	2	0
Pasterizirane polukonzerve (čuvaju se na temperaturama hlađenja)	9	9	0
Pekarski proizvodi (kruh,grisini,pereci,mlinci,prepečenci)	37	37	0
Polutrajne kobasice (tirolska,šunk. i dr.)obarene kobasice,polutrajni suhom.proiz.i sl.proizvodi	3	3	0
Polutvrđi sirevi	3	3	0
Porcionirano meso i meso u malim komadima	6	6	0
Riba i riblji proizvodi	3	3	0
Sladoledi,smrznuti desertni i slični proizvodi	15	15	0
Slastice (slastičarski kolači) bez punjenja	3	3	0
Smrznuti proizvodi,gotovi za kulinarsku pripremu (fileti,panirani proizvodi,plodovi mora itd.)	45	45	0
Suha tjestenina	5	5	0
Sušeno i kandirano voće, plodovi i sjemenke smokve, badem,mak i dr.)sušeno povrće i sušene gljive	15	12	3
Svježa i smrznuta porcionirana i konfekcionirana riba	49	45	4
Svježa i smrznuta riba (u komadima težim od 0,5kg)	12	12	0
Svježe i smrznuto voće, povrće i gljive	2	2	0
Svježi riblji proizvod (S/25g, Ec/g)	2	2	0
Šećeri,glukozni sirup,zamjene za šećer i zaslađivači	2	2	0
Trajne kobasice i drugi trajni suhomesnati proizvodi	7	7	0
Usitnjeno meso,oblikovano usit. meso,kobasice za pečenje,iznutrice,soljena crijeva i sl. proizvodi	3	3	0
Vino	9	9	0
vinski ocat	1	1	0
Vrhnje od sirovog mlijeka	1	1	0
Začini,začinske biljke i njihove mješavine	98	58	40
Žito i mlinski proizvodi	2	2	0
UKUPNO	894	827	67

1.1.1. Analiza meda

Služba za zdravstvenu ekologiju sudjeluje u analizi meda koji se dostavljaju na analizu u okviru Pravilnika o provedbi mjera Nacionalnog pčelarskog programa.

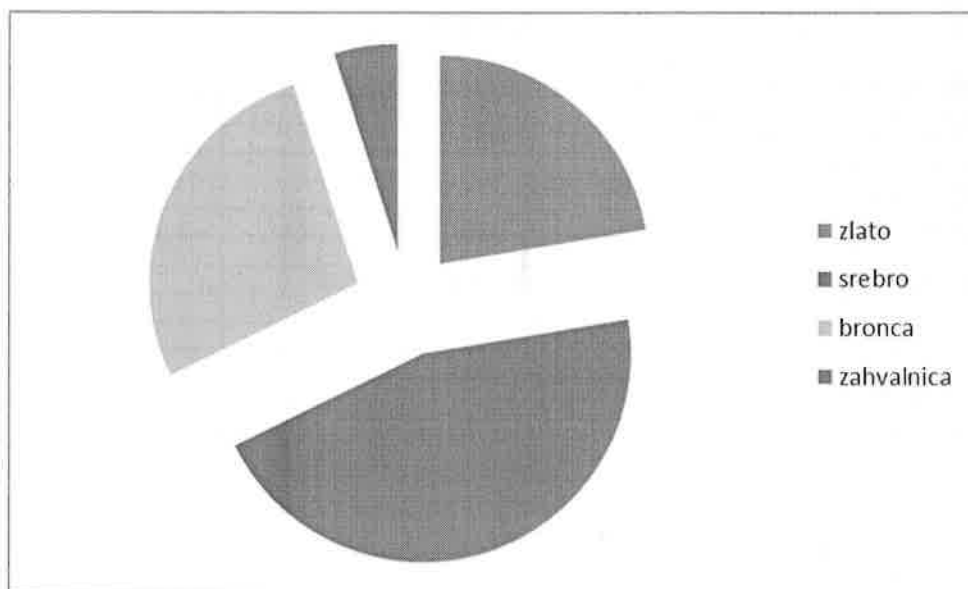
Za vrijeme održavanja Agroexpo-a 2025. u okviru 20. Županijskog i 17. Međunarodnog ocjenjivanja meda Virovitičko-podravske županije laboratorijski je ispitano je 166 uzorka monoflornog i poliflornog meda na melisopalinološku analizu, električnu vodljivost, sadržaj vode i koncentraciju hidroksimetilfurfurala. Pet

uzoraka meda su prije senzorske ocjene isključena zbog povišenog sadržaja vode. Za fizikalno-kemijsku analizu uzorka meda primijenio se Pravilnik o medu (N.N. 53/2015, 47/2017), dok se za melisopalinološku analizu primijenio Pravilnik o kakvoći uniflornog meda (N.N. 122/2009, N.N. 141/2013). Senzorska ocjena 161 uzorka meda je provedena 02. listopada 2025. godine u Virovitici.

Tablica 3. Prikaz broja dodjeljenih odličja

Redni broj	Odličje	Broj
1.	Zlato	36
2.	Srebro	73
3.	Bronca	44
4.	Zahvalnica	8
ukupno		161

Grafički prikaz 1: Prikaz broja dodjeljenih odličja

Tablica 4. Prikaz dodjeljenih odličja po vrstama meda

Naziv	Broj uzoraka	Odličje
Bagremov med	34	Zlato–7; Srebro–15; Bronca–10; Zahvalnica–2
Lipov med	25	Zlato–5; Srebro–13; Bronca–7,

Cvjetni med	59	Zlato-3; Srebro-26; Bronca-25;
Lipov medljikovac	4	Zlato-3; Srebro-1
Kestenov med	7	Zlato-3; Srebro-4
Med od uljane repice	1	Zahvalnica-1
Med od amfore	8	Zlato-3; Srebro-3; Bronca-2
Med od uljane repice	1	Zahvalnica-1
Med od divlje trešnje	1	Srebro-1
Med od drače	1	Srebro-1
Medljikovac	19	Zlato-12; Srebro-7
Suncokretov med	2	Srebro-2

1.2. Brisevi radnih površina, pribora, opreme i ruku zaposlenih u proizvodnji i prometu hrane

Ispitano je ukupno 4.752 uzoraka površina opreme i ruku zaposlenih koje dolaze u dodir s hranom u ukupno 712 objekta.

U uzorcima ispirka briseva i otisaka određivale su se Aerobne mezofilne bakterije i Enterobakterije.

Ukupno 49 (1,03 %) uzoraka nije bilo prihvatljive mikrobiološke čistoće jer su imali povišen broj Aerobno mezofilnih bakterija i Enterobakterija u odnosu na zadani standard u Pravilniku o učestalosti kontrole i normativima mikrobiološke čistoće u objektima pod sanitarnim nadzorom (NN 137/2009).

Metoda uzimanja uzoraka s površina otiskom i u ispirku brisa je akreditirana po normi HRN ISO 18593:2008 prema zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025:2007 za ispitne laboratorije.

Tablica 5. Mikrobiološka ispravnost briseva uzetih u objektima koji posluju s hranom tijekom 2025.godine

Naručitelj	Ukupno briseva/ otisaka	Prihvatljiva čistoća brisa	mikrobiološka	Neprihvatljiva mikrobiološka čistoća brisa
Naručitelj po ugovoru ili narudžbenici	4.752		4.703	49

Tijekom 2025. godine je ocijenjeno je ukupno 712 objekata za proizvodnju i promet hrane. Zadovoljavajućom mikrobiološkom čistoćom ocijenjeno je 709 objekata dok 9 objekata (1,26%) ocijenjeno nezadovoljavajućom mikrobiološkom čistoćom.

Tablica 6. Prikaz ispravnosti briseva prema kategorijama objekata

	Broj uzoraka	Broj neispravnih	Postotak neispravnih	Broj objekata	Broj neispravnih	Postotak neispravnih

		uzoraka	uzoraka (%)		objekata	objekata (%)
Industrija	353	3	0,84	52	0	0,00
Obrt	2514	42	1,67	431	9	2,09
Promet	1885	4	0,21	229	0	0,00
Ukupno	4752	49	2,72	712	9	2,09

Tablica 7. Neispravnost briseva po grupama pokazatelja

Naziv	Broj uzoraka	Postotak neispravnih (%)
Ukupan broj analiziranih neispravnih uzoraka	49	1,03
Neispravni zbog Ukupnog broja	54	1,14
Neispravni zbog Enterobakterija	44	0,93
Neispravni zbog Enterobakterija i Ukupnog broja	40	0,84

2. PREGLEDANI UZORCI VODA

U Službi za zdravstvenu ekologiju u matriksu voda za ljudsku potrošnju, bazenske vode, otpadne vode, podzemne i površinske vode (stajačice i tekućice) akreditirano je 13 pokazatelja prema normi HRN EN ISO/IEC 1705. Potvrdu o akreditaciji je izdala Hrvatska akreditacijska agencija i vrijedi do 13. srpnja 2030.godine kada se ponavlja zahtjev za obnavljanje ovlaštenja. Svake godine ocjenitelji Hrvatske akreditacijske agencije provode nadzor rada za izdano razdoblje trajanja ovlaštenja.

2.1. Otpadne vode

U 395 uzoraka otpadne vode i tehnološke otpadne vode pratila se kvaliteta voda prema važećoj vodopravnoj dozvoli, vodopravnom uvjetu, Rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, Rješenju o okolišnoj dozvoli i Pravilniku o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN 26/2020). U manjem broju uzoraka pratili su se kemijski pokazatelji u procjednoj i oborinskoj vodi.

U uzorcima otpadne vode, koje se ispuštaju u sustav javne odvodnje, prirodni prijemnik ili sabirnu jamu, ispitivali su se: fizikalni, organski i anorganski pokazatelji.

Služba za zdravstvenu ekologiju Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije je po Rješenju Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja o ispunjavanju posebnih uvjeta za obavljanje djelatnosti uzimanja uzoraka i ispitivanja površinskih (rijeke i jezera), podzemnih i otpadnih voda.

Tablica 8. Prikaz analiziranih uzoraka strukture otpadnih voda

	Ukupan broj uzoraka	Neispravno	%
Otpadna voda	395	101	25,56

2.2. Voda za ljudsku potrošnju

Tijekom 2025. godine pretraženo je ukupno 1609 uzoraka vode za ljudsku potrošnju. Od toga je bilo 1484 bakterioloških pretraga i 1495 kemijskih pretraga. Po ugovorima redovito se i dalje u Zavodu pratila zdravstvena ispravnost i kvaliteta vode za ljudsku potrošnju u vodoopskrbnim objektima u Orahovici, Slatini i Voćinu.

U okviru **monitoringa vode za ljudsku potrošnju iz javne i lokalne vodoopskrbe** propisano prema Pravilniku o parametrima sukladnosti, metodama analize, monitorinzima vode namijenjene za ljudsku potrošnju (N.N. br. 64/23, 88/23) s područja cijele županije analizirano je 159 uzoraka na fizikalno-kemijske i bakteriološke pokazatelje. U okviru monitoringa na parametre skupine "A" iz javne vodoopskrbe analizirano je 116 uzoraka i 28 uzoraka iz lokalne vodoopskrbe. U okviru parametara skupine "B" analizirano je 14 uzoraka obrađene vode za ljudsku potrošnju na mjestima potrošnje javne vodoopskrbe, 1 uzorak vode za ljudsku potrošnju na mjestima potrošnje lokalne vodoopskrbe i uzoraka vode iz izvorišta vode namijenjeno javnoj vodoopskrbi.

Tablica 9. Ostvareni broj uzoraka vode za ljudsku potrošnju u okviru monitoringa 2025.

MONITORING VODE ZA LJUDSKU POTROŠNJU				
Virovitičko-podravska županija 2025. godine	Broj uzoraka na parametre skupine „A“		Broj uzoraka na parametre skupine „B“	
	planirano	ostvareno	planirano	ostvareno
Javna vodoopskrba	116	116 (100%)	20	14 (70%)
Lokalna vodoopskrba	28	28 (100%)	7	1 (14,29%)

--	--	--	--	--	--	--	--

Ministarstvo zdravstva je u skladu s prethodno spomenutim Pravilnikom i Zakonu o vodi za ljudsku potrošnju (NN 30/2023) za 2025.godinu donijelo je Plan monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju u 2023.godini za sve županije. U okviru tog plana za Virovitičko-podravsku županiju je propisano laboratorijsko ispitivanje za monitoring parametara skupine "A" 116 uzoraka vode za ljudsku potrošnju na mreži javne vodoopskrbe i 28 uzoraka vode na mreži lokalne vodoopskrbe. U okviru plana je za monitoring parametara skupine "B" propisano za laboratorijsko ispitivanje 20 uzoraka vode za ljudsku potrošnju na mreži javne vodoopskrbe, 7 uzoraka vode na mreži lokalne vodoopskrbe i 6 uzoraka vode iz izvorišta lokalne vodoopskrbe. Slijedom toga, monitoring parametara skupine "A" na mreži javne vodoopskrbe je realiziran s 100 % i lokalne vodoopskrbe s 100 %. Monitoring parametara skupine "B" na mreži javne vodoopskrbe je realiziran s 70 % i lokalne vodoopskrbe s 14,29 %. Uzorci vode na mreži lokalne vodoopskrbe su istovjetni s uzorcima vode iz izvorišta vode lokalne vodoopskrbe jer nema prerade i dezinfekcije.

Parametri skupine "A" su: fizikalno-kemijski - temperatura vode, rezidua dezinficijensa, okus, miris, boja, mutnoća, koncentracija vodikovih iona, električna vodljivost, amonij, nitriti, nitrati, kloridi, oksidativnost, kloridi, željezo i mikrobiološki- Ukupne koliformne bakterije, *Escherichia coli*, Enterokoki, Broj kolonija na 36°C i Broj kolonija na 22°C. Parametri skupine "B" obuhvaćaju, osim parametara skupine "A", metale, metaloide, ione, organske spojeve, lakohlapive halogenirane ugljikovodike, policikličke aromatske ugljikovodike, benzene, toluene, ksilen, nekoliko skupina pesticide i enteroviruse.

U svrhu ispitivanja zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju u građevinama prije izdavanja uporabne dozvole (prijasnji naziv A-test), prema odredbama Pravilniku o parametrima sukladnosti, metodama analize, monitorinzima vode namijenjene za ljudsku potrošnju (N.N. br. 64/23, 88/23) analizirano je ukupno 289 uzoraka vode za ljudsku potrošnju na 20 pokazatelja.

Tablica 10. Zbirni podaci za kemijsku i bakteriološku analizu vode za ljudsku potrošnju s područja Virovitičko-podravске županije u 2025.godini

1. VODA ZA LJUDSKU POTROŠNJU	Ukupno uzoraka	KEMIJSKI			MIKROBIOLOŠKI		
		broj uzoraka	neispravno		Broj uzoraka	neispravno	
			broj	%		broj	%
1.1 javni vodovodi	914	826	81	9,81	806	48	5,96
1.1.1.sirova voda-ukupno po ugovoru	38	38	34	89,47	30	1	3,33
1.1.2.prerađena voda-ukupno	815	774	37	4,78	727	13	1,79
monitoring Virovitičko-podravska županija	153	151	0	0	153	2	1,31
po ugovoru	662	623	37	5,94	574	11	1,92
1.2.ostali javni objekti-ukupno	62	60	6	10,00	61	10	16,39
monitoring Virovitičko-podravska županija	29	27	5	18,52	29	6	20,69
po ugovoru	33	33	1	3,03	32	4	1250

1.3. voda u originalnoj ambalaži	1	1	0	0	0	0	0
1.4. individualna vodoopskrba	7	7	4	57,14	7	7	100,00
1.5. opskrba iz vlastitog sustava	49	39	7	17,95	45	11	24,41

Tablica 11. Srednje vrijednosti pokazatelja u vodi za ljudsku potrošnju iz javne vodoopskrbe 2025.godine (podaci dobiveni temeljem broja uzoraka vode za ljudsku potrošnju u okviru monitoringa 2025.)

Pokazatelji	Virkom doo Virovitica ZO ¹ Bikana	Komrad doo Slatina ZO ¹ Medinci	Voda doo Orahovica ZO ¹ Tisovac	Voda doo Orahovica ZO ¹ Fatovi	Komrad doo Slatina ZO ¹ Voćin	Vodakom doo Pitomača ZO ¹ Lisičine	MDK ²
Boja	2,28	3,51	2,29	2,30	3,45	1,64	20 mg/L PtCo skale
Mutnoća	0,28	0,32	0,21	0,27	0,64	0,29	4 °NTU
Temperatura	14,77	14,17	12,81	12,08	13,50	11,94	25°C
Električna	560,48	586,59	449,93	363,10	336,55	485,55	2500 µS/cm
pH vrijednost	7,44	7,41	7,56	7,25	7,50	7,81	6,5-9,5 pH jedinica
Utrošak KMnO ₄	0,51	0,82	0,07	0,22	0,80	0,28	5 mg O ₂ /L
Amonijak	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,50 mg NH ₄ ⁺ /L
Nitriti	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	0,01	<0,01	0,50 mg NO ²⁻ /L
Nitrati	1,06	1,85	15,42	17,60	2,12	<0,01	50 mg NO ³⁻ /L
Kloridi	14,76	10,40	6,17	9,76	1,39	6,12	250 mg Cl/L
Željezo	15,36	18,49	7,41	16,00	11,76	16,42	200 µg Fe ²⁺ /L
Ukupni koliformi	0,13	0	0	0	0	0	0/100 mL
<i>Escherichia coli</i>	0	0	0	0	0	0	0/100 mL
Enterokoki	0	0	0	0	0	0	0/100 mL
Broj kolonija	12,,79	5,71	0,86	20,64	4,55	4,09	100/mL
Broj kolonija	11,72	7,2	1,00	26,36	4,00	4,00	100/mL
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	/	/	/	/	/	/	0/100 mL
<i>Clostridium perfringens</i>	/	/	0	/	0	/	0/100 mL

¹Zona vodoopskrbe; ²Maksimalno dozvoljena koncentracija prema Pravilniku o parametrima sukladnosti, metodama analize, monitorinzima vode namijenjene za ljudsku potrošnju (N.N. br. 64/23, 88/23)

Tablica 12. Srednje vrijednosti pokazatelja u vodi za ljudsku potrošnju ispitanih iz lokalne vodoopskrbe 2025.godine

Pokazatelji	Sedlarica	Vukosavljevica	Dinjevac	Grabrovnica	Mala Črešnjevnica	Velika Črešnjevnica	Turnašica	Slatinski	MDK ²
Boja	0,75	1,71	5,50	3,75	0,75	1,00	1,25	2,00	20 mg/L PtCo
Mutnoća	0,33	0,32	3,73	4,08	0,29	0,23	0,45	0,35	4 °NTU
Temperatura	14,00	15,04	12,28	13,58	13,3	13,70	13,63	14,00	25°C
Električna	549,00	692,13	462,25	381,5	449,	427,00	597,7	98,20	2500 µS/cm
pH vrijednost	7,40	7,35	7,48	7,40	7,85	7,30	7,45	6,62	6,5-9,5 pH
Utrošak KMnO ₄	<0,50	0,10	0,15	0,27	<0,0	<0,05	<0,05	<0,05	5 mg O ₂ /L
Amonijak	0,02	0,03	0,04	0,03	0,03	0,02	0,02	0,01	0,50 mg NH ₄ ⁺ /L
Nitriti	<0,01	<0,01	0,01	<0,01	<0,0	<0,01	<0,01	<0,01	0,50 mg NO ₂ ⁻ /L
Nitrati	18,22	22,38	50,3	1,53	0,02	9,69	16,13	4,29	50 mg NO ₃ ⁻ /L
Kloridi	8,14	21,26	9,78	2,13	1,61	4,95	12,00	0,45	250 mg Cl ⁻ /L
Željezo	9,55	/	453,50	258,7	9,33	8,70	61,50	9,68	200 µg Fe ²⁺ /L
Ukupni koliformi	3,25	1,00	2,50	0	0	0	4,33	0	0/100 mL
<i>Escherichia coli</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0/100 mL
Enterokoki	0	0	0	0	0	0	0,50	0	0/100 mL
Broj kolonija	19,75	21,04	2,25	15,50	9,00	0	14,50	1,00	100/mL
Broj kolonija	23,75	19,13	16,25	38,75	15,5	1,25	22,67	1,60	100/mL
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	/	/	/	/	/	/	/	/	0/100 mL
<i>Clostridium perfringens</i>	/	/	/	/	/	/	/	0	0/100 mL

²Pravilnika o paramterima sukladnosti, metodama analize, monitoringu i planovima sigurnosti vode za ljudsku potrošnju te načinu vođenja registra pravnih osoba koje obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe (NN 125/2017, 39/2020)

Tijekom 2025.g. je provedeno ispitivanje 6 uzoraka **izvorišta vode** namijenjeno javnoj vodoopskrbi prema Zakonu o vodi za ljudsku potrošnju (NN 30/2023). Tvrtke koje obavljaju javnu vodoopskrbu Virkom d.o.o.,

Komrad d.o.o., Vodakom d.o.o. i Voda d.o.o. su provele ispitivanje uzoraka izvorišta vode namijenjeno javnoj vodoopskrbi u obimu monitoringa parametara skupine „B“ pri čemu je ispitano ukupno 136 pokazatelja u svakom uzorku.

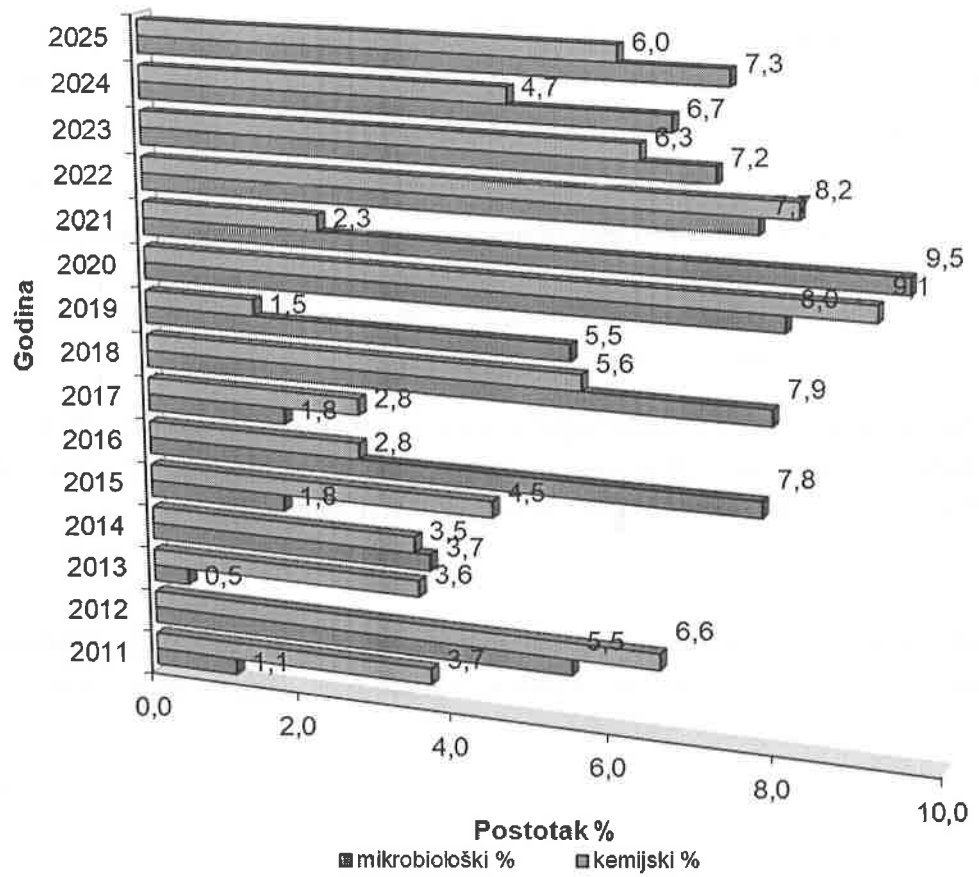
Dubinski zdenci koji služe kao izvorište vode namijenjeno javnoj vodoopskrbi po svojem prirodnom sastavu imaju povišene vrijednosti željeza, mangana, amonijaka, mutnoće i boje iznad maksimalno dozvoljene koncentracije. To su indikatorski parametri dok su paramteri zdravstvene ispravnosti u vodi iz izvorišta vode

iz dubinskih zdenaca svi ispod maksimalno dozvoljene koncentracije. Povišene vrijednosti se preradom vode smanjuju ispod maksimalno dozvoljenih vrijednosti koje su propisane u Pravilniku o paramterima sukladnosti, metodama analize, monitoringu i planovima sigurnosti vode za ljudsku potrošnju te načinu vođenja registra pravnih osoba koje obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe (NN 125/2017, 39/2020) i obrađena voda se kao takva distribuira u vodoopskrbnu mrežu kao voda za ljudsku potrošnju.

Pokazatelji pesticida, triazina, policikličkih aromatskih ugljikovodika, organski spojevi i nekih metala su ispod granice detekcije. Slijedom toga su ti uzorci zdravstveno ispravni. *Analize su pokazale da nema opasnih i toksičnih tvari u izvorištima vode namijenjeno javnoj vodoopskrbi na koje su ispitivane.*

Grafički prikaz 2. Prikaz neispravnih uzoraka vode za ljudsku potrošnju iz javne vodoopskrbe izražene u postocima na području Virovitičko-podravske županije u razdoblju od 2010. do 2025.godine.

Neispravni uzorci vode za ljudsku potrošnju iz javne vodoopskrbe
u razdoblju od 2010. do 2025. godine .

2.3. Bazenska voda za fizikalnu terapiju, kupanje i rekreaciju

Uzorci bazenske vode su se ocjenjivali prema Pravilniku o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazenskih kupališta te o zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda (NN 59/2020).

Tablica 13. Prikaz analiziranih uzoraka bazenske vode u 2025. godini

Naziv	Ukupno	Odgovara	Ne odgovara
Vode za kupanje-ukupno	30	24	6
Dom zdravlja VPŽ-e, bazen zatvoreni	11	11	0
HCK Gradsko društvo Ck-a, bazen zatvoreni	9	9	0
Opća bolnica Virovitica, bazen zatvoreni	10	4	6

2.4. Površinske i podzemne vode

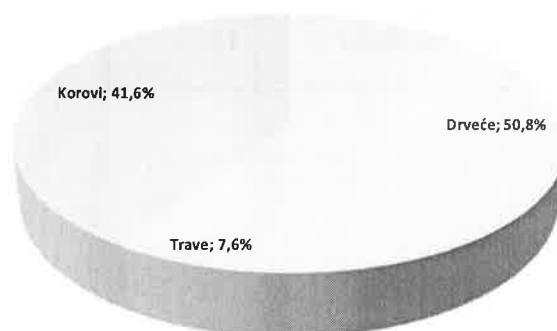
Tablica 14. Prikaz analiziranih uzoraka površinske i podzemne vode u 2025.

Naziv	Ukupno	Odgovara	Ne odgovara
Površinska voda	42	42	0
Podzemna voda	44	44	0

3. ODREĐIVANJE VRSTE I KONCENTRACIJE PELUDI DRVEĆA, TRAVA I KOROVA U VIROVITICI

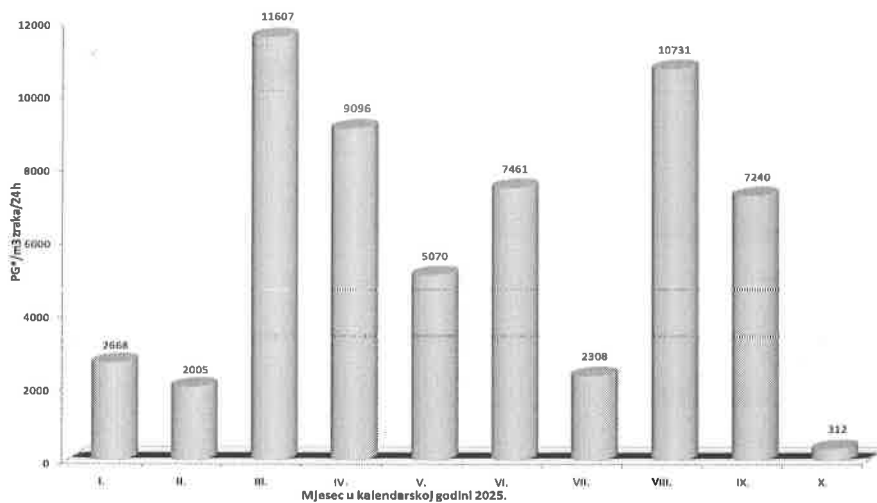
3.1. VIROVITICA

Od 13. siječnja 2025. godine započeta je **dvadeseta** uzastopna godina određivanja vrste i koncentracije peludi drveća, trava i korova u vanjskom zraku grada Virovitice i okolice. Mjerenje je trajalo do 31. listopada 2025. godine. Ukupno je mikroskopski pregledano **293 preparata** u kojima su određivane peludi. Utvrđeno je ukupno **58.498** zrnaca peludi drveća, trava i korova. U ukupnom godišnjem spektru peludnih zrnaca prevladavala je **pelud drveća** s udjelom od **50,8 %**, zatim **pelud korova** s udjelom **41,6 %** te **pelud trava** sa **7,6 %**.

Slika 1. Udjeli peludi drveća, trava i korova u ukupnoj godišnjoj količini peludi u vanjskom zraku u Virovitici i okolici tijekom mjerenja 2025. godine

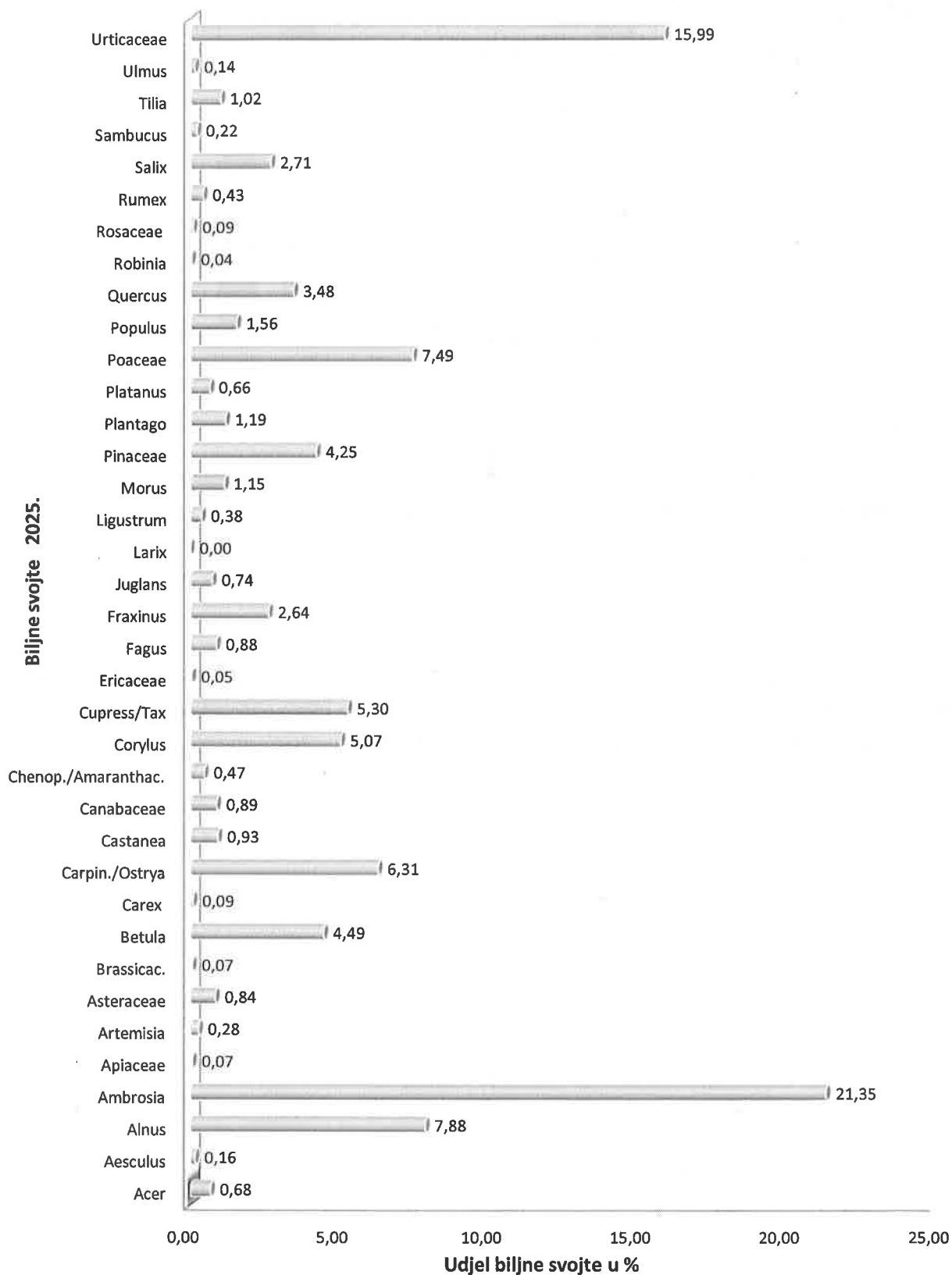
U mjesecu **ožujku** ukupno je izmjereno 11.607 peludnih zrnaca/m³ zraka i to je **mjesec s najviše peludnih zrnaca u 2025. godini**. U zraku su bila zastupljena pelud graba s udjelom od 26 %, johe s 20 %, čempresa s 20 % i jasena s 8 %. Zabilježena su iz skupine drveća pelud javora, breze, lijeske, vriješovki, ariša, duda, borovki, topole, hrasta, ružovki, vrbe i brijesta, pelud trava i iz skupine korova pelud zvjezdanovki, krstašica, lobode i koprivovki. Vršna koncentracija je zabilježena 22. ožujka sa 1.620 peludnih zrnaca/m³ zraka. Pelud skupine drveća činila su 99,9 % peludi od ukupne količine peludi u vanjskom zraku mjeseca ožujka.

*PG je pollen grain (peludno zrnce)

Slika 2. Raspodjela koncentracije peludnih zrnaca po mjesecima u vanjskom zraku u Virovitici i okolici za vrijeme mjerenja 2025. godine

Koncentracije peludi drveća, trava i korova u vanjskoj atmosferi određuju se za oko 37 svojti na području grada Virovitice i okolice, a njih 13 ima umjerenu do visoku aeroalergenu pelud koja su činila udio od 60,1 % u odnosu na ukupnu godišnju količinu peludi u 2025. godini.

Slika 3. Prikaz rezultata mjerenja koncentracije peludi u vanjskom zraku pojedinih biljnih svojti zabilježenih na mjernoj postaji Virovitica tijekom mjerenja 2025. godine

U ukupnom godišnjem spektru peludi najviše je bila zastupljena iz skupine korova aeroalergena pelud limundžika-ambrozije (*Ambrosia* spp) s udjelom od 21,4 % i pelud iz porodice **Urticaceae (koprivovke)** s udjelom od 15,9 %, slijede iz skupine drveća aeroalergena pelud johe (*Alnus* spp) s udjelom od 7,9 % i aeroalergena pelud iz porodice trava (Poaceae) s udjelom od 7,5 %;

Prema alergijskom semaforu za Viroviticu i okolicu tijekom 2025. godine u vanjskom zraku:

1. za skupinu **peludi drveća** tijekom polinacije drveća, zabilježena su 83 dana s niskom koncentracijom, 63 dana s umjerenom koncentracijom, **76 dana s visokom koncentracijom i 1 dan s vrlo visokom koncentracijom** peludi drveća; uzimajući u obzir sve dane mjerenja (293 dana) ukupno tijekom 70 dana nije zabilježena pelud drveća u vanjskom zraku;
2. za skupinu **peludi iz porodice trava** tijekom polinacije trava, zabilježeno je 105 dana s niskom koncentracijom, 48 dana s umjerenom koncentracijom i **62 dana s visokom koncentracijom peludi** iz porodice trava; uzimajući u obzir sve dane mjerenja (293 dana) ukupno tijekom 78 dana nije zabilježena pelud trava u vanjskom zraku;
3. za skupinu **peludi korova** tijekom polinacije korova, zabilježeno su 89 dana s niskom koncentracijom, 59 dana s umjerenom koncentracijom, **82 dana s visokom koncentracijom i 12 dana s vrlo visokom koncentracijom** peludi korova, uzimajući u obzir sve dane mjerenja (293 dana) ukupno tijekom 51 dana nije zabilježena pelud trava u vanjskom zraku.

Mjerna postaja je smještena na krovu Opće bolnice Virovitica na visini od 20 m. Uzorkovanje se provodi volumetrijskim sakupljačem peludi i spora, tipa Hirst, proizvođača Burkard, Engleska.

IV EKONOMSKO – FINANCIJSKO POSLOVANJE

Poslovanje Zavoda za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko podravske županije određeno je sljedećim Odlukama i dokumentima:

- Odluka o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja
- Odluka o posebnim standardima i mjerila njihove primjene u provođenju primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja
- Izmijenama i dopunama Proračuna Županije za 2025. godinu
- Sporazum između sindikata i Vlade RH o utvrđivanju osnovice za izračun plaća
- Temeljnim i granskim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama
- Izmijenama i dopunama Financijskog plana Zavoda za 2025. godinu

Analiza prihoda

I. PRIHODI POSLOVANJA

1. **6 – PRIHODI POSLOVANJA** u razdoblju 01.01.-31.12.2025. godine ostvareni su u iznosu od 2.756.456,20 €, u istom razdoblju u 2024. godini ostvareni su u iznosu od 2.440.837,03 €, te to čini povećanje prihoda u 2025. godini za 12,9% ili u apsolutnom iznosu za 315.619,17 €.
2. **634 – pomoći od izvanproračunskih korisnika** ostvarene su u iznosu 1.970,14 €, a u 2024. godini 48.000,14 €. Ostvareni prihodi u 2024. godini su značajno veći iz razloga što smo u 2024. godini ostvarili prihode od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za mjeru financiranja pripravničkog staža. Od 2025. godine financiranje pripravničkog staža ide preko HZZO-a gdje se mjesečno dostavljaju zahtjevi za isplaćene plaće pripravnicima.
3. **636 - Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan** ostvareni su u iznosu 328.754,24 € dok su u 2024. ostvareni u iznosu 30.000,00 €. Ovako značajna razlika u prihodima nastala je iz razloga što smo sa 01.01.2025. godine obvezni knjižiti prihode od dobivenih cjepiva koja dostavlja Hrvatski zavod za javno zdravstvo, a knjiženi su u iznosu 298.754,24 €. Napominjemo da navedeni prihod nije prihod koji je prošao preko žiro-računa Zavoda, tako da navedena obveza značajno mijenja pravo stanje. Na ovoj stavci ostvarili smo i prihode u iznosu 30.000,00 € za Program financiran od strane Ministarstva zdravstva pod nazivom „Kako ne prokockati mladost i budućnost“.
4. **638 – Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava** ostvareni su u iznosu 35.663,63 €. Sredstva su ostvarena iz Nacionalnog plana oporavka i stabilnosti (NPOO) za liječnika na specijalizaciji (klinička mikrobiologija).
5. **641 - Prihodi od financijske imovine** u 2025. godini ostvareni su u iznosu 50,38 €.

6. **652 - Prihodi po posebnim propisima** ostvareni su u iznosu od 114.538,66 € te su u odnosu na isto razdoblje u 2024. godini veći za 17.315,47 € ili 17,8%. Ovi prihodi su veći iz razloga većih prihoda od HZZO-a za dopunsko zdravstveno osiguranje.

7. **661 - Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga (vlastiti prihodi)** u razdoblju 01.01.-31.12.2025. godine ostvareni su u iznosu od 635.504,64 € te su u 2025. godini u odnosu na isto razdoblje u 2024. godini manji za 9,30% ili u apsolutnom iznosu za 65.051,95 €. Smanjili su se prihodi od usluga za sanitarne iskaznice, higijenski minimum, a razlog je smanjenje cijene za 50% odlukom Ministarstva zdravstva.
Udio vlastitih prihoda u prihodima poslovanja iznosi 23,00%, te je iz godine u godinu sve manji.

8. **67 - Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza** u razdoblju 01.01.-31.12.2025. ostvareni su u iznosu 1.637.170,69 €. Ove prihode čine Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika – **ŠIFRA 671** i Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza – **ŠIFRA 673**.

U Prihode iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika ulaze prihodi:

6711-Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja u 2025. godini ostvareni su u iznosu od 42.800 € i veći su u odnosu na 2024. godinu za 378,2%. Iz lokalnog proračuna ostvarili smo prihode:

- 6.600,00 € monitoring komaraca
- 30.000,00 € plaćanje dobavljača
- 3.600,00 € subvencioniranje najma liječnicima
- 2.600,00 € ostale usluge

6712-Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 91.088,67 € te smo tim prihodima financirali kupnju laboratorijske opreme, računalne opreme, renovaciju ispostave Orahovica i obnovu fasade Zavoda .

6714-Prihodi od nadležnog proračuna za financiranje izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova – ostvareni su u iznosu 25.000,00 €. Navedenim prihodom plaćeni su rashodi za glavnice kredita Zavoda (zadnji obračun).

Prihodi iz nadležnog proračuna su veći u odnosu na 2025. godinu iz razloga povećanja prihoda za financiranje rashoda poslovanja.

673-Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza– ostvareni su u iznosu 1.478.282,02 €.

Prihodi od HZZO-a su se povećali za 120.867,85 € ili za 8,9 % iz razloga povećanja Ugovora za primarnu i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu. Prihodi od HZZO-a čine 51,00 % prihoda poslovanja.

Tablica 1. Kretanje prihoda poslovanja Zavoda u razdoblju I-XII mjesec 2024./2025.

U EUR

Red. br.	ŠIFRA	Opis	I.-XII. 2024.	I.-XII. 2025.	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
1.	634	Pomoći od izvanproračunskih korisnika	48.000,14	1.970,25	4,1
2.	636	Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	30.000,00	328.754,24	1.095,8
3.	638	Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	32.601,45	35.663,63	109,4
3.	641	Prihodi od financijske imovine	0,94	50,38	5.359,6
4.	652	Prihodi po posebnim propisima (participacija, dopunsko)	97.223,19	114.538,66	117,8
5.	661	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	700.556,59	635.504,64	90,7
6.	671	Prihodi iz nadležnog proračuna za financ. red. djel. korisnika proračuna	174.642,79	158.888,67	91,0
7.	673	Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	1.357.414,17	1.478.282,02	108,9
8.	683	Ostali prihodi	147,76	2.803,71	1.897,5
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA - 6			2.440.837,03	2.756.456,20	112,9
9.	723	Prihodi od prodaje prijevoznih sredstava	0,00	0,00	0,00
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE - 7			0,00	0,00	0,00
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI 6+7			2.440.837,03	2.756.456,20	112,9

II. RASHODI POSLOVANJA

1. 3 – RASHODI POSLOVANJA u razdoblju 01.01.-31.12.2025. ostvareni su u iznosu od 2.662.565,22 € te su veći u odnosu na isto razdoblje u 2024. godini za 17,5 % ili za 396.564,88 €.

01.01.2024. godine u Zavodu je bilo zaposleno 44 osoba, stanje 31.12.2025. godine broji 46 zaposlenika.

2. 31-Rashodi za zaposlene u razdoblju 01.01.-31.12.2025. ostvareni su u iznosu od 1.778.184,67 € te su veći u odnosu na 2024. godinu za 199.607,04 € ili za 12,6 %.

Do porasta rashoda za zaposlene došlo je iz razloga zakonskih propisa.

Rashodi za zaposlene čine 67,00 % ukupnih rashoda poslovanja.

3. 32 - Materijalni rashodi ostvareni su u razdoblju 01.01.-31.12.2025. godine u iznosu 878.211,49 € te su u odnosu na isto razdoblje u 2024. godini veći za 29,7% ili za 201.091,42 €.

Materijalne rashode čine Naknade troškova zaposlenima-321, Rashodi za materijal i energiju-322, Rashodi za usluge-323 i Ostali nespomenuti rashodi poslovanja -329. Materijalni rashodi čine 33,0% ukupnih rashoda poslovanja.

321-Naknade troškova zaposlenima ostvarene su u iznosu 54.180,45 € te su manje za 3,8 % . Smanjenje je nastalo na svim stavkama, osim na stavci 3212- Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život i to iz razloga odlaska doktora na specijalizaciju izvan mjesta stanovanja i obveze plaćanja naknade za odvojeni život.

322-Rashodi za materijal i energiju ostvareni su u iznosu 81.077,43 € te su u odnosu na isto razdoblje u 2024. godini manji za 74,7% ili 239.239,95 €. Smanjenje rashoda na ovoj stavci iskazano je na svim stavkama rashoda, međutim do smanjenja rashoda na ovoj stavci došlo je iz razloga promijene načina knjiženja. Na stavci 3222- Materijal i sirovine do 31.12.2024. godine knjižili su se svi rashodi za materijal za potrebe poslovanja, a od 01.01.2025. godine osnovni i pomoćni materijal za sve djelatnosti osim Zdravstvene ekologije knjiži se na konto 3251 – Rashodi po osnovi utroška lijekova i potrošnog medicinskog materijala.

323-Rashodi za usluge ostvareni su u iznosu 249.828,13 € te su manji za 1,6% ili u apsolutnom iznosu za 4.068,32 € u odnosu na iste rashode u 2024. godini.

U rashode za usluge ulaze rashodi za Usluge telefona, pošte i prijevoza, Usluge tekućeg i investicijskog održavanja, Usluge promidžbe i informiranja, Komunalne usluge, Zakupnine i najamnine, Zdravstvene usluge, Intelektualne i osobne usluge, Računalne usluge i Ostale usluge.

Unutar rashoda za usluge povećanje je iskazano na 3234- Komunalne usluge za 25,8%, a razlog su povećani rashodi za odvoz infektivnog materijala i na 3239 – Ostale usluge gdje su povećani rashodi u odnosu na 2024. godinu iz razloga rashoda za obilježavanje 30-godišnjice Zavoda.

329-Ostali nespomenuti rashodi poslovanja ostvareni su u iznosu 46.558,37 €.

Ove rashode čine rashodi za Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično - 3291, Premije osiguranja - 3292, Reprezentacija - 3293, Članarine i norme - 3294, Pristojbe i naknade -3295, Troškovi sudskih postupaka - 3296, te Ostali nespomenuti rashodi poslovanja -3299.

Ovi rashodi su se povećali za 7,00% ili 3.088,91 €. Povećanje je nastalo na svim stavkama, a najviše na rashodima za naknade upravnom vijeću i to iz razloga povećanja broja članova Upravnog vijeća Zavoda na temelju zakonskih odredbi.

325 – Rashodi lijekova i potrošnog medicinskog materijala kod zdravstvenih usluga ostvareni su u iznosu 446.864,30 €. Ovo je nova stavka na kojoj se knjiže rashodi za cjepiva koja se distribuiraju dalje na području županije (na stavci prihoda je također novi prihod na kontu 636) u iznosu 240.629,74 € i rashodi za potrošni medicinski materijal u iznosu 206.234,56 € koji se u 2024. godini knjižio na stavci 3222 – Materijal i sirovine .

- 4. 34 - Financijski rashodi** ostvareni su u iznosu 2.869,06 € te su za 72,2% manji u odnosu na 2024. godinu. U 2025. godini imali smo 1 obračuna redovnih kamata i to 31.03., te je ujedno to bio i zadnji obračun budući smo kredit otplatili.
- 5. 372-na ovoj stavci** ostvareni u 2025. godini rashodi u iznosu 3.300,00 € koji su bili za sufinanciranje stana liječnika.
- 6. Ukupni prihodi** u 2025. godini iznose 2.756.456,20 €
- 7. Ukupni rashodi** u 2025. godini iznose 2.662.565,22 €
- 8. Ukupan višak prihoda poslovanja** iznosi 93.890,98 €

Tablica 2. Kretanje rashoda Zavoda u razdoblju I-XII mjesec 2024./2025. U EUR

Red. br.	Konto	OPIS	Ukupan rashod		
			I.-XII. 2024.	I.-XII. 2025.	Indeks(5/4)
1	2	3	4	5	6
1.	311	Rashodi za zaposlene/plaće (bruto)	1.333.759,99	1.506.167,89	112,9
2.	312	Ostali rashodi za zaposlene	38.158,74	38.825,49	101,7
3.	313	Doprinosi na plaće	206.658,90	233.191,29	112,8
4.	321	Naknade troškova zaposlenima	56.347,87	54.180,45	96,2
5.	322	Rashodi za materijal i energiju	320.317,38	81.077,43	25,3
6.	323	Rashodi za usluge	253.896,45	249.828,13	98,4
7.	325	Rashodi lijekova i potrošnog medicinskog materijala	0,00	446.864,30	-
8.	329	Ostali nespomenuti rashodi	46.558,37	46.261,18	99,4
9.	342	Kamate na prim kred i zajm.	6.344,87	698,10	11,0
10.	343	Ostali financijski rashodi	3.957,77	2.170,96	54,9
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA - 3			2.266.000,34	2.662.565,22	117,5
11.	422	Postrojenja i oprema	35.258,66	45.695,10	129,6
12.	423	Prijevozna sredstva	15.197,88	-	-
13.	451	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	42.407,90	85.118,09	200,7
UKUPNO RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE- 4			92.864,44	130.813,19	140,9
14.	544	Otplata glavnice prim. kred.	101.650,28	25.412,75	25,0
UKUPNO IZDACI ZA OTPLATU GLAVNICE PRIMLJENIH KREDITA -5			101.650,28	25.412,75	25,0
UKUPNO RASHODI I IZDACI 3+4+5			2.460.515,06	2.818.791,16	114,6

III. PRIHODI I RASHODI OD NEFINANCIJSKE IMOVINE

1. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine -4 – u razdoblju 01.01.-12.12.2025. ostvareni su u iznosu 130.813,19 €.

Uredska oprema i namještaj –8.554,05 €

Oprema za održavanje i zaštitu-3.825,00 €

Medicinska i laboratorijska oprema – 22.734,19 €

Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene – 10.581,86 €

Dodatna ulaganja na građevinskim objektima – 85.118,09 €.

Nabava nefinancijske imovine financirala se iz: - DEC sredstva 91.088,67 € , PROJEKTI – 2.791,55 € i VLASTITA SREDSTVA 36.932,97 €.

IV. Ostvarenje izdataka financijskog plana

- 1.** Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova 5 - – u razdoblju 01.01.-31.12.2025. ostvareni su rashodi za otplatu glavnice kredita u iznosu 25.412,75 € i to jedan obračun glavnice budući smo kredit s tom otplatom glavnice otplatili do kraja.
- 2.** Ukupni prihodi i primici iznose **2.756.456,20 €**.
- 3.** Ukupni rashodi i izdaci iznose **2.818.791,16 €**.
- 4.** Manjak prihoda i primitaka iznosi **62.334,96 €**.
- 5.** Manjak prihoda i primitaka **9222-9221** – preneseni iznosi **181.631,51 €**.
- 6.** Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi **243.966,47 €**.

V. ANALIZA REZULTATA POSLOVANJA

Tablica 3. Kretanje prihoda i primitaka i rashoda i izdataka Zavoda u razdoblju I.-XII.2024. – I.-XII.2025.

I.-XII. 2024.		I.-XII. 2025.		Indeks	
Prihodi i primici	Rashodi i izdaci	Prihodi i primici	Rashodi i izdaci	3/1	4/2
1	2	3	4	5	6
2.440.837,03	2.358.864,78	2.756.456,20	2.793.378,41	113	114

Zavod je u razdoblju 01.01.-31.12.2025. ostvario 2.756.456,20 € prihoda poslovanja i 2.662.565,22 € rashoda poslovanja, te je slijedom toga iskazan višak prihoda poslovanja nad rashodima poslovanja u iznosu od 93.890,98 €.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine nisu ostvareni.

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine iznose 130.813,19 €.

Nabava nefinancijske imovine financirala se iz vlastitih sredstava, iz projekta MZ i iz DEC sredstava.

Izdaci za otplatu glavnice iznose 25.412,75 € (jedan obračun glavnice).

Slijedom svega navedenog Zavod je u razdoblju I-XII 2025. godine ostvario **62.334,96 € manjka** prihoda i primitaka poslovanja nad rashodima i izdacima.

Korekcija rezultata zbog kapitalnih prijenosa

Tijekom 2025. godine evidentirani su na računima kapitalnih prijenosa sredstva u iznosu 123.890,98 € koja su utrošena za nabavu nefinancijske imovine i otplatu zajmova:

- 6361 Program MZ „Kako ne utopiti mladost u alkoholu“ za nabavu nefinancijske imovine – 2.791,55 €,
- 6712 Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine – 91.088,67 €,
- 6714 Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova – 25.000,00 €,
- 6615 Vlastiti prihodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 5.010,76 €.

VI. ANALIZA POTRAŽIVANJA I OBVEZA

Šifra 16 - Potraživanja za prihode poslovanja (stanje 31.12.)

u €

Račun	Opis	Šifra	2023. godina	2024. godina	2025. godina
163	Potraživanja za pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	163	0,00	9.013,88	0,00
165	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	165	10.929,06	19.557,20	18.367,99
166	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	166	85.847,34	72.717,16	76.855,28
167	Potraživanja proračunskih korisnika za sredstva uplaćena u nadležni proračun i za prihode od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	167	118.032,47	165.967,52	294.267,50
168	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	168	12.408,29	14.577,66	12.408,29
169	Ispravak vrijednosti potraživanja	169	-1.950,82	-1.752,91	-1.837,83
	Ukupno:		225.266,34	280.080,51	400.061,23

Iz gore navedenog vidimo da su se potraživanja za sredstva uplaćena u proračun i za prihode od HZZO-a na temelju ugovornih obveza povećala. Kao što je i navedeno sa 01.01.2026. prešli smo u lokalnu riznicu, te u županijski proračun uplatili 129.691,46 €, te je to razlog povećanja potraživanja na ovoj stavci.

Ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 1.837,83 € i ispravljena su sva potraživanja starija od dvije godine.

Tablica 5. Struktura obveza Zavoda na dan 31.12.2025.

Red.br.	Opis	Ukupne obveze na dan 31.12.2025.	Ukupno dospjele obveze
1	2	3	4
1.	Za lijekove	0	0
2.	Za sanitetski materijal, krvi i krvne derivate i sl.	224.420,77	168.788,42
3.	Za živežne namirnice	0,00	0,00
4.	Za energiju	5.458,12	969,09
5.	Za ostale materijale i reprodukcij. materijal	7.384,26	5.588,87
6.	Za proizvodne i neproizvodne usluge	23.719,75	8.230,05
7.	Za opremu (osnovna sredstva)	2.353,61	2.5353,61
8.	Obveze prema zaposlenicima	146.216,73	0,00
9.	Obveze za usluge drugih zdravstvenih ustanova	55.031,14	43.573,78
10.	Obveze prema komitentnim bankama za kredite	0,00	0,00
11.	Ostale nespomenute obveze	13.395,34	0,00
UKUPNO OBVEZE		477.979,72	229.503,82

Sa 31.12.2025. godine Zavod ima dospjele, a neplaćene obveze, a odnose se na:

Međusobne obveze subjekata općeg proračuna (Dom zdravlja VPŽ, HZJZ, Nastavni zavod za javno zdravstvo A. Štampar, NZZJ Osječko-baranjske županije) u iznosu 57.415,149 €:

- Prekoračenje 1 do 60 dana iznosi 12.233,43 €,
- Prekoračenje 61 do 180 dana iznosi 24.123,58 €,
- Prekoračenje 181 do 360 dana iznosi 16.872,13 €,
- Prekoračenje preko 360 dana iznosi 4.186,00 €.

232 – obveze za materijalne rashode u iznosu 169.735,07 € (od ukupnog iznosa 140.577,49 € se odnosi na jednog dobavljača, a rashodi su za reagense i potrošni materijal za PCR- uređaj),

- Prekoračenje 1 do 60 dana iznosi 27.170,02 €,
- Prekoračenje 61 do 180dana iznosi 59.729,93 €,
- Prekoračenje 181 do 360 dana iznosi 43.793,20 €,
- Prekoračenje preko 360 dana iznosi 39.041,92 €.
- Dospjele Obveze za nabavu nefinancijske imovine iznose 2.353,61 €.

Do stanja dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja i do prekoračenja rokova plaćanja oveza došlo je iz više razloga. Osnovni razlog povećanja dospjelih neplaćenih obveza su rashodi za zaposlene. Plaće se temeljem kolektivnih Ugovora povećavanju, prihodi od HZZO od kojeg ostvarujemo više od polovice prihoda (preko 60%) ne prate u potpunosti rast plaća i materijalnih rashoda za potrošni medicinski materijal. S druge strane prihodi na tržištu se smanjuju (26% ukupnih prihoda su prihodi ostvareni na tržištu), a razlozi su odluka Ministarstva zdravstva o smanjenju cijena

za sanitarne iskaznice i higijenski minimum i smanjenje tržišta ulaskom privatnih poduzeća koja su konkurentnija od nas.

Sljedeći razlog dospelih, a neplaćenih obveza, a iste se najviše odnose na obveze za materijalne rashode i to pretežito kod jednog dobavljača, a odnose se na obveze za reagensa i ostali potrošni materijal za PCR uređaj.

Stanje nedospelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja odnose se na:

- Međusobne obveze subjekata općeg proračuna u iznosu 3.375,75 €
- 23 – obveze za rashode poslovanja u iznosu 245.099,29 € dospijevaju u siječnju i veljači 2026. godine

BROJ ZAPOSLENIKA

OPIS	I. – XII. 2024.	I. - XII. 2025.
1. Broj zaposlenika na početku razdoblja	42	44
2. Broj zaposlenika na kraju razdoblja	44	46
3. Prosječan broj zaposlenika na osnovu ukalkuliranih sati rada	43	45

KRATKOROČNA IMOVINA

OPIS	IZNOS
1. Stanje žiro-računa na dan: 31.12.2025.	0,00
2. Stanje blagajne na dan 31.12.2025.	626,65

V ZAKLJUČAK

Poslovanje

Zavod za javno zdravstvo tijekom 2025. godine ostvario je više prihoda poslovanja u odnosu na godinu ranije. Tako su prihodi u 2024. godini iznosili 2.440.837,03 eura, dok je u 2025. godini taj iznos bio 2.756.456,20 eura, što čini povećanje prihoda poslovanja u 2025. godini od 315.619,17 eura ili 12,9%.

Najbitniji razlog takvog povećanja prihoda u 2025. godini odnosi se na povećanje prihoda od HZZO-a, koji su se povećali za 120.867,85 eura ili za 8,9% iz razloga povećanja Ugovora za primarnu i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu. Napominjem da je to manje nego prethodne godine, kada je to povećanje iznosilo 192.729,75 € (16,5%), te je činilo 55,7% ukupnih prihoda. Ovi prihodi sada čine ukupnih 51,0% prihoda poslovanja.

S druge strane, prihodi od pruženih usluga (vlastiti prihodi), ostvareni su u iznosu od 635.504,64 € te su u 2025. godini u odnosu na isto razdoblje u 2024. godini manji za 9,3% ili u apsolutnom iznosu za 65.051,95 €. Smanjenje je uzrokovano najviše zbog svojedobne odluke Ministarstva zdravstva da se cijene za naše dvije najfrekventnije usluge na slobodnom tržištu umanje za 50%, što je sada došlo do punog izražaja. Napominjem da nam je ukupni negativni rezultat poslovanja upravo na razini navedenog smanjenja vlastitih prihoda. Udio vlastitih prihoda u prihodima poslovanja iznosi 23,0%, dok je godinu ranije iznosio 28,7%, a prije toga 31,6%. Vidljivo je da nam se vlastiti prihodi kontinuirano smanjuju.

Zaključno, prihodi poslovanja u najvećoj mjeri odnose se na ugovore sa HZZO-om (udio od 51,0%) i vlastite prihode (udio od 23,0%). Ostatak prihoda ostvarujemo javno zdravstvenim projektima i programima financiranim od strane Ministarstva zdravstva i Virovitičko-podravске županije.

U 2025. godini ostvareni rashodi poslovanja iznosili su 2.662.565,22 € te su bili veći u odnosu na isto razdoblje u 2024. godini za 396.564,88 ili 17,5% što predstavlja povećanje i u odnosu 2024. na 2023. godinu (270.068,00 € ili 14,0%).

Rashodi za zaposlene u 2025. godini ostvareni su u iznosu od 1.778.184,67 € te su veći u odnosu na 2024. godinu za 199.607,04 € ili za 12,6 %. Isti rashodi u 2024. godini iznosili su 1.578.577,63 € te su bili veći u odnosu na 2023. godinu za 361.324,78 € ili za čak 30,00 %, dok su još godinu dana ranije porasli za 162.245,12 eura ili 15,4%, sve uslijed povećanja osnovice za izračun plaća temeljem odredbi Kolektivnog ugovora, odnosno promjene u koeficijentima. Dakle, kontinuirano se značajno tijekom prethodnih godina povećavaju rashodi za zaposlene što ne prate povećani prihodi. Navedeni rashodi za zaposlene sada čine 67,0% ukupnih rashoda poslovanja, te su nešto manji u odnosu na godinu ranije kada su iznosili 69,7%.

Materijalni rashodi su tijekom 2025. godine ostvareni u iznosu od 878.211,49 €. U odnosu na isto razdoblje u 2024. godini to je povećanje za 201.091,42 € ili 29,7%. Ovako veliko povećanje materijalnih rashoda dogodilo se zbog već spomenute nove obveze knjiženja troškova cjepiva, na koje odlazi 240.629,74 €.

Zbog svih tih nabrojanih razloga vezanih uz prihode i rashode poslovanja, Zavod je u razdoblju 01.01.-31.12.2025. ostvario 2.756.456,20 € prihoda poslovanja i 2.662.565,22 € rashoda poslovanja, te je slijedom toga iskazan višak prihoda poslovanja nad rashodima poslovanja u iznosu od 93.890,98 €.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznosili su 130.813,19 (osjetno su veći od prethodne godine kada su iznosili 92.864,44 eura) i najvećim dijelom su se odnosili na dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu od 85.118,09 € (izgradnja nadstrešnice za službene automobile, obnova i krećenje fasade zgrade u Virovitici, te rekonstrukcija prostorija u ispostavi zavoda u Orahovici).

Tijekom 2025. godine imali smo izdatke za otplatu jedne, i to zadnje glavnice kredita podignutog za izgradnju nove zgrade Zavoda u iznosu od 25.412,75 eura, te je tako na taj način kredit u cijelosti otplaćen.

Slijedom svega navedenog, Zavod je u 2025. godini ostvario ukupno 2.756.456,20 eura prihoda i primitaka, a 2.818.791,16 eura rashoda i izdataka, tako da konačni rezultat iznosi **62.334,96 eura manjka** prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima.

Svoje dospjele, a neplaćene obveze iskazali smo u značajnijem iznosu prema jednom dobavljaču, a koje se odnose na materijalne rashode za reagense i potrošni materijal za rad na PCR uređaju. S druge strane, potraživanja iz nadležnog proračuna i HZZO-a su se povećala iz razloga većih glavarina temeljem sklopljenih ugovora sa HZZO-om, dok su se potraživanja za vlastite prihode smanjila uslijed smanjenja cijena sanitarnih iskaznica i higijenskog minimuma. Napominjem kako smo sa 01.01.2026. prešli u lokalnu riznicu, te u županijski proračun uplatili 129.691,46 €, te je to razlog povećanja potraživanja na ovoj stavci.

Također je značajno napomenuti kako niti u jednom trenutku likvidnost Zavoda nije došla u pitanje, jednako kao i svih godina do sada.

Ljudski potencijali

Na kraju 2025. godine ukupno je bilo 42 stalno zaposlenih radnika na neodređeno radno vrijeme (na kraju 2024. bilo ih je 41), od čega ih je dvoje zaposleno na po pola radnog vremena. Uz to, 1 radnik zaposlen je na određeno zbog porodiljnog dopusta, 1 zbog povećanog opsega posla, te 2 zbog obavljanja pripravničkog staža; dakle sveukupan broj zaposlenih je 46 (na kraju 2024. bilo ih je 44).

Struktura stalno zaposlenih radnika (na neodređeno i određeno radno vrijeme) Zavoda na dan 31.12.2025. godine je sljedeća:

- 8 doktora medicine specijalista: 3 specijalista epidemiologije, 2 mikrobiologije, 1 školske i adolescentne medicine, 1 javnog zdravstva, 1 psihijatrije
- 1 doktor medicine specijalizant mikrobiologije
- 1 doktor medicine specijalizant epidemiologije
- 1 diplomirani ekonomista
- 1 psiholog
- 1 mag. med. biochem.

- 5 mag. san. Ing.
- 1 dipl. ing. kem.
- 8 VŠS (medicinske sestre, kemijski i laboratorijski inženjeri)
- 10 SSS (medicinske sestre, sanitarni i laboratorijski tehničari)
- 1 VŠS (administrativno osoblje)
- 2 SSS (administrativno osoblje)
- 4 spremačice – pralje medicinskog posuđa
- 2 pripravnici

U Zavodu za javno zdravstvo zaposleni su sljedeći specijalisti i specijalizanti:

- 8 doktora medicine specijalista: 3 specijalista epidemiologije, 2 mikrobiologije, 1 školske i adolescentne medicine, 1 javnog zdravstva, 1 psihijatrije
- 1 doktor medicine specijalizant mikrobiologije
- 1 doktor medicine specijalizant epidemiologije

Prema Mreži javne zdravstvene službe na djelatnosti Zavoda za javno zdravstvo situacija s mogućim i ugovorenim timovima primarne zdravstvene zaštite vidi se u tablici.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO SVETI ROK VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE		
	Broj timova	
	Mreža	Ugovoreno
Mreža timova u djelatnosti higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite	3	2
Mreža timova djelatnosti preventivno-odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata	4	2
Mreža timova u djelatnosti javnog zdravstva	2	1
Mreža timova u djelatnosti zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti	2	1
Mreža timova u djelatnosti zdravstvene ekologije	1	1

Plan specijalističkog usavršavanja za Zavod za javno zdravstvo za petogodišnje razdoblje (2025.-2029.) vidi se u tablici.

PLAN SPEC. USAVRŠAVANJA ZDRAVSTVENIH RADNIKA ZA PETOGODIŠNJE RAZDOBLJE (2025.-2029.)						
NAZIV SLUŽBE	GODINA					
	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	UKUPNO PO DJELATNOSTIMA
SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU	1				1	2
SLUŽBA ZA ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU				1		1
SLUŽBA ZA ŠKOLSKU I SVEUČILIŠNU MEDICINU	1		2			3
SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO					1	1
SLUŽBA ZA MENTALNO ZDRAVLJE					1	1
SLUŽBA ZA MIKROBIOLOGIJU				1		1

Na Službi za mikrobiologiju, u odnosu na prethodnu godinu, kada smo imali jednog ugovorenog specijalistu mikrobiologa na pola radnog vremena, sada imamo s HZZO-om ugovorena dva specijalista mikrobiologije na pola radnog vremena. Na takav način pokrivamo djelatnost Službe za mikrobiologiju do povratka specijalizanta sa specijalizacije, te više ne moramo koristiti vanjske suradnike putem ugovora o poslovnoj suradnji. Posebno napominjem da smo zapošljavanjem specijalistice psihijatrije unaprijedili rad na Službi za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, tako da više ne ugovaramo vanjske suradnike niti za rad na tim poslovima. S druge strane, na žalost, jedna specijalistica školske medicine otišla je iz Zavoda na drugo radno mjesto, tako da smo na toj službi ostali samo na jednoj specijalistici što je apsolutno nedostatno, s obzirom da po Mreži javne zdravstvene službe možemo s HZZO-om ugovoriti čak četiri tima. Stoga smo putem ugovora o poslovnoj suradnji angažirali tri specijalistice školske medicine (dvije iz Nastavnog zavoda za javno zdravstvo iz Osječko-baranjske, a jednu iz Bjelovarsko-bilogorske županije) putem ugovora o djelu. S obzirom na povećanje broja timova po važećoj mreži, zaposlili smo nakon provedenog natječaja, jednog doktora medicine zbog upućivanja na specijalističko usavršavanje iz epidemiologije.

- Putem Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, a nakon provedenog natječajnog postupka, na prpravnički staž u trajanju od 12 mjeseci primili smo 1 prvostupnicu sanitarnog inženjerstva i 1 prvostupnicu medicinsko laboratorijske dijagnostike.

Aktivnosti

CIJEPLJENJE

Od obveznih cijepljenja prema važećem Kalendaru, još uvijek imamo dobre obuhvate cijepljenja kod predškolske i školske populacije, te smo među najuspješnijim županijama po tim pokazateljima u RH. I kod nas se pojavljuju slučajevi odbijanja cijepljenja bez opravdanog medicinskog razloga, ali je to u odnosu na neke druge sredine manje izraženo. Podsjećam da je jednim dijelom i zbog toga došlo svojedobno do pojave hripavca (pertusisa), zbog kojega smo uveli RT-PCR testiranje na Službi za mikrobiologiju, ali kod nas zbog visokog obuhvata procijepljenosti protiv navedene bolesti, nije bilo puno oboljelih.

S obzirom na već spomenutu normalizaciju i smanjenje interesa za cijepljenje protiv SARS-CoV-2 virusa, pojačali smo aktivnosti na provedbi nekih drugih neobaveznih, ali preporučenih cijepljenja. Prvenstveno se to, kao i svake godine, odnosi na cijepljenje protiv sezonske gripe za koju je značajno procijepiti što više osoba, posebice onih osjetljivijih (stariji, kronični bolesnici, trudnice...), kako bismo ih na taj način zaštitili. Uz pomoć liječnika obiteljske medicine, provedena je kampanja cijepljenja protiv sezonske gripe koja je obuhvatila i osobe smještene u kolektivnom smještaju, poput Domova za starije, ali je ukupan broj cijepljenih, na žalost, i dalje manji nego prethodnih godina.

Posebice ističem dobar rezultat u obuhvatu cijepljenih osoba protiv HPV-a (humanog papiloma virusa), kod učenica, ali i učenika u višim razredima osnovne škole, čime smo se svrstali među županije sa zadovoljavajućim postotkom procijepljenosti.

COVID-19

Tijekom 2024. godine došlo je do izrazitog smirivanja situacije sa pandemijom COVID-19, nakon što je Svjetska zdravstvena organizacija proglasila službeni kraj pandemije. Evidentan je daljnji pad broja pozitivnih, odnosno zaraženih SARS-CoV-2 virusom kao posljedica postojanja sve većeg broja imunih osoba koji su svoju imunost stekli preboljenjem bolesti, odnosno cijepljenjem. Stoga su se određene aktivnosti, poput BAT ili RT-PCR testiranja, jednako kao i cijepljenje, izrazito smanjili tijekom godine.

OBIJEŽAVANJE OBLJETNICE ZAVODA

U svibnju 2025. godine obilježili smo 30 godina postojanja Zavoda. Obilježavanje se provodilo tijekom čitavog tjedna brojnim javno zdravstvenim aktivnostima po pojedinim službama Zavoda, da bi središnja svečanost uslijedila u Tehnološko inovacijskom centru projekcijom filma o nastanku i povijesti Zavoda, te predstavljanjem Monografije. Prije središnje svečanosti, simbolično smo u krugu Zavoda otvorili i stavili na raspolaganje građanima fitness park na otvorenom, naglašavajući na takav način prevenciju kao našu najznačajniju aktivnost.

OSTALE AKTIVNOSTI

To su aktivnosti na planu borbe protiv kroničnih nezaraznih bolesti, posebice malignih oboljenja, odnosno rad na povećanom obuhvatu putem Nacionalnih preventivnih programa za rano otkrivanje raka dojke i debelog crijeva, odnosno pluća. Također smo nastavili s provedbom reorganiziranog programa za rano otkrivanje karcinoma vrata maternice koji je pokazao svoju opravdanost. Svjesni potrebe za iznalaženjem novih načina zdravstvenog prosvjećivanja populacije, kao i potrebe za podizanjem razine svijesti o neophodnosti provedbe preventivnih programa, ponovili smo javno zdravstvenu akciju u suradnji s Tehničkom školom u Virovitici. Učenici završnog razreda Medicinskog usmjerenja ove godine obilazili su stanovnike općine Špišić Bukovica u njihovim kućama, te im objašnjavali važnost odazivanja na nacionalne preventivne programe, s naglaskom na Nacionalni preventivni program ranog otkrivanja karcinoma debelog crijeva.

Već tradicionalno provodimo aktivnosti na sprječavanju i suzbijanju bolesti ovisnosti, vodeći računa i o konzumaciji alkohola, odnosno pušenju duhanskih proizvoda kod mladih, kod kojih su ti poroci zabranjeni i ilegalni zbog njihove dobi. Provedene preventivne aktivnosti provodili smo, uz redovan rad, dobrim dijelom kroz projekte financirane od strane Ministarstva zdravstva i Virovitičko-podravske županije. Djelovanjem u zajednici Zavod za javno zdravstvo kontinuirano produbljuje i osnažuje iznimno važnu međusektorsku suradnju dionika u prevenciji i suzbijanju ovisnosti, i to temeljem jedinstvenog županijskog protokola međusektorske suradnje. Razvila se i suradnja s organizacijama civilnog društva (udrugama), čime je prevencija postala snažno prisutna u široj zajednici, vodeći računa i o zaštiti mentalnog zdravlja. Već ranije spomenutim dolaskom specijalistice psihijatrije, pojačao se rad na osnaživanju klubova liječenih alkoholičara na području čitave županije koji je rezultirao radom Zajednice klubova liječenih alkoholičara Virovitičko-podravske županije.

Neke aktivnosti provedene su u prilagođenom obliku kao i prethodne godine, poput provedbe Nacionalnog monitoringa vode za ljudsku potrošnju iz javne vodoopskrbe prema Pravilniku o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju. Služba za zdravstvenu ekologiju već punih dvadeset godina provodi mjerenje koncentracije peludi drveća, trava i korova u vanjskoj atmosferi na području županije, čije rezultate redovno objavljujemo kao pomoć osobama koje imaju problem s alergijama.

Tijekom cijele 2025. godine na Službi za mikrobiologiju provodili smo prethodne godine započete molekularne analize ginekoloških obrisaka iz tzv. oportunističkih pregleda na HPV i ostale spolno prenosive bolesti, koristeći RT-PCR metodu dokazivanja.

Problem nedostatka liječnika, ali i ostalog zdravstvenog kadra, s kojim se svi susrećemo, nastojimo umanjiti pojačanim naporom pronalaženja zamjena, odnosno privlačenja određenih specijalista poboljšanim uvjetima rada. Tako smo u prethodnim godinama uspjeli dogovoriti prelazak u Zavod jedne doktorice medicine, specijalistice psihijatrije, zatim jedne specijalistice epidemiologije za potrebe rada epidemiološkog tima na Službi za zdravstvenu ekologiju, jedne specijalistice mikrobiologije koju smo zaposlili na pola radnog vremena, kao i zapošljavanjem jednog doktora medicine za specijalističko usavršavanje iz epidemiologije. Tako sada imamo dva specijalizanta, jednog iz mikrobiologije i jednog iz epidemiologije.

Smatram da smo, kao i sve godine do sada, u potpunosti opravdali značaj postojanja jedine institucije na području županije koja se kontinuirano bavi preventivnim radom na polju akutnih zaraznih i

koničnih nezaraznih bolesti, organizacijom i provedbom obveznog i preporučenog cijepljenja, te koja se pokazala i dokazala kroz krizno rukovođenje tijekom pandemije i nakon nje. Vjerujem da će u narednom periodu značaj prevencije, kao i preventivne aktivnosti koje promičemo sve više doći do izražaja.

Izvešće su izradili:

1. Miodrag Beneš, dr. med., specijalist javnog zdravstva
Voditelj Službe za javno zdravstvo
2. Prim. dr. sc. Sanea Mihaljević, dr. med., specijalist psihijatar – uži specijalist psihoterapije
Voditeljica Službe za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti
3. Siniša Brlas, prof. psihologije – specijalist kliničke psihologije
Voditelj Odjela za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje
4. Slavica Letica - Ramljak, dr. med., specijalist školske medicine
Voditeljica Službe za školsku i sveučilišnu medicinu
5. Darija Petrovčić, dr. med., specijalist epidemiolog
Voditeljica Službe za epidemiologiju
6. Ivanka Lerotić, dr. med., specijalist mikrobiolog
Služba za mikrobiologiju
7. Mirjana Špehar, mag. med. biochem.
Voditeljica Službe za zdravstvenu ekologiju
8. Kristina Blažević, dipl. oec.
Zamjenica ravnatelja i Voditeljica Službe za zajedničke poslove
9. Prim. dr. sc. Miroslav Venus, dr. med., specijalist epidemiolog - uži specijalist zdravstveni ekolog
Ravnatelj Zavoda

KLASA: 990-10/26-2/13

URBROJ: 2189-47-9/82-26-1

Ravnatelj Zavoda

Prim. dr. sc. Miroslav Venus, dr. med.

Temeljem članka 20. Statuta Zavoda za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije (u daljem tekstu: Zavod), Upravno vijeće Zavoda, na svojoj 11. sjednici održanoj 05.05.2026. godine, donijelo je

ODLUKU
O USVAJANJU IZVJEŠĆA O RADU ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO SVETI
ROK VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE
ZA RAZDOBLJE OD 01. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA 2025. GODINE

I

Usvaja se Izvješće o radu Zavoda za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije za razdoblje 01. siječnja do 31. prosinca 2025. godine

II

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 990-10/26-2/13
URBROJ: 2189-47-9/82-26-1
Virovitica, 05.05.2026.godine

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO SVETI ROK VIROVITIČKO-PODRAVSKE
ŽUPANIJE
UPRAVNO VIJEĆE

Predsjednik Upravnog vijeća
Dr.sc. Rikard Bakan

